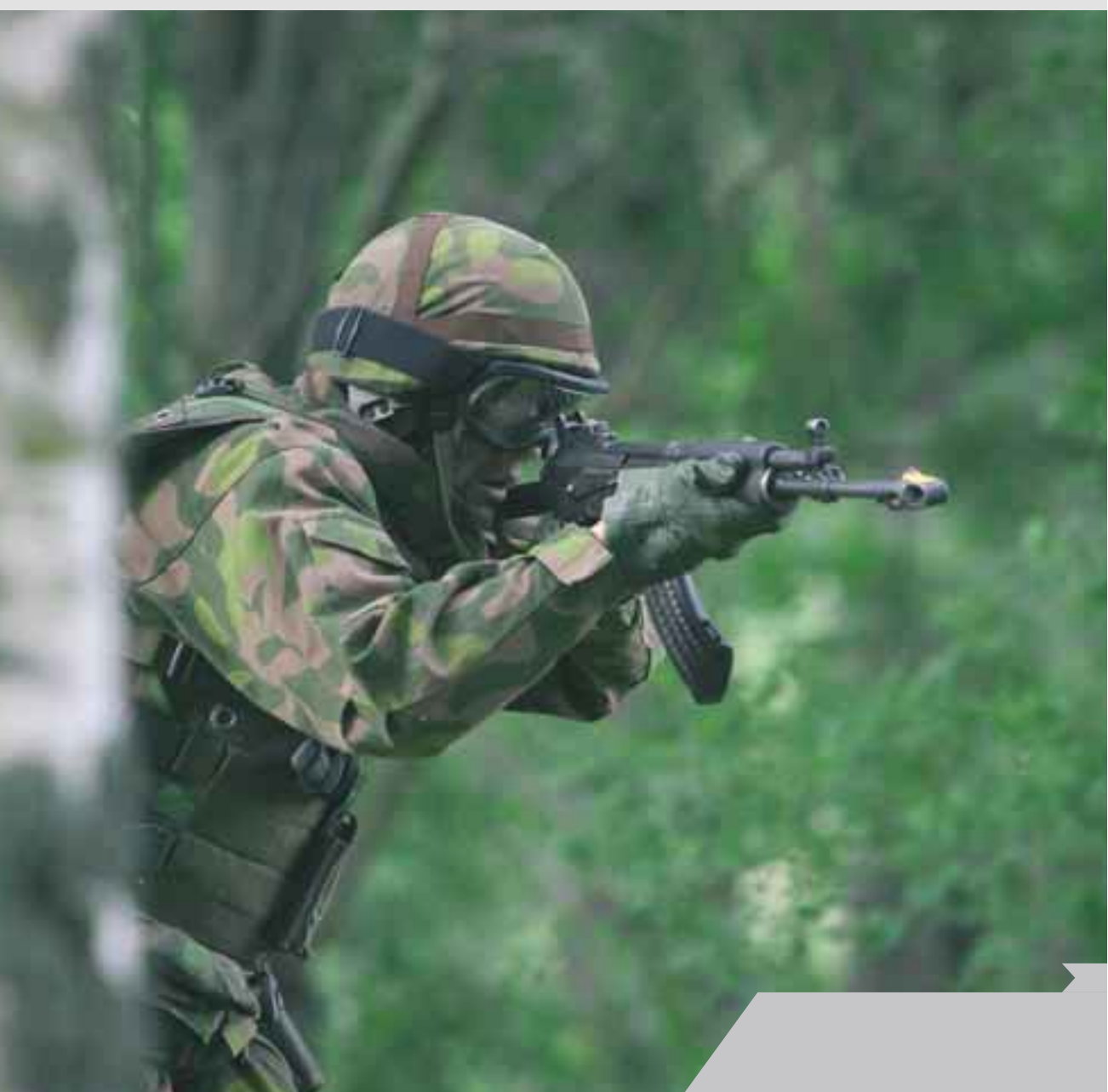

Varusmies 2006

Opas varusmiespalvelukseen valmistautuvalle

Varusmies

2006

Opas varusmiespalvelukseen valmistautuvalle

ISBN 951-25-1579-2

Edita Prima Oy, Helsinki 2005

Varusmies 2006

Avointa mieltä ja rentoa asennetta	6	Ulkomailta palvelukseen astuvat.....	34
Tuleva varusmies	10	Isyysvapaa ja isyysraha.....	35
Suomen turvallisuus ja sotilaallisen		Sotilasoikeudenhoito.....	35
maanpuolustuksen aluejako.....	10	Oikeusapu.....	36
Puolustusvoimien tehtävät.....	11	Ennakoi reserviin siirtyminen.....	36
Puolustuskykymme osa-alueita.....	11	Ammattiasiat ja palvelustodistus.....	36
Jokainen mies on asevelvollinen.....	12	Ohi on.....	36
Ennen varusmiespalvelusta	13	Kertausharjoitukset ja vapaaehtoinen	
Ensin kutsuntoihin.....	13	maanpuolustus.....	36
Kyselylomake.....	13	Puolustushaarat ja aselajit	37
Kutsuntatilaisuus.....	14	Maavoimat.....	38
Palvelukseenastumisaika.....	14	Jalkaväki.....	39
Palveluspaikan valinta.....	14	Kenttätykistö.....	39
sisältää puolustushaaran ja aselajin valinnan		Ilmatorjunta.....	40
Yleiset palvelukseenastumis- ja kotiuttamisajat...	15	Viesti.....	40
Hakemuksesta tehtävät päätökset.....	15	Pioneeri.....	41
Lykkäys.....	15	Suojelu.....	41
Vapaaehtoisena palvelukseen.....	15	Sotilaspoliisi.....	42
Naisten vapaaehtoinen asepalvelus.....	16	Huolto.....	42
Monikansalaisuus.....	16	Kuljettajakoulutus.....	43
Uskonnollinen tai eettinen vakaumus.....	17	Merivoimat.....	44
<i>Aseeton palvelus</i>	17	Ilmavoimat.....	46
<i>Siviilipalvelus</i>	17	Rajavartiolaitos.....	48
<i>Jehovan todistajat</i>	17	Erikoisjoukot ja -alat	49
Muut erityistapaukset.....	18	Laskuvarjojääkäriksi.....	49
<i>Ahvenanmaan kotiseutu-oikeuden omaavat</i> ...	18	Sukeltajaksi.....	50
Kestääkö kuntosi varusmiespalveluksen haasteet?..	18	Suomen Kansainvälinen Valmiusjoukko.....	51
Varusmiespalvelus	19	Elektronisen sodankäynnin koulutus.....	52
Palvelukseen astuminen.....	19	Helikopteriapumekaanikoksi.....	52
Alokkaan arki.....	19	Ilmavoimien erikoiskurssit.....	52
Lomat ja vapaa-aika.....	20	Lentoreservipseerit.....	52
Sotilaan vaatetus.....	21	Reserviuupseerikoulutus ilmavoimissa.....	54
Muonitus.....	22	Ilmavoimien aliuupseerikurssi.....	54
Majoitus.....	23	Lentoteknillinen aliuupseerikurssi.....	55
Lääkintähuolto.....	23	Sotilassoittajat.....	56
Kirkollinen työ.....	24	Urheilukouluun.....	56
Varusmiestoimikunta.....	24	Erikoistehtäviin.....	57
Aloitetyö.....	24	Lääkärit, hammaslääkärit, eläinlääkärit ja	
Johtajakoulutus	25	proviisorit.....	57
Varusmiehestä huolehditaan	28	Lakimieskokelaaksi.....	57
Palveluksen alkamisajan tai -paikan muutos.....	29	Kirkollinen ala.....	58
Sotilasavustus.....	29	Uusmedia-alan tehtävät.....	58
Toimeentulo- ja asumistuki.....	30	– web -ylläpitäjä.....	58
Opinnot.....	30	– web -graafikko.....	58
Opintolainojen korot.....	30	– web -ohjelmoija.....	58
Muu toimeentulotuki, sosiaalipalvelut ja		Graafikot.....	59
sosiaaliturvaetuudet.....	30	Ruotuväki -lehti.....	59
Virka- ja työsuhde.....	30	Naisten vapaaehtoinen asepalvelus.....	59
Yrittäjyys.....	31	Yhteystietoja	60
Maatalousyrittäjä.....	31	Varusmiespalveluksen jälkeen	62
Työttömyys.....	31	Maanpuolustuskoulutus ry:n antama koulutus.....	63
Verotus.....	31	Sotilasammatit.....	64
Eläke.....	31	Puolustusvoimien siviilitehtävät.....	64
Laina-asiat ja velkaantuminen.....	31	Rajavartiolaitoksen palvelukseen.....	64
Ajokortti.....	31	Hakemuksella rauhanturvatehtäviin.....	64
Passi ja esteettömyys.....	31	Puolustusvoimien arvomerkit	66
Palvelusturvallisuus.....	31		
Täpäturmat.....	32		
Päivärahat ja muut korvaukset.....	33		
Lomat ja vapaat.....	33		
Lomamatkat.....	34		

Avointa mieltä ja rentoa asennetta

- Menestyksen salaisuutena on oikea asenne. Rennosti, mutta tosissaan töitä tekemällä armeijassa selviää varmasti. Alikersantti Jarkko Hätinen, lentosotamies Joonas Moisio ja upseerikokelas Antti Niska.

► *Edessäsi on varusmiespalvelus Suomen puolustusvoimissa tai rajavartiolaitoksessa. Siihen liittyy usein ennakko-odotuksia ja ehkä pientä jännitystäkin. Tähän kirjaseen on koottu tietoa, jonka avulla voit valmistautua tulevaan varusmiespalvelukseesi. Tutustu jo ennakolta varusmiehen koulutukseen, oikeuksiin ja velvollisuuksiin, lomiin ja vapaa-aikaan. Kirjasesta löydät tietoa myös mm. opintojen keskeyttämisestä, työpaikan säilyttämisestä sekä oman tai omaisten toimeentulon turvaamisesta varusmiespalvelukseesi aikana.*

– Varusmiespalvelukseen kannattaa tulla avoimin mielin, ilman turhia ennakkoluuloja. Rennolla asenteella, mutta tosissaan töitä tekemällä selviää varmasti.

Näin neuvovat Ilmavoimissa palvelevat alikersantti **Jarkko Hätinen**, lentosotamies **Joonas Moisio** ja upseerikokelas **Antti Niska** tulevia varusmiehiä.

Kavereiden rajutkin kertomukset jatkuvasta valvomisesta ja ruuatta olemisesta ovat paljastuneet pelotteluksi. Tosiasiassa "intti" on ollut varusmiehille positiivinen kokemus.

– *Etukäteen jännitti, miten täällä tutustuu ihmisiin ja mitä palvelusaika tuo tullessaan. Nyt omasta osastostani on tullut kuin toinen perheeni. Saan tehdä sitä mistä tykkään, tunnustaa Joonas Moisio.*

Alku voi kuitenkin olla hankala. Ensimmäisenä yönä kasarmilla ei kaikille välttämättä tule uni silmään. Aamutoimet kello kuuden herätyksineen voivat tuntua shokilta.

– Armeijan touhuun kuitenkin tottuu ja asiat oppii nopeasti. On vain sisäistettävä sotilaallinen käyttäytymismalli, vakuuttavat varusmiehet.

– *Eikä stressiä kannata ottaa, muistuttaa alikersantti Hätinen.*

Myös asepalveluksen fyysinen rankkuus saattaa alussa yllättää. Jos epäilee kuntoaan, asepalvelukseen voi ja kannattaa valmistautua aloittamalla kuntoilu etukäteen. Lisäliikuntaan löytyvät mahdollisuudet kasarmilta ja urheiluvapaita on mahdollista saada.

– *Aktiivisesti urheilua harrastava saattaa palvelusaikana tosin kaivata liikuntaa enemmänkin. Yritänkin käydä lenkillä ja punttisalilla aina kun ehdin, tunnustaa upseerikokelas Niska.*

Aina vapaa-aikaa ei kuitenkaan jää. Saatetaan joutua tekemään valintoja esimerkiksi kokeisiin lukemisen ja iltalomien välillä.

– Upseerikokelailla vapaat viikonloput ovat vähissä. Kotiin saattaa päästä vain kerran muutamassa viikossa, Niska harmittelee. Lentosotamies Moisio ja alikersantti Hätinen kuitenkin vakuuttavat ehtivänsä iltalomille, vaikka "nakeja" on heidänkin kohdalleen sattunut.

Jarkko Hätinen, Joonas Moisio ja Antti Niska suorittavat varusmiespalvelustaan Ilmasotakoulussa Tikkakoskella. Jokaiselle heistä on armeijasta löytynyt mielekkäät tehtävät. Nuoret miehet kokevatkin ne hyödyllisiksi tulevaisuutta ja jopa tulevaisuuden ammattia ajatellen.

Jarkko Hätinen hakeutui lentoteknilliselle aliupseerikurssille Ilmavoimien Teknilliseen Kouluuun jo ennen asepalveluksensa alkua. Upseerikokelas Niska haki lentäjäkoulutukseen Ilmavoimien Reserviupseerikouluun ollessaan ilmatorjunnan reserviupseerikurssilla. Joonas Moisiolla

– Armeijassa pääsee soveltamaan oppimaansa. Ei täällä pelkästään totella käskyjä, vaikka joskus niin luullaan. Lentosotamies Joonas Moisio.

– Kannattaa tutustua armeijan mahdollisuuksiin jo etukäteen. Silloin löytyy varmasti mielenkiintoista tehtävää. Upseerikokelas Antti Niska.

– Harrastin kuntoliikuntaa jo ennen armeijan alkua. Fyysisesti olen jaksanut jopa paremmin kuin etukäteen ajattelin. Alikersantti Jarkko Hätinen.

puolestaan oli jo valmiiksi logistiikan opintoja. Niiden pohjalta pääsy Ilmasotakoulun autokouluun peruskoulutuskauden jälkeen oli parasta, mitä hänelle saattoi tapahtua. Upseerikokelas Niska muistuttaa, että kannattaa olla aktiivinen ja selvittää armeijan tarjoamia vaihtoehtoja jo ennen kutsuntoja.

– *Armeijassa on rajattomasti mahdollisuuksia koulutautua eri aloille ja jopa luoda uraa. Täältä löytyy varmasti mielenkiintoista tekemistä kun vain tuo julki omia toiveitaan.*

– *On vain tehtävä määrätietoisesti töitä omien tavoitteidensa eteen, lisää upseerin uralle suuntaava Niska.*

Armeijan käymisestä ei ole kenelläkään haittaa, vaikka "intin" aikaiset tehtävät eivät aivan vastaisikaan alaa, jolle siviilissä aikoo koulutautua.

– *Saan apumekaanikkona palvelemisesta puolen vuoden työtodistuksen. Se on varmasti kova sana tulevaisuudessa työmarkkinoilla, kertoo yliopistossa tietojärjestelmiä opiskeleva alikersantti Hätinen.*

Kehuttua johtajakoulutusta alikersantti Hätinen ja upseerikokelas Niska olivat jopa odottaneet.

– *Täällä opitaan suorasekäisyä ja sosiaalisia taitoja. Johtajakoulutuksessa on mahdollisuus saada palautetta omista vahvuuksista ja heikkouksista sekä tätä kautta kehittyä. Samoin oppii tuntemaan erilaisia ihmis- ja johtajatyyppejä.*

Hyvä johtaja on heidän mukaansa alaisiaan lähellä ja helposti lähestyttävä. Väli omiin johtajiin ovat varusmie-

hillä olleetkin hyvät ja he arvostavat johtajien ammattitaitoa.

Kokonaisuudessaan Hätisellä, Niskalla ja Moisiolla on varusmiespalveluksesta Ilmavoimissa positiivinen kuva. Matkan varrella on tapahtunut monenlaista hienoa muisteltavaa. Alikersantti Hätinen on päässyt muuttaman keran kotiin Etelä-Suomeen ilmavoimien omalla koneella. Upseerikokelas Niska muistelee erityisellä lämmöllä RUK:n kurssijuhlaa. Se saattaa pian jäädä kokemuksista kakkoseksi, kun vajaan puolen vuoden kuluttua hän lentää ensimmäisen yksinlentoonsa. Myös lentosotamies Moisiolle on lentoja luvassa, sillä lentolaivueen kuljettajat pääsevät ainakin kerran palvelusaikanaan ylätaloihin.

Ainakaan tylsäksi ei varusmiesten elämää voi kuvata.

Varusmies 2006 on hyvä tietolähde

Tutustu tähän kirjaseen huolellisesti ennen kutsuntoja. Ota kirjan mukaan myös astuessasi palvelukseen ja säilytä se myös siirtyessäsi reserviin. Tutustu myös puolustusvoimien nettisivuihin osoitteessa www.mil.fi.

Tuleva varusmies

Suomen turvallisuus ja sotilaallisen maanpuolustuksen aluejako

”Sinä olet paras henkilö puolustamaan maatamme.”

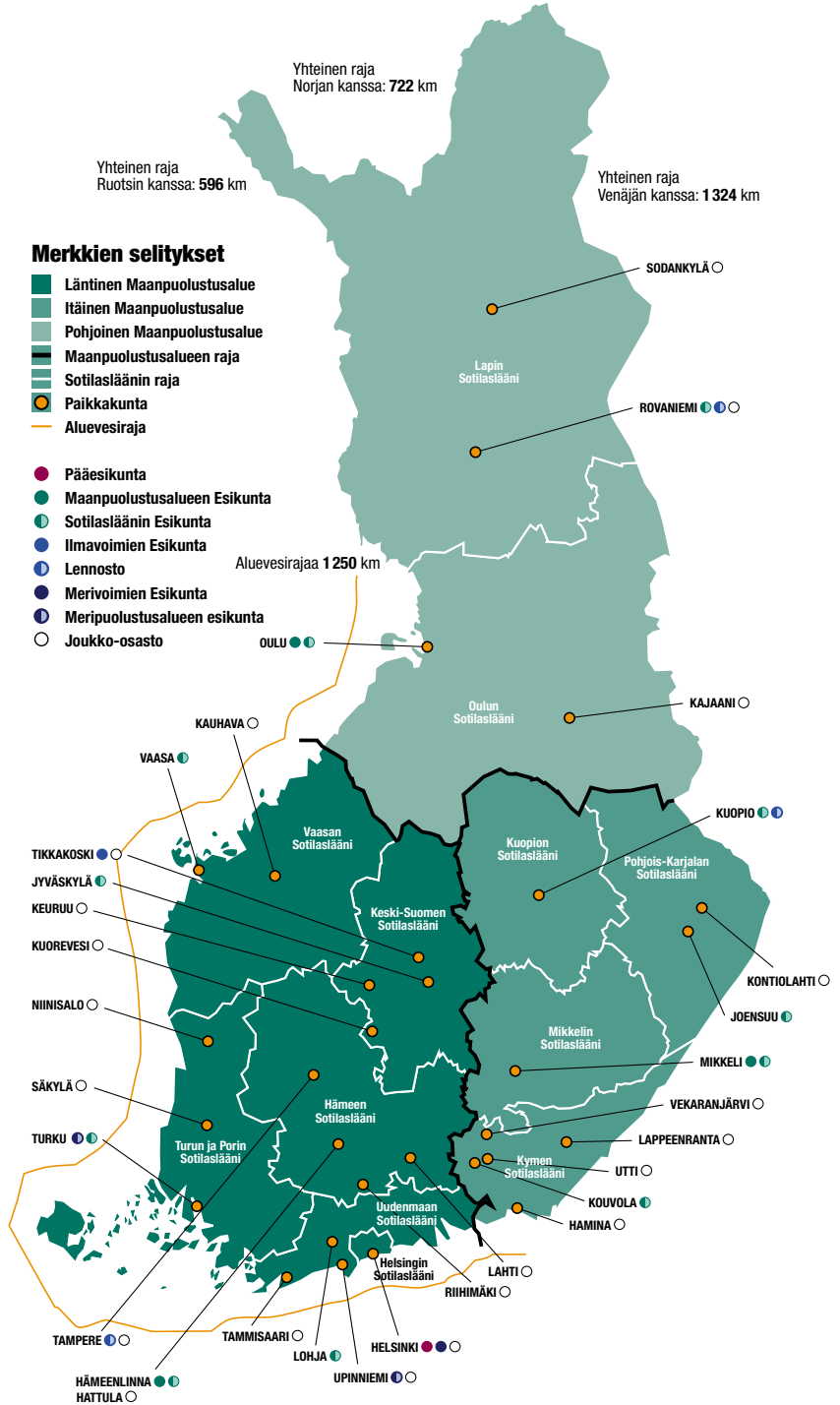
Suomi tarvitsee sinunkin panostasi, sillä olet paras henkilö puolustamaan maatamme, valtiollista itsenäisyyttämme ja alueellista koskemattomuuttamme. Yleiseen asevelvollisuuteen perustuva sotilaallinen maanpuolustus sekä oma toimintasi takaavat, ettei sinun eikä muiden maassamme asuvien oikeuksia Suomessa kukaan pääse uhkaamaan.

Suomi on sotilaallisesti liittoutumaton. Tämä tukee Pohjois-Euroopan nykyistä vakaata sotilaspoliittista tilannetta. Suomi pyrkii pysyttelemään kansainvälisten selkkausten ulkopuolella ja etsimään tilanteisiin rauhanomaista ratkaisua.

Samaan aikaan on kuitenkin osoitettava, että Suomi pystyy puolustamaan itseään. Itsenäisyys ja kansalaisten turvalliset olot täytyy säilyttää, sillä niiden eteen suomalaiset ovat taistelleet edellisissä sodissa. Varusmiehenä olet siis tärkeä osa maanpuolustusta.

Asevelvollisuusajanasi saat koulutusta, jonka avulla pystyt tehokkaasti puolustamaan Suomea ja parhaiten suojelemaan lähimmäisiäsi sekä itseäsi. Varusmiehet koulutetaan palveluksen aikana sellaisiin sodan ajan tehtäviin, joihin he parhaiten soveltuvat.

Suorittamalla varusmiespalveluksesi kykyjesi mukaan, osoitat parhaimmalla tavalla halusi turvata maamme tulevaisuuden. Sinuun luottavat myös ne, jotka eivät itse kykene turvaamaan maataan ja sen oikeuksia.

Sotilaallisen maanpuolustuksen aluejako

Puolustusvoimien tehtävät

Puolustusvoimien on oltava valtiovallan käytettävissä maamme itsenäisyyden turvaamiseksi aseina tapauksessa, että kaikki muut keinot on käytetty. Puolustusvoimien tärkein tehtävä on jo olemassaolollaan estää maamme joutuminen sotaan.

Puolustusvoimien tehtäviä ovat:

- 1) huolehtia valtakunnan maa- ja vesialueen sekä ilmatilan valvonnasta yhteistoiminnassa muiden valvontaviranomaisten kanssa
- 2) turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus tarvittaessa voimakkeita käyttäen;
- 3) puolustaa valtakuntaa ja sen oikeusjärjestystä sekä kansan elinmahdollisuuksia ja perusoikeuksia;
- 4) huolehtia valtakunnan sotilaallisen puolustusvalmiuden ylläpidosta ja kehittämisestä;
- 5) antaa sotilaskoulutusta;

- 5a) tukea vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta siten kuin siitä asetuksella säädetään taikka puolustusministeriön tai asian laadun mukaan pääesikunnan päätöksellä määrätään sekä muutoinkin edistää maanpuolustustahtoa ja kansalaisten ruumiillista kuntoa kohottavaa toimintaa;
- 6) antaa tarvittaessa virka-apua yleisen järjestyksen ja turvallisuuden voimassa pitämiseen niin kuin siitä erikseen on säädetty;
- 6a) osallistua pelastustoimintaan antamalla käytettäväksi pelastustoiminnassa tarvittavaa kalustoa, henkilövoimavaroja ja erityisasiantuntijapalveluja, jos se onnettomuuden laajuus tai erityisluonne huomioon ottaen on tarpeen; pelastustoimintaan osallistuminen ei saa vaarantaa puolustusvoimien maanpuolustustehtävien suorittamista;
- 7) osallistua rauhanturvaamistoimintaan siten kuin siitä rauhanturvaamislaissa säädetään;
- 8) suorittaa muut sille laissa määrätty tehtävät.

Puolustuskykymme osa-alueita

Suomen puolustusratkaisu on alueellinen puolustus. Sen keskeisenä tavoitteena on pitää hallussa strategisesti tärkeät alueet. Maahantunkeutujaa hidastetaan ja kulutetaan koko valtakunnan alueella, jotta valituissa ratkaisukohdissa saavutetaan vihollisen torjumiseksi ja lyömiseksi tarvittava ylivoima.

Ilmavoimien ja ilmatorjunnan muodostamalla ilmapuolustuksella estetään hyökkääjää saavuttamasta ilmaher-

ruutta sekä suojataan omia joukkoja ja valtakunnallisesti tärkeitä kohteita.

Meripuolustuksessa pyritään käyttämään täysimääräisesti hyväksi Suomen erityisluontoisen saariston puolustukselliset edut. Merivoimien painopistealueita ovat Suomenlahden suu sekä Ahvenanmaan alue.

Tärkeä osa tätä järjestelmää ovat aseellista palvelustaan suorittavat varusmiehet.

Jokainen mies on asevelvollinen

Asevelvollisuuslain 1 §:n määrittämä kansalaisvelvollisuus alkaa sen vuoden alusta, jolloin mies täyttää kahdeksantoista vuotta ja jatkuu sen vuoden loppuun, jona hän täyttää kuusikymmentä vuotta. Asevelvollinen kuuluu joko vakinaiseen väkeen, reserviin tai nostoväkeen.

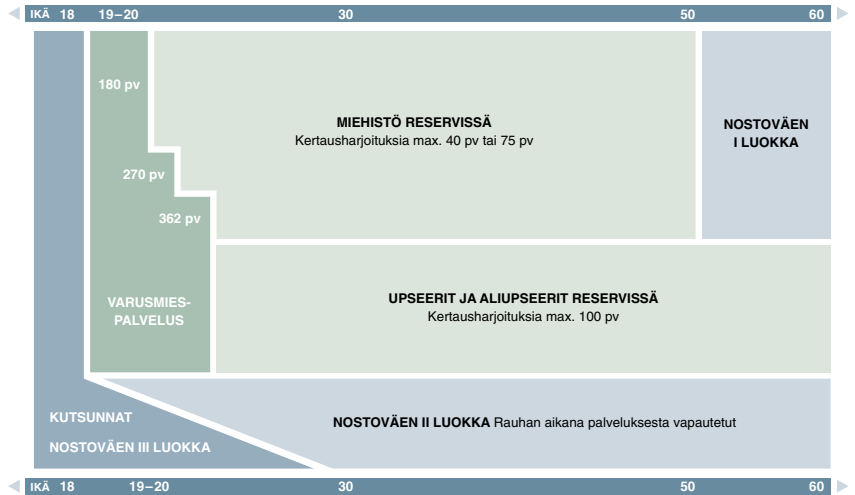
Varusmiespalvelus suoritetaan normaalisti 19–20-vuotiaana. Erikoistapauksissa vapaaehtoisuudesta tai lykkäyksestä johtuen palvelukseen astutaan 18–29 ikävuosien välillä.

Varusmiespalvelusaika on joko 180, 270 tai 362 päivää. Upseereiksi, aliupseereiksi ja miehistön vaativimpiin erityistehtäviin koulutettavien asevelvollisten palvelusaika on 362 päivää. Miehistön erityistaitoa ja ammattimaista osaamista vaativiin tehtäviin koulutettavien palvelusaika on 270 päivää. Muilla miehistötehtäviin koulutettavilla on 180 päivän palvelusaika.

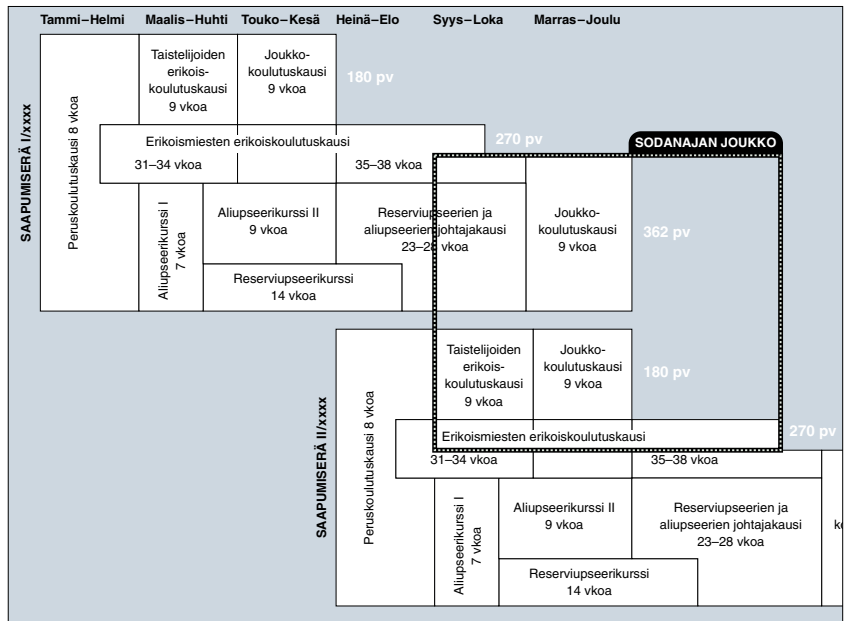
Joukko-osastossa suoritettavien valintojen perusteella ratkeaa tehtävä, johon varusmies koulutetaan ja tehtävän mukainen palvelusaika. Siksi palvelukseen astuessasi sinun kannattaa aina varautua pisimpään eli 362 vuorokauden palvelusaikaan.

Tarkempia tietoja palvelusajoista saat mm. kutsunnoista sekä ottamalla yhteyttä suoraan koulutusta antavaan joukko-osastoon. Yhteystiedot löydät tämän kirjan sivulta 60.

Varusmieskoulutuksen päämääränä on tuottaa puolustusvoimien sodan ajan joukkoihin sijoitettavaa hyvän suorituskyvyn omaavaa henkilöstöä. Lisäksi koulutuksen avulla ylläpidetään perusvalmiutta ja kykyä kohottaa valmiutta tarpeen mukaan.

Asevelvollisuusikä on Suomessa 43 vuotta

Koulutuksen aikajaksottelu (180–362 pv)

Ennen varusmiespalvelusta

Kutsuntatilaisuudessa: annetaan tietoja ja ohjausta, tarkistetaan henkilötiedot, tarkastetaan terveydentila, kuullaan asevelvollisen toivomukset ja tehdään asevelvollista koskevia päätöksiä; päätös palveluskelpoisuudesta, ratkaisu palvelukseenastumisajasta ja -paikasta sekä palveluksesta vapauttamista koskevista asioista ja ratkaisu lykkäys- ja muista hakemuksista.

Ensin kutsuntoihin

Kutsunnat pidetään maan kaikissa sotilaslääneissä vuosittain syys-marraskuussa. Ne koskevat miespuolisia Suomen kansalaisia, jotka kyseisenä vuonna täyttävät 18 vuotta, lukuunottamatta vapaaehtoisina palvelukseen hyväksytyjä. Lisäksi kutsuntoihin osallistuvat ne, jotka on määrätty sen vuoden kutsunnoissa uudelleen tarkastettavaksi sekä alle 30-vuotiaat, jotka ovat jääneet edellisiin kutsuntoihin saapumatta ja joita ei ole erikseen tarkastettu.

Jokaiselle kutsuntavelvolliselle lähetetään kotiosoitteella mm. tämä kirjanen, kyselylomakkeet ja kutsuntakuulutus, josta selviää kutsuntatilaisuuksien järjestäminen eri kunnissa. Jos et saa lähetystä esimerkiksi osoitteen muutoksen vuoksi, se ei oikeuta jäämään pois kutsunnasta. Kutsuntakuulutus on nähtävissä myös puolustusvoimien internet-sivuilla osoitteessa www.mil.fi sekä kunnan virallisella ilmoitustaululla. Kutsunnasta poisjäänti ilman laillista estettä on asevelvollisuuslain mukaan rangaistava teko. Jos muutat toiseen kuntaan ennen kutsuntoja, ota yhteys uuden asuinalueesi sotilasläänin esikuntaan hyvissä ajoin ennen kutsuntoja. Kutsuntapäivä on palkaton vapaapäivä, ellei työsopimuksessa ole muuta mainittu.

Muista, että muuttoilmoitus on tehtävä maistraatille, kun muutat pysyvästi asunnosta toiseen tai kun tilapäinen muutto kestää yli 3 kuukautta. Muuttoilmoitus on tehtävä viimeistään viikon kuluessa muutosta.

Kutsuntaikäisten miesten terveystarkastukset suoritetaan lakisääteisesti terveyskeskuksissa ennen syksyn kutsuntatilaisuuksia. Tämä tarkastus ei vapauta varsinaisesta kutsuntatilaisuudesta. Nuorison terveystodistus ei vapauta ennakkoterveystarkastuksesta. Jos sinulla on erikoislääkärin todistus, ota se mukaan ennakkoterveystarkastukseen ja kutsuntaan. Matkakustannuksia terveyskeskuksiin ja kutsuntatilaisuuksiin ei korvata. Mahdollisia erikoislääkärin todistuksia ei myöskään korvata.

Kyselylomake

Palveluskelpoisuuden, palvelupaikan ja koulutushaaran määrittämiseen vaikuttavat osaltaan vastauksesi ennakkokyselyyn. Kyselylomakkeet on täytettävä huolellisesti ja palautettava ohjeen mukaisesti. Tietojasi käsittelevät viranomaiset ovat vaitiolovelvollisia.

Vastauksissasi esittämät toivomukset palvelupaikan ja -ajan suhteen pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon. Erikoisjoukkoihin ei määrätä varusmiehiä suoraan kutsunnoissa, vaan erikoisjoukkoihin valitaan hakemusten ja valintakokeiden perusteella. Heille määrätään kutsunnoissa varapaikka.

► Lisätietoja erikoisjoukoista ja -aloista sivulta 49–59

Pyri selkiyttämään aselaji- ja koulutushaara-toiveesi etukäteen.

Kutsuntatilaisuus

Kutsuntatilaisuuteen sinun on otettava mukaasi ajokortti, passi tai muu virallinen henkilöllisyystodistus sekä tarvittavat lääkärin- ja opiskelutodistukset.

Vieraalla paikkakunnalla tilapäisesti asuvat voivat käydä kutsunnassa myös oleskelupaikkakunnallaan tai lähimmässä mahdollisessa kutsuntapaikassa. Tästä on kuitenkin etukäteen ilmoitettava oman sotilasläänin esikunnalle.

Ulkomailla asuvien ei tarvitse saapua Suomeen kutsuntaan henkilökohtaisesti. He voivat hoitaa kutsunta-asiansa valtakirjalla Suomessa olevan asiamiehen välityksellä. Ulkomailla asuvat voivat toimittaa tarvittavat kutsunta-asiakirjat myös lähimpään Suomen edustustoon, joka lähettää ne Suomeen.

Kutsuntatilaisuudessa

- annetaan tietoja ja ohjausta
- tarkistetaan henkilötiedot
- tarkastetaan terveydentila
- kuullaan asevelvollisen toivomukset
- tehdään asevelvollista koskevia päätöksiä:
 - päätös palveluskelpoisuudesta
 - ratkaisu palvelukseenastumisajasta ja -paikasta sekä palveluksesta vapauttamista koskevista asioista
 - ratkaisu lykkäys- ja muista hakemuksista

Palvelukseenastumisaika

Jaettaessa ikäluokka saapumiseriin pyritään ottamaan huomioon mm. esittämäsi toivomukset. Korkeakoulutukseen hakeutuvat pyritään jakamaan tasaisesti talvi- ja kesäeriin, jotta molemmissa erissä olisi sekä reservin johtajiksi että eri miehistö- ja erityistehtäviin koulutettavia. Kutsuntojen jälkeisenä keväänä ylioppilaaksi kirjoittavia suositellaan hakeutumaan toisen vuoden tammikuun erään. Ellei opiskelu/koulu ole esteenä, suositellaan kutsuntojen jälkeistä tammikuun saapumiserää. Talvierä mahdollistaa myös arvosanojesi parantamisen syksyllä tai taloudellisen tilan parantamisen työskentelemällä.

Yleisiä palvelukseenastumisaikoja on kaksi vuodessa tammi- ja heinäkuussa. Poikkeavat palvelukseenastumisajat koskevat Urheilukoulua.

Palveluspaikan valinta

Yleisenä periaatteena on sijoittaa asevelvollinen palvelukseen kotipaikkansa lähellä sijaitseviin joukko-osastoihin. Tavoitteena on myös sijoittaa asevelvolliset sellaiseen sotilaskoulutukseen ja tehtävään, joka parhaiten vastaa heidän koulupohjaa, ammattia, tulevaisuuden suunnitelmia, taitoja ja harrastuksia. Joukko-osastojen sijainti, koulutusmahdollisuudet ja varusmiesten määrät kuitenkin aiheuttaa sen, että jokainen ei mahdu lähimpään joukko-osastoon.

Ruotsinkieliset varusmiehet koulutetaan pääosin Uudenmaan Prikaatissa Dragsvikissä. Tähän joukko-osastoon otetaan myös ruotsin kieltä hallitsevia suomenkielisiä asevelvollisia heidän toivomustensa perusteella mikäli tilaa on.

Pyri selkiyttämään aselaji- ja koulutushaara-toiveesi etukäteen. Missä tehtävissä voisit hyödyntää siviilitietojasi ja -taitojasi? Mistä puolustusvoimien koulutuksesta olisi puolestaan sinulle hyötyä opiskeluissasi tai työelämässä? Huo-

maa, että samantapaisia tehtäviä on eri aselajeissa. Esi-merkiksi viestimiehiä tarvitaan ja koulutetaan muuallakin kuin Viestirykmentissä.

Ilmoita toiveesi selvästi kutsuntalautakunnalle!

Yleiset palvelukseenastumis- ja kotiuttamisajat

Maavoimat, Merivoimat, Ilmavoimat ja Rajavartiolaivos

Palvelukseen astuminen	Kotiutuminen		
	180 pv	270 pv	362 pv
I/06 09.01.2006	07.07.2006	05.10.2006	05.01.2007
II/06 10.07.2006	05.01.2007	05.04.2007	06.07.2007
I/07 08.01.2007	06.07.2007	04.10.2007	04.01.2008
II/07 09.07.2007	04.01.2008	03.04.2008	04.07.2008
I/08 07.01.2008	04.07.2008	02.10.2008	02.01.2009
II/08 07.07.2008	02.01.2009	02.04.2009	03.07.2009

Palvelukseen on astuttava määrätyn päivän klo 18.00 mennessä. (Vuodesta 2008 alkaen klo 16.00 mennessä.) Urheilukoulun alkamisajat löytyvät sivulta 57.

Hakemuksesta tehtävät päätökset

Lykkäys

Varusmiespalvelus on suositeltavaa aloittaa mahdollisimman pian koulun päättämisen jälkeen ennen perheen pe-

rustamista, pitkäaikaisten opintojen aloittamista, ulkomaille muuttamista tai ryhtymistä itsenäiseksi yrittäjäksi. Vanhempänä suoritettu varusmiespalvelus koetaan usein rasittavana mm. taloudellisten tai perhehuolien vuoksi.

Lykkäystä voidaan hakemuksesta myöntää asevelvolliselle, jolle se katsotaan erittäin tarpeelliseksi

- ammattiin valmistumista tai opiskelua varten,
- taloudellisten olojen järjestämistä varten,
- näihin verrattavista muista erityisistä henkilökohtaisista syistä.

Lykkäyshakemus jätetään kirjallisena kutsuntatilaisuudessa tai kutsuntojen jälkeen sotilasläänin esikunnalle. Hakemus on perusteltava ja liitettävä mukaan todiste lykkäyksen tarpeellisuudesta, kuten oppilaitoksen antama selvitys opiskelun vaatimasta ajasta yms. Lykkäystä myönnetään tarpeesta riippuen kerrallaan 1–3 vuotta, mutta ei kuitenkaan pidemmälle kuin sen vuoden loppuun, jona asianomainen täyttää 28 vuotta.

Lykkäyksen voi keskeyttää hakemalla sitä sotilasläänin esikunnalta lykkäyksen keskeyttämislomakkeella noin 3 kuukautta ennen haluttua palvelukseenastumispäivää. Sotilasläänin esikunta ratkaisee, voidaanko ilmoittaja määrätä palvelukseen ennen lykkäysaikansa päättymistä.

Lykkäysasioissa käytettäviä lomakkeita ja lisätietoja saa sotilasläänien esikunnista, palvelupisteistä, puolustusvoimien Internet-sivuilta ja kutsuntapaikoilta.

Vapaaehtoisena palvelukseen

Palvelukseen voi astua vapaaehtoisena vasta 18 vuotta täytettyään. Pyrkijän on lähetettävä hakemuksensa sotilasläänin esikuntaan viimeistään kuusi viikkoa ennen haluttuaan palvelukseenastumispäivää.

Tarvittavia ohjeita ja hakulomakkeita saa sotilaslääniin esikunnista, joukko-osastoista sekä osoitteesta www.mil.fi.

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus

Naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen pääsemisen edellytyksenä on Suomen kansalaisuus, 18–29 vuoden ikä sekä terveydentilan ja muiden henkilökohtaisten ominaisuuksien sopivuus sotilaskoulutukseen.

Palvelukseenastumismääräyksen saanut nainen voi kirjallisesti ilmoittaa, ettei aloita palvelusta. Vastaavalla tavalla voi asepalvelusta suorittava nainen 45 päivän kuluessa palvelukseenastumispäivästä ilmoittaa, ettei hän jatka palvelusta. Joukko-osaston komentaja voi peruuttaa 45 päivän sisällä naisen asepalveluksesta annetun määräyksen vammaan, sairauden, ilmeisen sopimattomuuden tai vastaavan muun syyn perusteella. Asepalvelukseen määrätty nainen on asevelvollisia koskevien säännösten alainen.

Palveluksen jälkeen naiset siirretään reserviin sekä kutsutaan kertausharjoituksiin samoin perustein kuin miehetkin ja he ovat asevelvollisuuslain alaisia sen vuoden loppuun, jona täyttävät 60 vuotta.

Erityisjärjestelyjä vähän

Naisten asepalvelus toteutetaan kaikissa puolustushaaroissa ja aselajeissa. Sotilastehtäviä ei siis jaeta sukupuolen mukaan. Eri tehtäviin määrääminen ratkaistaan niiden asettamien vaatimusten ja soveltuvuuden perusteella. Naisten koulutuksen sisältö on sama kuin muilla varusmiehillä. Erikoisjoukkoihin tai -aloille pääsyvaatimukset ovat samat kuin miehillä, kuten myös mahdollisuus johtajakoulutukseen ja myöhemmin sotilauralle. Naisten fyysistä kuntoa ylläpidetään samojen periaatteiden mukaisesti kuin miestenkin.

Naisten asepalvelus toimeenpannaan mahdollisimman pienin erityisjärjestelyin ja puolustusvoimien kannalta taloudellisesti edullisin ratkaisuin. Varuskunnissa naisille on omat tuvat. Leireillä, sotaharjoituksissa ja merivoimien sota-aluksilla ei erillismajoitusta järjestetä.

Raskaus on peruste palveluksen keskeyttämiselle. Myöhemmin ratkaistaan erikseen, miten palvelusta jatketaan.

Miten palvelukseen haetaan

Puolustusvoimien 12 sotilaslääniä huolehtivat naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen liittyvästä hakemusten käsittelystä, valinnoista ja palvelukseen määräämisestä. Erikoisjoukkojen valinnoista huolehtii kyseinen joukko-osasto. Sotilaslääniin esikunnista ja puolustusvoimien muista toimipisteistä sekä puolustusvoimien nettisivuilta saa hakeutumiseen liittyviä ohjeita sekä hakemuslomakkeita.

► Lisätietoja ja hakuohjeet, sivu 59

Monikansalaisuus

Suomen kansalaisuuden saanut ulkomaan kansalainen, joka on entisessä kotimaassaan suorittanut asevelvollisen rauhanaikaisen palvelusvelvollisuutensa tai osan siitä (vähintään 6 kk), voidaan hakemuksesta vapauttaa varusmiespalveluksesta rauhan aikana. Vapautuksesta voi päättää pääsesikunta.

Pääsesikunta voi hakemuksesta vapauttaa varusmiespalveluksesta erityisestä syystä rauhan aikana ulkomailta asuvan Suomen kansalaisen, jolla on myös toisen valtion kansalaisuus, jos asianomaisen varsinainen asunto ja

koti ei ole Suomessa eikä hänellä ole tosiasiallisia siteitä Suomeen.

Jos Suomen kansalaisella on myös Norjan, Ruotsin tai Tanskan kansalaisuus, hänen asevelvollisuudestaan on lisäksi voimassa, mitä kyseisten sopimusvaltioiden kanssa tehdyssä sopimuksessa (SopS 44/68) määrätään. Lisäksi Amerikan Yhdysvaltain (SopS 25/39) välillä on tehty vastaava asevelvollisuutta koskeva sopimus. Suomen kansalainen, johon sovelletaan edellä mainittuja sopimuksia, ei ole kutsunanalainen eikä hänen tarvitse suorittaa asevelvollisuuteensa liittyvää palvelusta Suomessa sinä aikana, jona hänen katsotaan vakituisesti asuvan kansalaisuutensa mukaisessa sopimusvaltiossa.

Sopimusvaltioissa asuvien monikansalaisten ei tarvitse vapautusta erikseen hakea, vaan heidän osaltaan sovelletaan edellä mainittuja sopimuksia. Sopimusvaltioissa asuvia monikansalaisia kehoitetaan selvittämään oma asevelvollisuuteen liittyvä asemansa Suomen suurlähetystöstä, konsulinvirastosta tai oman valvovan sotilaslääniin esikunnasta Suomesta.

Vapautuspäätökset samoin kuin sopimustulkinnat perustuvat väestötietojärjestelmän osoite- ja kansalaisuustietoihin. Siksi kannattaa varmistaa väestökirjanpitäjältä tai edustustolta, että ne ovat oikein. Lisäksi 21 -vuotiaiden ulkomailta palvelukseen tulevien monikansalaisten kannattaa varmistua, etteivät menetä Suomen kansalaisuuttaan 22 -vuotiaana.

Sotilaskoulutuksesta selviytyminen ei ole terveelle nuorelle mitenkään

- ▶ Lisätietoja osoitteista:
www.uvi.fi
www.vaestorekisterikeskus.fi
- ▶ Edustustojen yhteystiedot osoitteesta www.formin.fi

Uskonnollinen tai eettinen vakaumus

Aseeton palvelus

Asevelvollinen, jota uskonnolliseen tai eettiseen vakaukseen perustuvat vakavat omantunnonsyyt estävät suorittamasta asevelvollisuuttaan aseellisessa palveluksessa ja joka hakee aseettomaan palvelukseen, vapautetaan aseellisesta palveluksesta rauhan aikana ja määrätään aseettomaan palvelukseen. Aseettomana palvelevan varusmiespalvelusaika on 330 päivää.

Tietoja aseettomaan palvelukseen hakeutumisesta saa puolustusvoimien nettisivuilta, sotilaslääniä esikunnista, palvelupisteistä ja kutsuntapaikalla.

Siviilipalvelus

Asevelvollinen, joka vakuuttaa uskonnolliseen tai eettiseen vakaukseen perustuvien vakavien omantunnon syiden estävän häntä suorittamasta asevelvollisuuslaissa säädettyä palvelusta, vapautetaan hakemuksesta sen suorittamisesta rauhan aikana. Samalla hänet määrätään suorittamaan siviilipalvelusta työministeriön määräämänä aikana siviili-

palveluskeskuksessa ja siviilipalveluslaitoksissa. Siviilipalvelusaika on 395 päivää.

Hakemus tehdään työministeriön siviilipalveluslomakkeella. Tietoja siviilipalvelukseen hakeutumisesta saa netistä, sotilaslääniä esikunnista, palvelupisteistä ja kutsuntapaikalla.

Jehovan todistajat

Jehovan todistajat -nimiseen uskontokuntaan kuuluvalle asevelvolliselle myönnetään hakemuksesta 3 vuotta lykkäystä, mikäli hän osoittaa alle 2 kuukautta vanhalla seurakunnan todistuksella olevansa aktiivinen, kastettu seurakunnan jäsen ja ilmoittaa, että uskonnolliseen vakaukseen perustuvat vakavat omantunnonsyyt estävät häntä suorittamasta varusmies- tai siviilipalvelusta. Lykkäystä uudelleen haettaessa on toimitettava uusi todistus seurakuntaan kuulumisesta.

Lykkäystä voidaan myöntää enintään sen vuoden loppuun, jona asevelvollinen täyttää 28 vuotta. Mikäli lykkäys on jatkunut keskeytyksettä ja lykkäyksen edellytykset ovat tämän jälkeenkin edelleen olemassa, vapautetaan Jehovan todistajat -nimiseen uskontokuntaan kuuluva asevelvollinen asevelvollisuuden suorittamisesta rauhan aikana eri hakemuksesta.

ylivoimaista, mutta se edellyttää hyvää kestävyttä ja lihaskuntoa.

Muut erityistapaukset

Ahvenanmaan kotiseutu oikeuden omaavat

Ahvenanmaan kotiseutu oikeuden omaavat ja alle 12-vuotiaana maakuntaan muuttaneet ja joilla on kotiseutu oikeus saavat varusmiespalveluksen suorittamisen sijasta palvelua vastaavalla tavalla luotsi- ja majakkalaitoksessa tai muussa siviilihallinnossa. Kunnes tällainen palvelus on järjestetty, kotiseutu oikeuden omaavat ovat vapautettuja asevelvollisuuden suorittamisesta

Kestääkö kuntosi varusmiespalveluksen haasteet?

Sotilaskoulutuksesta selviytyminen ei ole terveelle nuorelle mitenkään ylivoimaista, mutta se edellyttää hyvää kestävyttä ja lihaskuntoa.

Varusmieskoulutusjärjestelmässä liikuntakoulutuksen osuus on yli 20 prosenttia koulutukseen käytettävästä ajasta ja fyysisen koulutuksen osuus on lähes puolet. Liikuntakoulutuksen päämääränä on pysyvän liikuntaharastuksen edistäminen siten, että asevelvolliset jatkavat fyysisen kuntosaa ylläpitämistä myös reservissä. Hyvän fyysisen kunnan myötä kohenee myös oma terveys, työkyky ja elämisen laatu.

Jos epäilet omaa kuntoaasi

Aloita viipymättä monipuolinen kuntoharjoittelu. Muista, että kuntosi kohoaa jo, mikäli liikut 3–4 kertaa viikossa vähintään 30 minuutin ajan. Huomaat, että kunnan kohottaminen ei vaadi isoa panostusta viikottaisissa rutiineissa.

Varusmiespalvelukseen sisältyy runsaasti kävelyä. Kävelytottumuksia voit kehittää lisäämällä ennakkoon päivittäistä kävelyä. Tee kävellessä nyt se lyhyt matka, jonka ennen ajoit autolla. Käytä hissien sijasta rappusia. Näitä tällaisia yksinkertaisia konsteja on monia. Liikkumistapoja ja -tottumuksia muuttamalla fyysinen kuntosi kohoaa huomattavasti.

Kestävyys ja lihaskestävyys ovat tärkeimmät sotilaskoulutuksessa tarvittavat perusominaisuudet. Myöskään ei sovi unohtaa esimerkiksi asutuskeskustaistelussa vaadittavaa nopeutta ja ketteryttä.

Kestävyttä voidaan helposti kehittää kävely-, sauvakävely-, juoksu-, uinti-, pyöräily-, soutu-, melonta-, rullaluistelu- tai hiihtolenkin avulla. Kestävyys harjoituksia tulisi tehdä 1–2 kertaa viikossa. Yhden harjoituksen tulisi kestää vähintään 30–60 minuuttia. Suoritettava harjoitusteho määräytyy harjoitusaktiivisuuden mukaan. Harjoitusteho voidaan arvioida sydämen syketaasolla ja hengitystiheydellä. Suurin osa kestävyys harjoituksista tulisi olla peruskestävyttä kehittäviä harjoituksia.

Lihaskuntoa voidaan kehittää esim. kuntosaliharjoittelulla, kuntonyrkkeilyllä sekä muiden kamppailulajien harjoittelulla. Lihaskuntoharjoittelussa korostetaan käsien ja keskivartalon lihaskestävyyden kehittämistä. Lihaskestävyysharjoituksia tulisi tehdä 2–3 kertaa viikossa. Yhden harjoituksen on kestettävä vähintään 30–60 minuuttia.

Edellämainittujen harjoitusten lisäksi on hyvä tehdä myös ketteryttä, nopeutta ja lihasten hallintaa kehittäviä harjoituksia 1–2 kertaa viikossa. Tähän soveltuvat parhaiten palloilulajit ja yleisurheilu.

Kuntoharjoittelu aloitetaan nousujohteisesti ja varovasti. Ensimmäisten viikkojen aikana harjoitusten tulisi olla keveitä ja lyhyitä (20–30 min). Rasitustasoa lisätään kunnan kohotessa lisäämällä harjoitusvauhtia ja siirtymällä vaati-

vampaan harjoitusmaastoon, pidentämällä harjoituksen kestoa sekä lisäämällä liikuntasuoritusten määrää.

Kunnan testaaminen

Ennen kuntoharjoittelun aloittamista on hyvä varmistaa, että terveytesi on kunnossa. Tarvittaessa voit käydä lääkärin tarkastuksessa. Fyysisen kunnan lähtötasotestillä on hyvä tarkistaa, onko kuntosi odotusten mukainen.

Kävele, hökkää tai juokse 12 minuuttia. Testi kertoo varsin luotettavasti hengitys- ja verenkiertoelimistön tilan sekä kunnan. Jos ehdit 12 minuutin aikana yli 3000 metriä, kuntosi on kiitettävällä tasolla. Mikäli jäät alle 2200 metrin, aloita kiireesti säännöllinen ja monipuolinen liikuminen.

Palautuminen

Jotta kuntosi kohoaa optimaalisesti, sinun on huolehdittava myös elimistön palautumisesta. Muista, että elimistö kehittyy ja kunto nousee vasta palautumisen aikana.

Palautumista edistävät ainakin seuraavat tekijät:

- liikuntaharjoituksiin liittyy aina alku- ja loppuverryttely (10–15 min)
- kuntoiluun liittyy luonnollisena osana myös säännöllinen lihashuolto: venyttely, jumpat ja erilaiset hieronnat (15–30 min/krt)
- nestetasapainon ylläpitäminen harjoituksen aikana ja sen jälkeen
- monipuolinen ja oikeasisältöinen päivittäinen ravinto ovat myös palautumisen ehto
- kevyt ja palauttava liikunta kovien harjoitusten ja harjoitusjaksojen jälkeen, esimerkiksi kävely, sauvakävely, uinti, pyöräily alhaisella teholla suoritettuna nopeuttavat elimistön palautumista paremmin kuin paikallaan oleminen
- säännöllinen riittävä lepo/uni, 7–8 tuntia vuorokaudessa
- säännöllinen, monipuolinen ja virikkeellinen elämä.

Tupakointi ja alkoholin käyttö hidastavat palautumista.

Tervetuloa maan suurimpaan kuntokouluun!

► **Lisätietoa ja kunto-ohjeita sekä virtuaalinen kuntotesti osoitteessa www.mil-liikunta.net**

Puolustusvoimien 12 min kuntoluokittelu

Suluissa naisten luokittelu

alle 2200 m (alle 2000 m)	huono huono)
2200–2600 m (2000–2400 m)	tydyttävä tydyttävä)
2600–3000 m (2400–2800 m)	hyvä hyvä)
yli 3000 m (yli 2800 m)	kiitettävä kiitettävä)

Puolustusvoimien keskiarvo miesten osalta on noin 2500 metriä ja naisten osalta 2300 metriä.

Varusmiespalvelus

Palvelukseen astuminen

Palvelukseenastumismääräys

Palvelukseenastumismääräys annetaan sinulle joko kutsuntatilaisuudessa tai se lähetetään postitse. Siitä selviää, milloin ja mihin joukko-osastoon sinun on astuttava palvelukseen. Palvelukseenastumismääräys on samalla matkalippu, josta irroitettavilla lipuilla voit matkustaa linja-autolla ja junalla Suomen alueella kotipaikastasi palveluspaikkakunnalle (liput eivät käy Tampereen ja Turun paikallisliikenteessä eikä pääkaupunkiseudun seutuliikenteessä).

Lippuun on merkitty sen voimassaoloaika. Muista matkustustavoista maksetaan korvaukset palveluspaikassa jälkikäteen tositteiden perusteella:

- matkakorvausta kotipaikasta palveluspaikkaan siltä osalta, jota palvelukseenastumismääräyksen matkalippu ei kata
- ruokarahaa, jos matkustamisaika kestää yli kuusi tuntia.

Sinun on muistettava esittää matkaliput ja muut tositteet korvausanomuksen yhteydessä heti palvelukseen astuttuasi.

Jos ennen palvelukseen lähtöä sinulle sattuu sellainen tapaturma tai sairastuminen, joka estää sinua matkustamasta tai on haittana palveluksen suorittamiselle, on sinun syytä anoa sotilasläänin esikunnalta palvelukseenastumisaikaa siirtämistä. Erittäin tärkeää on, että liität hakemukseen lääkärintodistuksen sairauden tai vamman laadusta, sen aiheuttamista haitoista ja todennäköisestä kestämisajasta tai kehittymisestä.

Mikään hakemus ilman päätöstä ei riitä syyksi palveluksesta poisjäämiseen.

Lähde ajoissa matkaan

Lähde matkalle riittävän aikaisin. Saapuessasi joukko-osastoon jo puolen päivän aikaan ehdit kaikessa rauhassa ottaa vastaan varusteesi ja sovittaa niitä. Myöhästyminen aiheuttaa perillä joukko-osastossa hankaluuksia sekä vastaanottajalle että saapujalle itselleen.

Älä tee itsestäsi huomionkohdetta tulemalla palvelukseen humaltuneena ja muista, että sotilaan esiintyminen juopuneena on rangaistavaa samoin kuin päihteiden tuominen kasarmialueelle.

Joukko-osastosi sijoituspaikkakunnan rautatie- ja linja-autosemalla on järjestetty opastus ja kuljetus perille. Ainakin ensimmäinen matka palveluspaikkaan kannattaa tehdä julkisia kulkuneuvoja käyttäen, mikäli se vain on mahdollista.

Mitä matkalle mukaan

Kotoa lähtiessäsi pukeudu käytännölliseen, sään mukaiseen vaatetukseen, jonka viet kotiin ensimmäisellä lomallasi. Vaikka varusmiehellä on lomalla ja vapaa-aikanaan oikeus käyttää siviiliasua, ei sen säilyttäminen kasarmialueella ole sallittua.

Kun lähdet varusmiespalvelukseen, ota mukaasi:

- ilman verkkovirtaa toimivat parranajovälineet
- henkilökohtaisen puhtauden hoidossa tarvittavat välineet

”Jokaisesta palvelukseen tulevasta varusmiehestä löytyy vahvuuksia. Puolustusvoimien tehtävä on löytää näille vahvuuksille käyttöä. Palveluksen aikana annettava koulutus on vaativaa, mutta se antaa myös valmiuksia tulevaan elämään. Lisäksi se kehittää jokaisen henkistä ja fyysistä kestävyyttä. Yksikön päällikkö, kapteeni Jami Virta

- sairausvakuutuskortti (KELA-kortti) ja ajokortti
- tämä Varusmies-kirjanen
- tilinumerosi ja
- kolikoita puhelin- ja postimerkkiautomaattia varten (suuria rahasummia ei pidä tuoda mukana, koska niiden turvallinen säilyttäminen yhteismajoituksessa on vaikeaa).

Jonkin ajan päästä voit myös ottaa liikunta- ja harrastusvälineitä mukaan kasarmille. Joukko-osastossa on lukittava kaappi tai varasto, jossa voidaan säilyttää mukana tuomasi harrastusvälineet.

Alokkaan arki

Palvelukseen astumispäivä

Olet palveluksessa siitä hetkestä alkaen, kun ilmoittaudut joukko-osastoon. Asevelvollinen on lain mukaan sotilashenkilö myös siitä hetkestä lähtien, kun hänen olisi pitänyt viimeistään saapua joukko-osastoon. Ensimmäinen päivä on varattu varusteitten hakuun. Varsinaista koulutusta ei vielä ole, joten silloin on hyvää aikaa tutustua kaikessa rauhassa uuteen, outoon ympäristöön. Mitä aikaisemmin ilmoittaudut yksikkösi sotilaisemmin alkaa totutautumisesi sotilaan elämään.

Ensimmäinen aamu

Ensimmäinen herätys sotaväessä on ikimuistoinen – tosin se tuskin on niin kauhea kuin tarinat kertovat. Sotilaallisen riipeyden ja täsmällisyyden opettelu alkaa heti ensi hetkistä. Pukeutuminen ja palvelukseen järjestyminen sekä sotilaallinen käyttäytyminen hämmentävät aluksi jokaisen siviilielämään tottuneen. Alussa tuntuukin olevan kiire joka paikkaan odottamaan, mutta se kuuluu asiaan, jotta mahdollisimman pian päästäisiin varsinaiseen koulutukseen käsiksi.

Vauhdikasta alkua ei kannata säikähtää. Jokainen asia opetetaan ennen kuin sen osaaminen vaaditaan.

Koulutus alkaa

Ensimmäisten päivien oppitunneilla opetetaan mm. sotilaan oikeudet ja velvollisuudet, sotilaan käyttäytyminen, esimiehen ja alaisen käskyvaltasuhteet sekä maanpuolustuksen perusteita.

Sulkeisjärjestyksen harjoittelu ja asekäsitteilyharjoitukset luovat perustan alkavalle taistelukoulutukselle.

Älä haudo ongelmiasi

Esimiestesi puoleen kääntymistä ei kannata ujestella, sillä he antavat neuvoja pienissäkin asioissa. Lähin esimiehesi on oma **ryhmänjohtaja**, sotilasarvoltaan yleensä alikersantti. Häneltä voit kysyä kaikkia jokapäiväiseen palvelukseen liittyviä asioita. **Joukkueenjohtajalle** voit kertoa esimerkiksi koulutukseesi vaikuttavista ongelmista. **Yksikköpseeri** huolehtii yksikön käytännön hallinnoinnista ja huollosta. Hänen puoleensa voit kääntyä mm.

”Sosiaalikuraattorina minun tehtäväni on auttaa varusmiehiä siviilielämän ja varusmiespalveluksen yhteensovittamisessa. Ota rohkeasti yhteyttä varuskuntasi sosiaalikuraattoriin, mikäli haluat apua henkilökohtaisten asioiden hoitamisessa.”
sosiaalikuraattori Heli Santamala

”Yksikköpseerina huolehdin varusmiesten palvelusolosuhteista. Varusteiden ja vaatteiden tulee olla ehjiä ja puhtaita, majoitus- ja koulustilojen asiallisessa kunnossa sekä matkaliput ja päivärahat oikeaan aikaan varusmiehille toimitettuna.”
yksikköpseeri, luutnantti Jani Suojarinne

matkakorvaus- ja lomamatka-asioissa. **Yksikön päällikkö** vastaa koko yksikkönsä hallinnosta, koulutuksesta ja hyvinvoinnista. Hänen puoleensa on jokaisella alokaalla oikeus kääntyä aina koskivatpa ongelmat sitten sotilastai siviiliasioita.

Kahdenkeskisessä tulohaastattelussa esimiehet tutustuvat alaisiinsa ja tarjoavat mahdollisuuden esittää omia toivomuksia ja kysymyksiä, joiden ratkaiseminen helpottaa sopeutumista sotilaselämään.

Myös joukko-osaston komentaja, sotilaspappi, lääkäri, sairaanhoitaja, sosiaalikuraattori ja varusmiestoimikunta ovat valmiita auttamaan ongelmien ratkaisemisessa.

Lomat ja vapaa-aika

Muut kuin palvelukseen tai lepoaikaan kuuluvat ajat ovat varusmiehen vapaa-aikaa.

Iltavapaa on, ellei palvelus- tai lepoaika sitä estä, päivittäin klo 18.00–21.00 välinen aika. Pidennetty iltavapaa voidaan antaa yhtenä arkipäivänä viikossa klo 18.00–24.00 välisenä aikana. Joissakin joukko-osastoissa ei ole pidennettyjä iltavapaita lainkaan.

Upseerikokelaan, aliupseerin ja ryhmänjohtajan iltavapaa-aika on yleensä tuntia pitempi.

Oikeus liikkua vapaa-aikana kasarmialueen ulkopuolella koskee myös alokkaita – kuitenkin vasta heidän opittuaan sotilaallisen käytöksen. Tämä tavoite on pyrittävä saavuttamaan kahden ensimmäisen palvelusviikon aikana.

Lomalla ja vapaa-aikana saa käyttää siviilivaatteita kasarmialueen ulkopuolella. Lomalle tai vapaalle lähdetään sotilaspuvussa.

Paikallaolovahvuuteen kuulumattomilla varusmiehillä viikonloppuvapaa (VLV) alkaa perjantaina palveluksen jälkeen ja päättyy sunnuntaina klo 24.00. Yleensä noin keran kuukaudessa viikonloppuvapaaan liitetään henkilökohtaisena lomana (HL) seuraava maanantai. Tällöin VLV saattaa alkaa vasta lauantain palveluksen päättyttyä.

Lomalta tai vapaalta palaamiseen on syytä varata riittävästi aikaa, sillä myöhästyminen johtaa yleensä kurinpitotoimiin.

► Lisätietoa lomista ja lomamatkoista, sivut 33–34

Sotilaskoti

Sotilaskoti on varusmiehen taukopaikka varuskunnassa. Sinne voit mennä vapaahetkinä rentoutumaan ja virkistytymään palveluksen lomassa erilaisten pelien, kirjojen, lehtien sekä kahvin ja munkin parissa. ”Sotkut” palvelevat taistelijoita myös pidempien maastoharjoitusten yhteydessä.

Vapaa-ajan liikunta

Useissa varuskunnissa on jo ajanmukaiset liikuntatilat. Vapaa-aikanasi voit käyttää varuskunnan uimahalleja, kuntosaleja, palloiluhalleja, kamppailusaleja, sisäampumaratoja ja katukoripallokenttiä. Lisätietoja eri harrastusmahdollisuuksista saat perusyksiköstäsi sekä joukko-osastosi liikuntakasvatusupseerilta. Varusmiesten liikuntakerhot järjestävät monissa varuskunnissa vapaa-ajan liikuntatoimintaa. Jos olet kiinnostunut jonkun lajin ohjaajan tehtävistä, kysy lisätietoja omasta kerhostasi ja saat varmasti töitä vapaa-ajan liikunnan parista. Lisätietoja saat varusmiestoimikunnalta (VMTK) tai paikalliselta sotilasurheiluseuralta.

► Lisätietoja www.sotilasurheilu.net

Valmennus- ja kilpailutoiminta

Sinulla on mahdollisuus jatkaa omaa liikuntaharrastustasi ja valmennus- sekä kilpailu-uraasi myös varusmiespalveluksen aikana. Varusmiehet voivat ottaa osaa puolustusvoimien kilpailutoimintaan, parhaat jopa kansainvälisellä tasolla.

Sotilaan vaatetus

Varusmiehen vaatetus koostuu eri vuodenaikoihin suunnitelluista taistelijan vaatevarusteista. Vastat itse käyttöösi luovutetun vaateetuksen vaihdosta puhtaisiin ja ehjiin varusvarastolla sekä niiden säilyttämisestä. Varusteiden huollosta annetaan ohjeita perusyksikössä heti palvelukseksi alkaessa.

Palveluspuku on maavoimissa, ilmavoimissa ja merivoimien rannikkojoukoissa maastopuku. Taistelukoulutusva-

Ostaessasi maksullisia lippuja, saat alennusta matkalippujen hinnoista rautateillä ja linja-autossa esittämällä varusmieskorttisi.

Sotilaskoti palvelee varusmiehiä vapaa-aikana.

rustukseen kuuluvat maastopuku, kumisaappaat, kypärä, kuulonsuojaimet sekä taisteluvyö. Lomapuku on maavoimissa, ilmavoimissa ja merivoimien rannikkojoukoissa maastopuku m/91. Merivoimien laivastojoukot käyttävät merimiespukua.

Lisäksi jokaiselle varusmiehelle jaetaan mm.:

- vuodevaatteet ja pyyheliina
- alusvaatteet ja sukat
- sormikkaat ja kintaat
- pakkassaappaat ja varsikengät sekä
- selkäreppu ja kenttäruekailuvälineet.
- verryttelyasu ja urheilujalkineet

*”Puolustusvoimien vaatteissa, varusteissa ja niiden huollossa ei ole ollut valittamista. Huhut intin kelvottomista ja väärän kokoisista vaatteista eivät pidä paikkaansa.”
upseerikokelas Joonas Jääskinen.*

Erittäin pienille ja isoille varusmiehille hankitaan sopivat varusteet viimeistään palvelukseen astumisen yhteydessä otettavien mittojen mukaisesti (voit ottaa yhteyttä jo etukäteenkin). Lomalla ja vapaa-aikana saa käyttää siivilivaatteita kasarmialueen ulkopuolella.

Muonitus

Puolustusvoimien muonituksen tavoitteena on tarjota yleiset ravitsemussuosittukset täyttävä terveellinen ja monipuolinen sekä riittävä muonitus varusmiespalveluksen laatuun nähden. Lisäksi tarjotaan erityisruokavaliota, joita ovat sairauden tai jonkin terveydellisen syyn vuoksi noudatettavat ruokavaliot, kasvisruokavaliot sekä uskonnollisten ja eettisten syiden vuoksi noudatettavat ruokavaliot. Muonituksen tavoitteisiin kuuluu myös asevelvollisten terveyden edistäminen ja ylläpitäminen sekä suorituskyvyn turvaaminen. Lisäksi ruokailutapoja ja tottumuksia pyritään ohjaamaan terveystä ja hyvää pöytäkäyttäytymistä edistäväksi.

Arkisin tarjotaan kolme pääateriaa: aamiainen, lounas ja päivällinen sekä vähintään neljänä iltana viikossa vapaaehtoinen iltapala. Sunnuntaisin tarjotaan aamiainen, päivällinen ja vahvistettu iltapala.

Varusmiehen muonitus perustuu ruokasuunnitelmaan, joka sisältää viiden viikon kiertävän ruokalistan.

Kenttäoloissa ravinnontarve lisääntyy. Siksi jokaista leiriä ja sotaharjoitusta varten laaditaan yleensä oma ruokasuunnitelma. Ruoka voidaan tällöin valmistaa kenttäkeitti-

millä tai miehet valmistavat ruoan itse henkilökohtaisista erikoisannoksista eli taistelumuonista.

► **Tutustu Varusmiehen muonaoppaaseen!**

Majoitus

Varusmiehet majoitetaan palvelusaikana kasarmeihin. Perusyksikön kasarmitilat sisältävät yleensä majoitustuvat 8–10 miestä varten, luokkatilat oppitunteja varten, perusyksikön päällikön, yksikköpuseerin ja kouluttajien huoneet, varastotilat, hygieniatilat sekä oleskelutilat vapaa-ajan viettoon varten.

Leireillä ja sotaharjoituksissa majoitutaan yleensä 10 tai 20 hengen sotilastelttoihin. Niissä on puulämmitteinen kamiina, joten talvellaan ei teltassa tarvitse palella. Leireillä voidaan majoittua myös parakkeihin.

► **Naisten majoituksesta ks. sivu 16**

Lääkintähuolto

Varusmiesten terveydenhuolto alkaa jo ennen kutsuntoja kevään ennakkoterveystarkastuksilla. Palvelusaikana terveydenhuollon peruspalvelut järjestetään sairastuneille varusmiehille terveysasemilla (lääkäri, hammaslääkäri, hoitotunti-) ja erikoislääkäripalvelut ostopalveluina kumpuussairaaloilta.

Puolustusvoimien terveydenhuollon palvelut ja lääkkeet ovat varusmiehille maksuttomia.

Sairastuneille annetaan tarvittava hoito. Sairaanhoidon lisäksi puolustusvoimien lääkintähuolto käsittää myös ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja koulutuksen sekä kenttähygienian, jolla tarkoitetaan mm. ympäristön (ruoan, veden yms. puhtautta) puhtaudesta huolehtimista erityisesti leireillä ja maastoharjoituksissa.

Varuskunnissa lääkintähuollosta vastaa joukko-osaston virkälääkäri, joka työskentelee varuskunnan terveysasemalla terveydenhuollon ammattihenkilöstön ja muun henkilöstön kanssa. Ne varusmiespalvelusta suorittavat henkilöt, joilla on terveydenhuoltoalan koulutus (esimerkiksi lääkärin tai sairaanhoitajan koulutus) osallistuvat lääkintähuollon toteuttamiseen koulutustaan vastaavissa tehtävissä.

Saapumistarkastuksessa terveydenhuoltohenkilöstö arvioi, onko varusmiehen terveydentila kutsuntatarkastuksen jälkeen muuttunut niin, että hänelle täytyy tehdä lisätutkimuksia tai tarkistaa palveluskelpoisuusluokka. Lisäksi rokotusten voimassaolo tarkistetaan (rokotuskortti on tärkeää ottaa mukaan) ja hänelle annetaan tarvittavat lisärokotteet.

Varusmiespalveluksen alkupäivinä jaetaan "Terveys ja toimintakyky" -kirjanen, jossa on ohjeita oman terveyden ylläpitämisestä. Kirjasessa on myös hätäensiapuohjeita. Lisäksi pidettävillä oppitunneilla käsitellään ajankohtaisia terveysasioita ja kerrotaan siitä, mitä pitää tehdä jos sairastuu palveluksen aikana.

Varusmiespalveluksen aikana yleisimpiä terveysongelmia ovat ylähengitystietulehdukset sekä ruumiilliseen rasitukseen liittyvät sairaudet ja oireet. Tiukka koulutus voi

Leireillä ja sotaharjoituksissa majoitutaan yleensä sotilastelttoihin.

joskus aiheuttaa myös henkisiä ongelmia, joista voi halutessaan tulla keskustelemaan lääkintähenkilöstön kanssa. Tarpeen mukaan henkisistä vaikeuksista kärsivä henkilö voidaan ohjata keskustelemaan joukko-osaston sosiaalivastaajan tai papin kanssa.

Joukko-osastoissa järjestetään sairaiksi itsensä tunteville varusmiehille joka arkipäivä mahdollisuus hakeutua lääkintähenkilöstön vastaanotolle. Vastaanottoa pitäviä hoitajia ja lääkäreitä sitoo vaitiolovelvollisuus kaikista terveystiedoista. Osa varusmiehistä koulutetaan lääkintämieheksi tai lääkintäryhmänjohtajaksi.

- ▶ **Lääkärien, hammaslääkärien ja proviisorien erikoiskoulutuksesta ks. sivu 57**

Kirkollinen työ

Puolustusvoimien kirkollinen työ on sisällöllisesti kansankirkkojen työtä puolustusvoimissa. Keskeinen tehtävä on pitää esillä Jumalan sana ja sakramentteja. Puolustusvoimien kirkollista työtä johtaa kenttäpiispa.

Palvelusaikana osallistutaan papin oppitunneille, joiden aiheet liittyvät elämän ja uskon keskeisiin kysymyksiin. Varusmiesiässä monet elämän kysymykset odottavat vastauksia.

Varusmiehenä voi myös käydä rippikoulun. Sen jälkeen kirkkoon kuulumattomalla on mahdollisuus liittyä kirkon jäseneksi. Kirkollisesta työstä saa halutessaan vapautuksen, ellei kuulu kirkkoon.

Puolustusvoimien palveluksessa on luterilaisia ja ortodoksia sotilaspappeja, mutta itse työssä palvelee kaikkia, vakaumuksesta riippumatta.

- ▶ **Kirkollisen alan varusmieskoulutuksesta sivulla 58**

Varusmiestoimikunta

Varusmiehet valitsevat keskuudestaan varusmiestoimikunnan (VMTK) huolehtimaan varusmiehiä koskevien asioiden hoitamisesta joukko-osastossa. Varusmiestoimikunnan tehtävänä on varusmiesten aseman ja palvelusolosuhteiden kehittäminen. Toimikunnat antavat neuvontaa sosiaalisissa, taloudellisissa ja palvelukseen liittyvissä asioissa. Varusmiesten vapaa-ajalle varusmiestoimikunnat järjestävät erilaista toimintaa. Monissa joukko-osastoissa varusmiestoimikunta järjestää myös varusmiesten lomakuljetuksia.

Varusmiestoimikuntien kautta jokaisella varusmiehellä on mahdollisuus saada häntä askarruttavat asiat esiin. Toimikunta tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja joukko-osaston komentajalle.

Varusmiestoimikunnat ovat saaneet vireille useita merkittäviä uudistuksia. Varusmiestoimikunnalle asiat tulevat esiin yksittäisten varusmiesten aktiivisuuden kautta. Pie-nimmätkin ideat ja kehittämishdotukset ovat usein tärkeiden uudistusten virikkeitä, siksi niistä kannattaa kertoa eteenpäin. Toimikunnat pyrkivät järjestämään sellaista vapaa-ajan toimintaa, mitä varusmiehet haluavat. Ole siis aktiivinen ja kerro mielipiteesi varusmiestoimikunnalle.

Varusmiestoimikunnan työskentelyä johtaa varusmiestoimikunnan puheenjohtaja. Hänen työpiste on VMTK:n toimistossa, jossa jokaisella varusmiehellä on oikeus käydä hoitamassa asioitaan. Varusmiestoimikunnan toimistossa toimivat lisäksi työ-, opinto- ja sosiaaliamiehet, työsuojeluvaltuutettu sekä tarpeen mukaan muita asiamiehiä. He ovat kaikki varusmiehiä ja palvelevat varusmiestoimikunnassa joko kokopäiväisesti tai muun palveluksen ohella.

Joukko-osaston varusmiestoimikuntaan kuuluu jäsen ja varajäsen jokaisesta perusyksiköstä. Varusmiehet valitsevat nämä jäsenet keskuudestaan muutaman viikon kuluttua palvelukseen astumisesta. VMTK-työstä kiinnostuneiden on itse asetettava ehdokkaaksi valintatilanteessa.

Kaikki Suomen varusmiestoimikunnat kokoontuvat keran vuodessa valtakunnallisille VMTK-päiville. Päivillä tehdään esityksiä varusmiesten aseman kehittämiseksi. Pääesikunnassa toimii varusmiestoimikuntien pääsihteeri. Hänen tehtävänä on koordinoita valtakunnallista VMTK-työtä sekä siihen liittyviä kampanjoita. VMTK-pääsihteeri vastaa myös varusmiestoimikuntien pohjoismaisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Aloitetyö

Varusmiehet tutustuvat puolustusvoimien toimintaan. Epäilemättä välillä tulee tilanteita, jolloin miettii voisiko asioita tehdä toisella tavalla? Silloin, kun idealamppu syttyy, kannattaa tehdä aloite!

Puolustusvoimien aloitetoimikunnat käsittelevät joukko-osastoissa varusmiesten, reserviläisten ja henkilökunnan tekemät aloitteet, jotka liittyvät puolustusvoimien toiminnan parantamiseen. Mikäli aloitteella on valtakunnallista merkitystä, se käsitellään Puolustusvoimien aloitetoimikunnassa. Helpoin tapa aloitteen jättämiseen on lähettää se sähköpostilla osoitteeseen: aloite@mil.fi

Maanpuolustuksen aloitesäätiö palkitsee maanpuolustukseen yleisesti liittyviä aloitteita. Aloitteita säätiölle voivat esittää varusmiehet, reserviläiset, puolustusvoimien henkilöstö sekä maanpuolustuksesta kiinnostuneet.

INNOINT on keksintökilpailu varusmiehille. Kilpailun tarkoituksena on rohkaista varusmiehiä innovatiivisuuteen, luovuuteen ja aloitteellisuuteen palkitsemalla keksintöjä, ideoita tai menetelmiä, joilla voisi olla yleisempää merkitystä. Varuskuntien varusmiestoimikunnat ottavat kilpailuhakemuksia vastaan ja antavat asiasta lisätietoja. Hyviä ajatuksia ei kannata pantata, sillä niillä voi hyvässä lykyssä moninkertaistaa päivärahat!

Pienet parannukset piristävät arkea, suuret muuttavat maailmaa!

- ▶ **Lisätietoa:**
www.mil.fi/asiointi/aloite.dsp
www.innosuomi.fi/fi/innoint.html

Johtajakoulutus

– ainutkertainen mahdollisuus

Tarkoitus, päämäärä ja tavoite

Johtajakoulutus aloittaa koko asevelvollisuusajan kattavan kehittymisen ja kasvamisen ihmisten johtajaksi. Varusmiespalveluksen aikana varusmiesjohtajille luodaan perusta ja myönteinen asenne jatkaa johtajana kehittymistä myös reservissä. Päämääränä on, että johtajat pystyvät reserviin siirryttyään kertausharjoituksissa sekä liikekannallepanossa aloittamaan joukkonsa johtamisen ja kouluttamisen itsenäisesti, omatoimisesti ja tehokkaasti.

Elinikäiset eväät johtajana kehittymiselle – opi oppimaan

Pyrkimällä johtajakoulutukseen varusmies saa suurta hyötyä tulevaisuuttaan ajatellen. Suurin osa puolustusvoimissa johtajakoulutuksen saaneista henkilöistä menestyy erinomaisesti elämässään ja sijoittuu yhteiskunnassa arvostettuihin tehtäviin ja aseisiin.

Johtajana kehittyminen on johtajana kasvamista. Tämä on meille jokaiselle elinikäinen haaste. Tähän haasteeseen voi vastata antamalla sattumalle tilaa ja oppimalla kantapään kautta, kuten sanotaan. Tämän haasteen voi toki kohdata myös toisella, systemaattisella tavalla – varmistaamalla oppiminen ja pyrkimällä johtajakoulutukseen.

Johtajakoulutuksen ytimenä on ihmisten johtaminen ja johtajana kehittyminen. Ihmisten johtamista opetetaan ja opitaan syväjohtamisen pohjalta. Tavoitteena on kehittyä johtajaksi, joka rakentaa luottamusta, saa ihmiset innostumaan työstään, saa aikaan oppimista ja arvostaa toisia tasavertaisina ihmisinä.

Johtajana kehittymisen alkaminen perustuu viimeisen kuuden kuukauden aikana tapahtuvaan toimintaan ja harjoitteluun oikeiden alaisten kanssa. Johtajakaudella oppimista tuetaan systemaattisella palautteella, johon kuuluvat myös johtajaprofiilit ja henkilökohtaiset kehityssuun-

nitelmat. Tavoitteena on kyky arvioida omaa oppimista eli itseohjautuvuus.

Oppiminen taltioidaan johtajakansioon, joka jää omaksi reserviä varten. Reservi on pitkä aika. Se on aikaa, jolloin johtajana kehittymisen tulee jatkua siviilielämän kokemusten pohjalta.

Kaikilla on mahdollisuudet johtajakoulutukseen – omat kyvyt ratkaisevat

Johtajavalinnat tehdään erikoisjoukkoja lukuun ottamatta kaikissa joukko-osastoissa samaan aikaan ja samalla tavalla. Valinta tapahtuu noin seitsemän viikon palveluksen jälkeen. Valintamenettely on ehdottoman tasapuolinen, oikeudenmukainen ja perustuu tieteelliseen tutkimukseen.

Valinnassa vaikuttavat eniten peruskoulutuskaudella osoitetut kyvyt ja persoonalliset johtajaominaisuudet. Sukupuoli, vanhempien ammatti tai koulutustausta eivät vaikuta johtajavalintaan. Jokainen lähtee alokkaaksi tullessaan samalta viivalta.

Johtajakoulutus jakaantuu reservin aliupseerien ja upseerien koulutukseen. Kaikki johtajakoulutukseen valittavat käyvät aliupseerikurssin ensimmäisen jakson. Reserviupseereiksi koulutettavat jatkavat sen jälkeen reserviupseerikurssilla.

Johtajakoulutuksesta on hyötyä – suurin hyötyjä olet sinä itse

Uuden johtajakoulutusohjelman myötä varusmiesten saama johtajakoulutusta arvostetaan laajasti yhteiskunnassa. Arvostus näkyy opiskelussa ja työelämässä.

Syväjohtamisen johtajakoulutusohjelma on kehitetty niin, että se vastaa täysin myös siviiliorganisaatioiden vaatimuksia johtajana kehittymiselle. Työelämä kilpailee tällaisista osajista jo nyt, lähitulevaisuudesta puhumattakaan.

Oppilaitokset, yliopistot ja korkeakoulut luovat hyväksi opintoviikkoja saadusta johtajakoulutuksesta 2–5 opintoviikkoon saakka tai jopa enemmän. Sotatieteiden opinnoissa varusmiespalveluksen aikaisista suorituksista saa lukea hyväkseen enintään 20 opintoviikkoa. On syytä muistaa, että kukin oppilaitos, korkeakoulu ja yliopistoissa tiedekunta määrittää itse varusmiespalveluksen aikaisen koulutuksen, harjoittelun ja työkokemuksen lukemisen hyväksi oppilaitokseen pyrittäessä ja/tai itse opinnoissa.

Hyvä johtaja antaa käskyjä, jotka ovat toteutettavissa. Koulutus-tilanteissa hän osaa opettaa asiat mielekkäällä ja selkeällä tavalla ja osaa antaa myös positiivista palautetta.

Alikersantti

Sebastian Löytäinen

Hyvä johtaja on vaativa, koska hän hallitsee alaisilleen käskemänsä tehtävät. Hän tuntee alaisensa ja kannustaa heitä parempiin suorituksiin.

Alikersantti Ville Rinne

On joitakin oppilaitoksia, yliopistoja ja korkeakouluja, jotka eivät vielä lue hyväksi varusmiespalveluksessa saattua johtajakoulutusta. Tiedot varusmiespalveluksen aikaisten opintojen hyväksilukemisesta saa kyseisestä oppilaitoksesta.

Kun jatkaa johtajana kehittymistä reservissä, on myös maanpuolustus osaavimmissa käsissä. Johtaja- ja koulutustaitoja voi syventää määräaikaisessa palveluksessa tai

pyrkimällä Maanpuolustuskorkeakouluun ja suorittamalla joustavasti eritasoisia tutkintoja.

Suurin hyötyjä on kuitenkin johtaja itse. Kasvaminen ihmisenä, kehittyminen johtajana ja oppiminen oppimaan on suuri voimavara koko loppuelämän. Kannattaa varautua siihen, että johtajatodistusta ja johtajakansiota tarvitaan monissa yhteyksissä siviilielämässä.

Reserviupseerikoulutus, muutamaa poikkeusta lukuunottamatta, annetaan Reserviupseerikoulussa Haminassa (maavoimat) tai Merisotakoulussa Suomenlinnassa (merivoimat) tai Ilmasotakoulussa Tikkakoskella (ilmavoimat).

Aliupseerikursseja järjestetään lähes jokaisessa joukko-osastossa. Erikoisalojen aliupseerikurssit järjestetään pääsääntöisesti keskitetysti alaan erikoistuneessa joukko-osastossa.

Sodista saadut kokemukset osoittavat, että laajaan reserviin perustuvissa puolustusvoimissa sekä aliupseerien että reserviupseerien on saatava samankaltainen johtajakoulutus. Tämän takia molemmille ryhmille annetaan saman mittainen ja valtaosin yhtenevä 20 opintoviikon pituinen johtamis- ja kouluttamistaidon koulutus.

Johtajan tulee löytää yksilöt ja hyödyntää heitä koko joukon tavoitteen saavuttamiseksi. Motivoina johtaja tietää mitä käskkee ja miksi käskkee.

Kokelas

Joona Jääskinen

Varusmiehestä huolehditaan

Puolustusvoimien tavoitteena on luoda sinulle palvelusolosuhteet, jossa voit suorittaa kansalaisvelvollisuutesi siviili- ja taloushuolten vaivaamatta. Tässä kirjassessa on perustiedot varusmiehen ja hänen omaistensa sosiaaliturvasta sekä taloudellisista etuuksista. Sinua ja perhettäsi neuvovat joukko-osastossasi lähimmät esimiehesi, sosiaalikuuraattori ja varusmiestoimikunnat.

Nämä tiedot perustuvat 2005 tilanteeseen. Samat edut kuuluvat myös asepalveluksen vapaaehtoisena suorittaville naisille.

Säilytä tämä kirjanen, sillä kokemus on osoittanut, että useimmat tarvitsevat opiskeluihin, työhön ja toimeentuloon liittyviä neuvoja, kun on aika astua palvelukseen.

Järjestämällä asiiasi kuntoon ennakolta vältät monta turhaa ongelmaa palvelusaikana.

Palveluksen alkamisajan tai -paikan muutos

Jos sinulle syntyy pakottava tarve muuttaa saapumiserääsi tai joukko-osastoasi esimerkiksi alkaneen huoltajuuden, vaikean taloudellisen tilanteen, opintojen tärkeän vaiheen, asuinpaikan muutoksen, sairauden, vamman tai muun oleellisen syyn vuoksi, niin ota yhteys sotilasläännisi esikuntaan palveluksen alkamisajan muutosta varten. Vapaaehtoiseen asepalvelukseen tulossa olevan naisen on kirjallisesti ilmoitettava, mikäli hän ei aio astua palvelukseen.

Sotilasavustus

Sotilasavustus on Kansaneläkelaitoksen (Kela) maksama etuus, joka perustuu sotilasavustuslakiin. Avustuspäätöksiin voi hakea muutosta.

Sotilasavustusta maksetaan asevelvolliselle itselleen ja asepalveluksessa olevan asevelvollisen ja vapaaehtoisena

asepalvelustaan suorittavan naisen omaiselle palvelusajalta. Avustukseen oikeutettuja omaisia ovat asevelvollisen aviopuoliso, avopuoliso, jonka kanssa asevelvollisella on yhteinen alaikäinen lapsi, asevelvollisen oma lapsi ja ottopuoliso, aviopuolison lapsi sekä huoltoon pysyvästi sijoitettu lapsi. Muille omaisille ei voida myöntää sotilasavustusta.

Avustusten saamiseen vaikuttavat asevelvollisen ja sotilasavustukseen oikeutettujen omaisten nettotulot ja käytettävissä oleva omaisuus, kuitenkin asevelvollisen opintolainojen koroissa vain hänen omat tulonsa ja omaisuutensa. Käytettävissä olevana omaisuutena pidetään säästöjä, joiden määrä ylittää 3000 euroa perheenjäsentä kohden. Säästöjä ovat esimerkiksi pankkitalletukset, osakkeet, obligaatiot ja sijoitusrahasto-osuudet.

Asevelvolliselle itselleen voidaan maksaa asumisavustusta ja palvelusaikana opintolainojen korot.

Asumisavustuksen saamiseksi asunto on pitänyt hankkia noin 3 kuukautta ennen palvelukseen astumista, ellei sen myöhempään hankkimiseen ole perusteltua syytä (perheen perustaminen, opiskelun tai työn aloittaminen toisella paikkakunnalla ym.). Lisäksi asumisavustusta haakevan on pystyttävä osoittamaan, että hän maksaa asumismenonsa itse.

Omaiselle maksettavaan sotilasavustukseen voi kuulua perusavustus, asumisavustus ja erityisavustus.

Perusavustuksen on tarkoitus kattaa esimerkiksi ravinto- ja puhtausmenot ja muut jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat tavanomaiset menot. Avustuksen täysi määrä on yksinäisen täysi kansaneläke, kuntaryhmän mukaan, kuukaudessa. Ulkomailla asuville perusavustusta maksetaan 2. kuntaryhmän mukaan. Perusavustukseen vaikuttaa siihen oikeutettujen omaisten määrä: ensimmäiselle tuen saajalle avustus on 100 %, toiselle 50 % ja kolmannelle tai useammalle 30 % täydestä määrästä.

Asumisavustuksena voidaan maksaa asevelvolliselle tai omaiselle kohtuulliset asumismenot, joina otetaan huomioon vuokra, yhtiövastike, vesimaksut, asuntolainojen vuotuiset korot ja vuosimaksut, sähkö- ja kaasumaksut sekä omakotitalon säännönmukaiset hoitomenot.

Erityisavustuksena voidaan maksaa omaiselle esimerkiksi tarpeelliset ja kohtuulliset terveydenhoitomenot, lastenhoitoon liittyvinä menoina esim. lastenvaunut sekä opintolainojen korot (katso tarkemmin kohta opintolainojen korot).

Sotilasavustusta haetaan Kelan toimistosta mielellään kuukautta ennen palvelukseen astumista. Hakemuksen tekee varusmies itse, avustukseen oikeutettu omainen tai hänen huoltajansa. Sotilasavustushakemuslomakkeita sekä neuvoja täyttöä ja mahdollista muutoksenhakua varten saa Kelan toimistoista sekä joukko-osastojen sosiaalikuuraattoreilta tai yksiköiden yksikköupseereilta. Neuvontaa ja lomakkeita saa myös osoitteesta www.kela.fi.

Ulkomailla asuvien asevelvollisten ja heidän omaistensa hakemukset käsitellään palveluspaikkakunnan Kelan toimistossa. Hakemus on syytä tehdä hyvissä ajoin (2–3 kuukautta) ennen palvelukseenastumista edustuston kautta.

Avustusta maksetaan sen kuukauden alusta, jona sitä on haettu, aikaisintaan kuitenkin palvelukseenastumispäivästä kotiuttamiskuukauden loppuun. Avustusta voidaan myöntää sen jälkeen, kun joukko-osasto on toimittanut Kelan toimistoon palvelukseenastumistodistuksen. Kelalle on toimitettava myös todistus kotiuttamisesta ja palveluksen keskeytymisestä yhdenjaksoisesti vähintään 14 päiväksi, silloin kun tätä keskeytymistä ei lueta palvelusajaksi.

Sotilasavustus on veroton. Kela maksaa avustuksen yleensä kuukauden ensimmäisenä pankkipäivänä hakijan ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen.

Avustuspäätökseen voi hakea muutosta 30 päivän kuluessa kirjallisesti: valitus toimitetaan Kelan toimistoon, joka voi muuttaa päätöstä itseoikaisuna. Varsinaisina muutoksenhakueliminä ovat ensin sosiaalivakuutuslautakunta ja sitten tarkastuslautakunta.

Toimeentulo- ja asumistuki

Vaikka asevelvollinen tai hänen omaisensa eivät saisi sotilasavustusta, niin heillä saattaa olla mahdollisuus Kelalta haettavaan asumistukeen ja/tai toimeentulotukeen omasta kotikunnastaan. Kunnat voivat myöntää ehkäisevänä toimeentulotukena avustusta myös lomalla olevalle varusmiehelle.

Opinnot

Varusmiespalvelus kannattaa suorittaa ennen pitkäaikaisen opiskelun aloittamista. Jos sinut on juuri hyväksytty johonkin oppilaitokseen, niin opiskelun aloituksen voi lähes aina siirtää odottamaan kotiutumistasi. **Tarkista ensi tilassa oman oppilaitoksesi aloitus- / keskeytymahdollisuus.** Varusmiespalveluksen aikana ei makseta opintotukea eikä valtion takaamaa opintolainaa.

Opintolainojen korot

Sotilasavustuksena voidaan maksaa asevelvolliselle opintolainojen korot.

Edellytyksenä korkojen korvaamiseen on, että ne erääntyvät palvelusaikana tai sellaisen kalenterikuukauden aikana, jolloin palvelus päättyy. Markkinakorkoisten opintolainojen korot erääntyvät yleensä kesä- ja joulukuussa. Maksut on kuitenkin voitu sopia tapahtuvaksi myös kuukausittain. Vanhojen opintolainojen korot erääntyvät maalisi- ja syyskuussa.

Korkojen korvaamista on kumpanakin korkokautena haettava erikseen Kelan toimistosta sen kuukauden aikana, jolloin hakija on maksanut korot, kuitenkin viimeistään palveluksen päättymiskuukauden aikana. Kuukausittain erääntyvien korkojen korvaamiseen riittää yksi hakemus palveluksen alkamiskuukautena. Vain olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus.

Korkojen maksamisen edellytyksenä on myös, että palveluksessa oleva ei ole saanut opintorahaa sen tai edeltävän lukukauden aikana, jolloin korko erääntyy maksettavaksi. Jos asevelvollinen on saanut opintorahaa, niin korot lisätään lainapäöomaan opintotukilain 34 § nojalla. Tällöin pankki ilmoittaa lainan saajalle korkojen lisäämisestä lainapäöomaan.

Korot maksetaan sotilasavustuksena lainan saajan Kelan toimistoon tekemän hakemuksen (SA 1) perusteella. Jos korot maksetaan hakijalle, hakemuksen liitteenä on oltava pankin ilmoitus ja maksutosite. Korkojen lisäksi maksetaan myös pankin ilmoituskulut. Jos korot maksetaan pankille, riittää pelkkä hakemus.

Kelan toimisto voi maksaa korot suoraan pankkiin. Tällöin Kela pyytää toimittamaan tiedot koroista heille maksumuutoksen 5. päivään mennessä, jolloin he sitoutuvat maksamaan korot pankille eräpäivään mennessä. Muussa tapauksessa korot kannattaa maksaa itse ensin, jotta välttyä viivästyskoroilta. Jos asevelvollinen on itse mak-

sanut korot (esim. kuukausimaksuina), maksetaan korot asevelvolliselle itselle.

Korkojen korvaamisessa otetaan tuloina huomioon vain asevelvollisen omat sotilasavustukseen vaikuttavat tulot ja käytettävissä oleva omaisuus. Sotilasavustuslaissa tarkoitettujen omaisten tuloja ei oteta huomioon.

Jos koroista maksetaan vain osa asevelvollisen tulojen vuoksi, koronperintäosite palautetaan asevelvolliselle päätöksen mukana, jotta asevelvollinen voi itse maksaa loput koroista.

Muu toimeentulotuki, sosiaalipalvelut ja sosiaaliturvaetuudet

Tässä kirjasessa on keskitytty erityisesti varusmiehiä koskeviin etuuksiin. Kuitenkin Sinulla ja perheelläsi on oikeus näiden lisäksi kaikkiin tarvitsemiisi lakisääteisiin sosiaaliturvaetuuksiin, kunnan toimeentulotukeen ja sosiaalipalveluihin (kotihoito, päivähoito, sosiaalineuvonta) sekä muihin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin. Sosiaalikirjuri neuvoo Sinua kaikissa etuuksiin ja palveluihin liittyvissä asioissa.

Virka- ja työsuhde

Useimmat työnantajat maksavat normaalisti palkan kutsuntapäivältä, vaikka työehtosopimuksissa ei tällaista velvoitetta ole.

Lain mukaan virka- tai työsuhdetta ei saa päättää tai irtisanoa palvelusaikana, vaan kotiuttamisen jälkeen työnantajan on otettava Sinut aikaisempaan tai siihen rinnastettavaan työhön. Lakia ei kuitenkaan sovelleta virkamieslaissa tarkoitettuun virkaa toimittavaan virkamieheen eikä kunnallislaissa

tarkoitettuun väliaikaiseen viranhaltijaan. Lisäksi työsopimuslain mukaan työntekijä voidaan irtisanoa liikkeen luovutukseen, työnantajan kuoleman tai konkurssin yhteydessä.

Jos sinut irtisanoon työhönpaluuta seuraavien 3 kuukauden aikana, niin irtisanomisaika on vähintään 2 kuukautta.

Ilmoita siis työnantajillesi palvelukseenastumispäiväsi ja sovi alustavasti paluustasi samaan työhön 6–9–12 -palvelusjärjestelmä huomioon ottaen (palvelusajan pituus ratkaistaan vasta joukko-osastossa). Kyselyjen mukaan monet palvelukseen astuvat varusmiehet sanovat edelleen tarpeettomasti itsensä irti.

Älä katkaise työsuhdetta!

Yrittäjyys

Moni nuori on perustanut pienehkön yrityksen, joten ongelma voi muodostua tämän yrityksen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen palvelusaikana. Tällä hetkellä paras tapa on pyrkiä järjestämään yrityksen liiketoimintaan liittyvät sekä omat ja perheen taloudelliset asiat kuntoon ennen varusmiespalvelusta, sillä palvelusaikana on vain rajoitetut mahdollisuudet (lomat, vapaa-aika) yritysasioiden hoitoon. Joukko-osastoissa pyritään kuitenkin suhtautumaan säännösten puitteissa joustavasti yritystoiminnan hoitamiseen. Yrittäjänä sinua neuvoo myös oma keskustelujärjestösi tai sosiaaliturvatoimittori.

Maatalousyrittäjä

Maatalousyrittäjä, joka täyttää sijaisavun yleiset edellytykset, voi saada sijaisapua asevelvollisuuden suorittamisen ajaksi. Avusta peritään yleensä korkeimman maksuluokan mukainen maksu. Tarkempia tietoja saa kuntien lomautakunnilta.

Työttömyys

Jos olet työtön, Sinun on ilmoitettava työvoimatoimistoon varusmiespalveluksesi alkamisesta ja huolehdittava palvelukseen astumiseen saakka ilmoittautumisvelvollisuudesta. Samoin Sinun on ilmoitettava varusmiespalveluksesta työttömyyskassallesi, jos saat ansiosidonnaista työttömyyskorvausta.

Verotus

Tulojen määrän aleneminen varusmiespalveluksen vuoksi voi alentaa tai poistaa ennakkopidätyksen verotuksessa. Verotoimistossa asioidessasi ota mukaan todistus palveluksessa ollostasi tai ennakkotapauksessa palvelukseenastumismääräys ja selvitys tuloistasi.

Veroilmoitus ja muut veroasiat (vero-oikaisu, veroalitus, jäännösverojen maksaminen, maksulykkäyksen hakeminen) on tehtävä määräajassa. Ilmoituksessa on syytä mainita varusmiespalvelus tulojen alenemisen perusteena. Päiväraha ja sotilasavustus eivät ole veronalaisia tuloja, joten niitä ei tarvitse ilmoittaa.

Eläke

Varusmiespalvelus ei kerrytä eläkettä.

Laina-asiat ja velkaantuminen

Varusmiehen päiväraha kattaa vain pienet kasarmielämään liittyvät menot, joten ennakkosäästäminen ja jo otettujen lainojen järjestelyt ovat tarpeen.

Pankin tai muun luotonantajan kanssa kannattaa sopia

lainojen lyhennysten siirtämisestä tai osamaksujärjestelystä. Sakon maksun saa yleensä siirrettyä maksettavaksi vasta varusmiespalveluksen loppuun. Ulosottomiehen kanssa voi sopia maksujärjestelystä palveluksen jälkeen.

Vältä lainottoa ennen palvelusta ja palvelusaikana! Esimerkiksi maksukorttiluotot ja matkapuhelinlaskut ovat saattaneet monet nuoret maksuvaikeuksiin.

Ajokortti

Ajokorttiin liittyvä toisen vaiheen tutkinto kannattaa pyrkiä suorittamaan ennen palvelukseen astumista. Palveluksen aikana asian hoitaminen voi olla hankalaa.

Passi ja esteettömyys

Esteettömyys voidaan antaa kotimaassa ja ulkomailla asuvalle ulkomaan passia varten aina sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 28 vuotta. Kun asevelvollisuuteen liittyvät asiat on asianmukaisesti hoidettu, on esteettömyys voimassa senkin jälkeen.

Palvelusturvallisuus

Varusmiesten työsuojeluasiat ovat osa puolustusvoimien turvallisuustoimintaa, jonka tavoitteena on aina ehkäistä vahingot ennakolta.

Puolustusvoimissa noudatetaan yleisiä työturvallisuussääädöksiä ja sotilaallisissa harjoituksissa noudatetaan vielä puolustusvoimien omia varomääräyksiä. Harjoituksissa sattuneet vaaratilanteet tutkitaan tarkasti, jotta varomääräyksiä voidaan tarvittaessa tarkentaa.

Varusmiesten lomakuljetukset järjestetään julkisilla kul-

kuvälineillä (juna, linja-auto, lentokone) tai joukko-osaston järjestämin yhteiskuljetuksin. Vapaa-aika- ja lomajärjestelyissä otetaan huomioon liikenneturvallisuustekijät.

Henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti tunnistamaan mielenterveydellisiin ongelmiin liittyviä oireita, jotta apua tarvitseva voidaan ohjata ajoissa hoitoon. *Lähimpänä palvelustoverina juuri sinä voit olla syrjään vetäytyvän tai hiljaiselta vaikuttavan tupakaverin paras tuki.*

Joukko-osaston varusmiestoimikunnassa toimii on työsuojeluvaltuutettu, joka edustaa varusmiehiä työsuojeluasioidessa ja osallistuu joukko-osaston työsuojelutoimintaan.

Tapaturmat

Varusmiespalveluksessa ja palveluun liittyvissä olosuhteissa sattuneet tapaturmat sekä palvelussairaudet korvataan sotilastapaturmalain perusteella. Korvaukset ovat vastaavat kuin lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa. **Sotilastapaturmalaki kattaa koko palvelusajan täysiaikaisesti.** Kuluista ja korvauksista huolehtii Valtiokonttori.

Korvaukseen ovat oikeutettuja aseellista tai aseetonta varusmiespalvelusta suorittavat asevelvolliset, vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset sekä siviilipalvelusmiehet. Korvausta voivat saada myös kertausharjoituksiin, kutsuntaan, palvelustarkastukseen tai sotilasopetuslaitoksen pääsykokeeseen osallistuneet.

Korvausta saa sellaisesta tapaturmasta, joka on sattunut palveluspaikalla tai siihen kuuluvalla alueella. Korvausta suoritetaan myös tapaturmasta, joka on sattunut asevelvollisuuteen liittyvällä matkalla tai varusmiehen palvelusajaksi laskettavalla vapaa-ajalla, isyysvapaalla tai lomalla.

Palvelussairautena pidetään ammattitaitolain mukaisen ammattitaidin lisäksi myös sairauksia, jotka palvelus on

todennäköisesti aiheuttanut tai joita palvelus on olennaisesti pahentanut.

Korvausta maksetaan sairaanhoitokuluista, ansionmenetyksestä (päiväraha, tapaturmaeläke), vamman tai sairauden aiheuttamasta yleisestä haitasta (haittaraha), lisääntyneistä kodinhoitokustannuksista sekä kuntoutuksesta.

Lain asevelvollisten kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta perusteella voidaan maksaa asevelvollisuuttaan suorittaneen henkilön kuoltua hänen edunsaajilleen ryhämhänkivakuutusta vastaavaa taloudellista tukea. Lisäksi tätä tukea voidaan myöntää henkilölle, jolle on kuolemantapauksen johdosta syntynyt kohtuuton velvoite, vaikka hän ei olisikaan ensi- tai toissijainen edunsaaja. Tukea ei suoriteta, jos edunsaaja on oikeutettu muuhun vastaavaan etuuteen. Tuen myöntää Valtiokonttori.

Kuolemantapauksessa omaisilla (leski, alle 18-v lapsi, omainen, jolla on riippuvuussuhde) on oikeus saada hautausapua (3 950 euroa vuonna 2006) ja perhe-eläkettä. Lisäksi pääesikunnan kirkollisen osaston ohjeiden mukaan korvataan hautausjärjestelyistä aiheutuvia kuluja. Vainajan kuljetus kotipaikkakunnalle voidaan maksaa joukko-osaston toimintamenoista.

Kuolemantapausten ja vakavien onnettomuuksien varalle on jokaiseen joukko-osastoon perustettu tukiryhmä antamaan psykososiaalista tukea sekä neuvomaan taloudellisissa ja hallinnollisissa asioissa.

Korvausasian vireillepano käynnistyy laatimalla joukko-osastossa tapaturmasta tai palvelussairaudesta ilmoitus. Varusmiesaikana hoidosta kustannuksineen huolehtii puolustusvoimien sairaanhoitojärjestelmä. *Sotilastapaturmalain tavoitteena on turvata vammautuneen tai sairastuneen toimeentulo palveluksen päättymisen jälkeen.*

Taisteluvälineiden ulkopuolisille aiheuttamat tapaturmat korvataan erillisen, vahingonkorvauslakia noudattelevan lain perusteella. Valtio korvaa nämä vahingot ns. täyden korvauksen periaatteella tuottamuksesta riippumatta.

Päivärahat ja muut korvaukset

Varusmiehen päiväraha

Varusmiehen päiväraha on porrastettu palvelusajan mukaan 3,60 euroa (1–6 kk), 5,75 euroa (7–9 kk) ja 8,25 euroa (10–12 kk). Päivärahat maksetaan yleensä pankkitilille kaksi kertaa kuukaudessa perjantaisin. Päivärahaa maksetaan jokaiselta palveluspäivältä mukaan lukien viikkovapaa, kuntoisuus- tai sairasloma, HL -loma ja isyyysvapaa. Palveluspäiviksi ei lueta HSL -lomapäiviä eikä luvatonta poissaoloa palveluksesta.

Naisten varusraha

Naisten sotilasvaatetus on pitkälle sama kuin miehillä. Sellaisen henkilökohtaisen varustuksen, jota ei järjestetä puolustusvoimien puolesta, hankkimiseen maksetaan vapaaehtoista asepalvelusta suorittavalle naiselle varusrahaa 0,35 euroa/ päivä samoin perustein kuin päivärahaa.

Lisäpäiväraha ulkomailla palveleville

Ulkomailla tapahtuvan palveluksen ajalta, esimerkiksi kansainvälisissä valmiusjoukkoharjoituksissa, voidaan varusmiehille maksaa 8,45 euroa lisäpäivärahaa henkilökohtaisten kulujen peittämiseksi.

Hyppy-, sukellus- ja lentolisät

Lisäksi erityiskoulutettavat varusmiehet saavat erilaisia lisiä seuraavasti: *laskuvarjojääkärit* hyppyperuskurssista kokonaisuutena 111,05 euroa ja sen jälkeen enintään 20 hypyltä 13,50 euroa kerta; *sukeltajat* 9,25 euroa sukelluspäivältä; *lentokoneenohjaajat* ensimmäisen yksinlennon jälkeen lentolisää 100,09 euroa kuukaudessa.

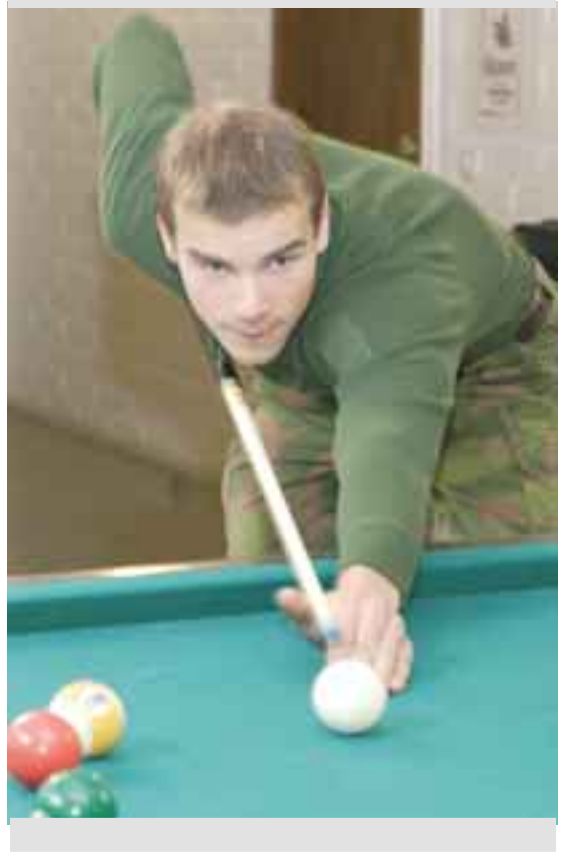
Ruoka- ja majoitusraha

Ruoka- ja majoitusrahaa maksetaan sellaiselta komennusmatkalta, jonka aikana puolustusvoimat ei voi järjestää ruokailua tai majoitusta.

Kotimaan komennuksella ruokarahan määrä on 6–8 tuntia kestäneeltä komennukselta 5,05 euroa (korottoman ruokaraha); kultakin komennusmatkan alkamishetkestä lasketulta vuorokaudelta, joka kokonaan tai yli 8 tunnin osalta on käytetty komennukseen, 8,95 euroa (korotettu ruokaraha) ja ajalta, jolloin komennus ylittää edellä mainitulla tavalla lasketun täyden vuorokauden 2–8 tunnilla, 5,05 euroa.

Ulkomailla suuntautuneelta komennusmatkalta ruokarahan määrä on kultakin komennusmatkan alkamishetkestä lasketulta vuorokaudelta, joka kokonaan tai yli 8 tunnin osalta on käytetty komennukseen, 22,75 euroa ja ajalta, jolloin komennus ylittää edellä mainitulla tavalla lasketun täyden vuorokauden 2–8 tunnilla, 11,80 euroa.

Majoitusrahan määrä jokaiselta komennukselta, josta kello 21.00–06.00 välisenä aikana on vähintään 4 tuntia sellaista aikaa, jota ei ole käytetty matkustamiseen 46,25 euroa ja ulkomaan komennukselta 84,10 euroa. Mikäli komennuksesta aiheutuvat todelliset kustannukset ylittävät edellä mainitut euromäärät saadaan lasku maksaa vain pääesikunnan luvalla.

Lomat ja vapaat

Asevelvollisuuslain ja -asetuksen nojalla myönnettäviä lomia ovat *kuntoisuusloma* (KL), *henkilökohtainen loma* (HL) ja *henkilökohtainen syylooma* (HSL) pakottavasta syystä.

Kuntoisuusloma (KL) voidaan myöntää palveluaikanaan erityisesti kunnostautuneelle varusmiehelle, mikäli olosuhteet sen sallivat, yhteensä enintään 30 päivää.

Henkilökohtaiseen lomaan (HL) on jokaisella varusmiehellä oikeus palvelusajan pituudesta riippuen 6 kuukautta palvelevilla 6 päivää, 9 kuukautta palvelevilla 12 päivää, 12 kuukautta palvelevilla 18 päivää sekä aseettomana 11 kuukautta palvelevilla 16 päivää. HL -lomia myönnetään ilman erikseen myönnettävää syytä ja se on tarkoitettu varusmiehen henkilökohtaisten asioiden hoitamiseen. Osa HL -lomapäivistä käytetään koulutussuunnitelmiin liittyen yksikön yhteisinä HL -päivinä siten, että varusmiehillä on yleensä yksi arkimaanantai henkilökohtaista lomia palvelemaansa kuukautta kohti.

Henkilökohtaista syylomaa (HSL) voidaan varusmiehelle myöntää pakottavista henkilökohtaisista syistä enintään 6 kuukautta. Palvelusaikaa laskettaessa on huomioitava, että henkilökohtainen loma aina pidentää asevelvollisen palvelusaikaa lomia vastaavalla ajalla. Esimies voi myöntää HSL -loman esimerkiksi seuraavista syistä: opinnot, taloudelliset syyt, perheasiat, urheilukilpailut, luottamustehtävät.

HSL -loman vaihtoehtona voi olla kesken palveluksen alkavan lykkäyksen anominen. Asevelvollisuuslain perusteella varusmies voidaan myös vapauttaa palvelustehtävistä ilman, että hänen tulee tästä syystä anoa HSL -lomia.

Matka-ajan pidennystä voidaan myöntää, mikäli varusmiehen yhdensuuntainen matkustaminen kotipaikkakunnalle kestää yleisiä kulkuneuvoja ja/tai järjestettyä kuljetusta käyttäen yli kuusi tuntia. Lomaa tai viikonlopun vapaata pidennetään siltä osin, jonka matkustaminen kestää yli tämän kuuden tunnin.

Ulkomailla saa matkustaa loman myöntäjän luvalla. Varusmieskorttia ei saa viedä ulkomaille.

Vain erittäin pakottavissa tapauksissa voidaan loma myöntää alkavaksi palvelukseenastumispäivästä lukien.

Ilta- ja kiinnioviikonloput tarjoavat varusmiehelle mahdollisuuden osallistua moniin varusmiestoimikunnan järjestämiin harrastuksiin, tapahtumiin ja vapaa-ajan koulutukseen.

Vapaa-aika- ja lomamääräyksistä saa tietoa perusyksiköissä esillä olevista ohjeista.

Asevelvollisuuslaki ei salli varusmiehen olevan vakinaisessa työssä palvelusaikanaan. Tilapäinen työskentely on mahdollista vapaa-aikana ja lomilla, kunhan se ei häiritse varusmiespalveluksen normaalia suorittamista.

Lomamatkat

Varusmiehellä on oikeus maksuttomiin lomamatkoihin kotipaikkakunnalle henkilökohtaisten peruskiintiöiden mukaisesti palvelusaikoihin porrastettuna.

Suomessa asuvien varusmiesten peruskiintiöt (edestakaiset matkat kotipaikkakunnalle) ovat 6 kuukautta palvelevilla 13 lomamatkaa, 9 kuukautta palvelevilla 23 lomamatkaa, 12 kuukautta palvelevilla 32 lomamatkaa sekä 11 kuukauden aseetonta palvelusta suorittavilla 29 lomamatkaa.

Erityisin perustein varusmiehelle voidaan myöntää palvelusaikanaan peruskiintiön lisäksi yhteensä enintään 3 edestakaisista maksutonta lomamatkaa, kun perusteena on HSL-loma (opinto-, talous-, oikeus- tai perheasiat) tai samoista syistä tavanomaista pidemmäksi koottu HL-loma, isyyvapaa tai kuntoisuusloma (ansiokas palvelus, kurssimenesitys).

Maksuttomia matkoja saat myös palvelukseen astumisen ja kotiuttamisen yhteydessä, kotihoitoon siirrettäessä ja kaikilla muilla palvelukseen liittyvillä komennus- ja siirtomatkoilla.

Lomamatkoja varten annetaan varusmiehelle rautatiematkoille tarkastuslippu, linja-automatkoille matkakortti (älykortti) ja määräedellytyksin pitkille lentomatkoille lentoliput. Usein varuskunnista järjestetään joustava lomakuljetus lähimmille rautatie- ja linja-autoasemille ja usein suoraan suurimpiin kaupunkeihin.

Kun joudut matkakiintiön ulkopuolella itse ostamaan maksullisia lippuja, niin saat varusmiehenä merkittäviä alennuksia rautateilla ja linja-autoissa varusmieskortin esittämällä. *Käytä Sinäkin turvallista ja mukavaa joukkoliikennettä!*

Ulkomailla palvelukseen astuvat

Lain mukaan jokainen Suomen mies on asevelvollinen, joten asevelvollisuus koskee vain Suomen kansalaista. Siksi toisen maan kansalaisuuden saamisesta on etenkin kutsunta- ja varusmiesikäisenä ilmoitettava sotilasviranomaisille ja ulkomailta Suomen edustustolle.

Alle 30-vuotias Suomen kansalaisuuden saanut tai samalla Suomen ja jonkin muun maan kansalainen (monikansalaisuus) puolestaan määrätään varusmiespalvelukseen.

Monikansalainen voidaan vapauttaa erityisin perustein

varusmiespalveluksesta. Monikansalaisesta kerrotaan lisää sivulla 16.

Asevelvollisen valvontaviranomaisena toimii Suomen edustusto (lähetystö, konsuli). Ennen palvelukseen astumista on syytä hoitaa ainakin kansalaisuuteen liittyvät asiat; terveydentilan muutoksiin liittyvät lääkärintarkastukset; passiin, viisumiin, työ- ja oleskelulupiin ja niiden voimaansaoloon liittyvät asiat; sotilasavustuksen saamiseen (Kelan toimisto) liittyvät asiat; asuinpaikkatodistuksen hankkiminen; palvelukseen astumiseen liittyvät matkaliput.

Lisäksi palvelukseen astuvan on itse hoidettava asuntoon, työhön tai opiskeluun ja verotukseen ulkomailta liittyvät ilmoitukset ja asiat. Laki takaisinottovelvollisuudesta virkaan tai työhön on voimassa vain Suomessa.

Ulkomailla palvelukseen astuvien maksuttomien lomamatkojen kiintiöistä kerrotaan myöhemmin kohdassa Lomamatkat. Palvelukseen astuttua on perusyksikön yksikköpuseerin kanssa selvitettävä välittömästi tulomatkan lippu- ja ruokaraha-asiat. Ulkomaan matkaliput hankkii perusyksikön yksikköpuseeri. Matkakiintiöstä jäljelle jäävät matkat maksetaan lomaosoitteeseen Suomessa.

Varusmiehen ulkomailta asuvat omaiset ovat oikeutettuja saamaan sotilasavustusta samoin perustein kuin Suomessa asuvan varusmiehen omaiset. Ulkomailta asuva varusmies saa sotilasavustusta siellä olevan asuntonsa säilyttämiseksi (kohtuulliset asumiskustannukset) palvelusaikana sekä Suomessa sijaitsevaan asuntoon, jonka hän mahdollisesti on joutunut hankkimaan palveluksen vuoksi. Sotilasavustuksen sisältö on kerrottu tarkemmin kohdassa Sotilasavustus. Sotilasavustusta haetaan Kelan toimistosta ja sen voi lähettää edustuston kautta. Hakemus käsitellään palveluspaikkakunnan Kelan toimistossa.

Ulkomailla palvelukseen tulevan on vielä hyvä muistaa, että sotilastapaturmalaki kattaa myös lomat ja siihen liittyvät matkat ulkomailta; sairausvakuutuslain mukaiset etuudet ja isyyusraha eivät koske häntä; kunnallista toimeentulotukea voi hakea oleskelukuntansa sosiaalitoimistosta (sosiaalikirjuri neuvoo).

Ulkomailla palvelukseen tulevalle on oikeus asioida viranomaisen kanssa äidinkielellään, joten hänelle järjestetään tulkkipalvelut.

Matkat ulkomaille ja Suomeen

Pysyvästi ulkomailta asuvat ja sieltä palvelukseen saapuneet varusmiehet saavat edellä mainittujen peruskiintiöiden sisällä ulkomailta sijaitsevalle lomapaikkakunnalle palvelusajan pituudesta riippuen 2–4 matkaa (Pohjoismaat), 2–3 matkaa (muut Euroopan maat) tai 1–2 matkaa (kaikki muut maat). Edellä mainittujen kiintiöiden lisäksi varusmiehelle voidaan myöntää maksuton edestakainen ulkomaanmatka, jos kysymyksessä on läheisen omaisen vakava sairaus, kuolema tai hautaaminen, omat hää, oman lapsen syntymä tai ristiäiset.

Perusratkaisuna on matkalippujen hankkiminen ja maksaminen itse sekä korvauksen hakeminen jälkikäteen tositteiden perusteella perusyksiköstä. Vaihtoehtona, erityisesti matkan ollessa huomattavan kallis, on asevelvollisen edustustolle (suurlähetystöt/konsulaatit) esittämä pyyntö hankkia ja maksaa matkaliput. Lippuja hankittaessa on käytettävä hyväksi saatavat alennukset ja pyrittävä valitulle edullisimpaan matkustamiseen.

Perusteena varusmiehen palvelukseenastumismatkan korvaamiselle ulkomailta on hänen todistettu pysyvä asu-

misensa ko. maassa. Matkan ajankohdan on myös voitava katsoa välittömästi (3 viikkoa) liittyvän palvelukseenastumiseen. Aiemmin tulleiden perusteltu hakemus on lähetettävä pääesikunnan asevelvollisuusosaston ratkaistavaksi.

Päätös korvata palvelukseenastumismatkan kustannukset ulkomailta on peruste antaa varusmiehelle kiintiön puitteissa maksuttomia lomamatkoja kotipaikkakunnalleen asuinmaahansa. Edellytyksenä on, että olosuhteet, joiden perusteella tulomatka on korvattu, pysyvät muuttumattomina.

Kotiuttamismatkan korvaaminen ulkomaille edellyttää, että peruste, pysyvä asuminen ulkomaille, on edelleen voimassa joko ennen palvelukseenastumista vallinneena tai palveluksen aikana alkaneena tilanteena ja olosuhteet, joiden perusteella tulomatka on korvattu, pysyvät muuttumattomina. Korvaukseen oikeuttavan matkan katsotaan liittyvän välittömästi (3 viikkoa) kotiuttamiseen. Tätä pitempään viipymisaikaa koskevat vapaamuotoiset perustellut hakemukset on lähetettävä pääesikunnan asevelvollisuusosaston ratkaistavaksi.

Perusyksikkö hankkii yleensä matkaliput ulkomailta saavulle näitä ilmaisia lomamatkoja varten tai maksaa vastaavan suuruisen korvauksen kuitteja vastaan. Lentolippuja ei yleensä hankita Ruotsissa tai Norjassa asuville.

Isyy vapaa ja isyy sraha

Avioliitossa tai pysyvässä avosuhteessa olevalle varusmiehelle myönnetään yhtäjaksoinen 6 päivän isyy vapaa, joka ei vaikuta palvelusajan pituuteen.

Isyy vapaa on yleensä aloitettava kuukauden kuluessa lapsen syntymästä, mutta esimerkiksi synnytykseen liittyvän lapsen tai äidin sairauden vuoksi isyy vapaa voi alkaa myöhemminkin. Lapsen syntymä näytetään toteen synty-

mätodistuksella tai vaadittaessa kotikunnan lastenvalvojan todistuksella.

Lapsen hoitoon osallistuessaan varusmies voi saada Kelasta isyy srahaa joustavasti 1–18 arkipäivältä, enintään neljältä jaksolta jotka isä voi pitää äidin äitiys- ja vanhempainrahakaudella. Isyy srahaa voidaan maksaa asevelvollisuutta varusmiespalveluna tai siviilipalveluna suorittavalle, joka on isyysvapaalla tai muulla lomalla palveluksesta.

Palveluksessa olevan isyy sraha oli 15,20 euroa arkipäivältä vuonna 2005. Isyy srahaa haetaan Kelasta lomakkeella Vanhempainetuushakemus (SV 9).

Isyy sraha on saajalleen verollista tuloa, joten Kela pidättää siitä 20 % ennakon, ellei hakija esitä muuta verotoimiston määräystä.

Sotilas oikeuden hoito

Sotilas oikeuden hoito perustuu rikoslain 45 luvun säännöksiin sotilas rikoksista sekä sotilas oikeuden käynti- ja sotilas kurin pitolakiin. Varusmiehet ja vapaaehtoiseen asepalvelukseen hyväksytyt naiset ovat sotilas oikeuden hoidon alaisia siitä alkaen, kun he ovat saapuneet tai ovat olleet velvollisia saapumaan suorittamaan asepalvelustaan. Järjestelmän piirissä he ovat kotiuttamaisensa asti, myös vapaa-ajallaan ja lomillaan. Sellaiset henkilöt, jotka on määrätty palvelukseen, mutta jotka eivät ole saapuneet joukko-osastoonsa, syyllistyvät luvattomaan poissaoloon tai karkaamiseen.

Kurinpitovaltaa ovat oikeutetut käyttämään perusyksikön (komppania/ patteri/ lentue/ viirikö) päällikkö ja häntä ylemmät esimiehet sekä perusyksikön yksikköpseeri. Kurinpitomenettelyssä voidaan varusmiehelle määrätä suoritettujen esitutkinnan jälkeen kurinpito-ojennus (muis-

tutus, poistumiskielto, ylimääräinen palvelus) tai kurinpitörangaistus (varoitus, poistumisrangaistus, kurinpitosakko). Kurinpitörangaistuksesta voi valittaa tuomioistuimeen (3 päivän sisällä).

Tärkeä varusmiehen oikeusturvakeino tilanteessa, jossa hän katsoo oikeuksiaan loukatun tai esimiehen menettelleen lain vastaisesti, on kantelu. Se osoitetaan yleensä joukko-osaston komentajalle.

Eduskunnan oikeusasiamies valvoo sotilasoikeudenhoidon laillisuutta. Lain mukaan oikeusasiamiehen tulee erityisesti seurata varusmiesten oikeuksia ja kohtelua.

Oikeusapu

Myös varusmiehelle voi tulla eteen oikeudellisia ongelmia, joihin hän tarvitsee asiantuntevaa apua. Etenkin oikeudenkäynneissä on usein tarpeen käyttää lainoppinutta avustajaa.

Varusmies voi saada itselleen oikeudellisen asian hoitamista varten avustajan kokonaan tai osittain valtion varoilla. Oikeusapua tarjoavat oikeudenkäyntiasioissa julkiset oikeusavustajat, asianajajat ja muut lakimiehet. Muissa asioissa kuin oikeudenkäyntiä koskevissa asioissa oikeusapua tarjoavat julkiset oikeusavustajat, jotka työskentelevät valtion oikeusaputoimistoissa. Osoitteessa www.oikeus.fi annetaan tarkempaa tietoa oikeusavusta ja muutakin tietoa oikeuslaitoksen toiminnasta.

Ennakoitua reserviin siirtyminen

Monet varusmiespalveluksensa päättäneet kokevat hetkellistä neuvottomuuden ja tyhjyyden tunnetta heti varusmiespalveluksen jälkeen. Tiivis ja tapahtumarikas palvelus on takana ja juuri saadut uudet ystävät ovat poissa. Reserviin siirtymistä helpottaa, kun ryhdyt ajoissa suunnittelemaan töihin menoa, opintoja tai tulevaa ammattia. Sosiaalikirjuri ja varusmiestoimikunnat ovat tässäkin vaiheessa tukenasi.

Ammattiasiat ja palvelustodistus

Sotilaskoulutukseen liittyy monessa muodossa sellaista koulutusta, josta on välitöntä hyötyä siviiliammattissa. Varusmiehenä saatu sotilaskoulutus rinnastetaan eräiltä osin eri ammatteihin tarvittavaan harjoittelu-aikaan ja varusmies-aika voidaan lukea alakohtaiseksi työkokemukseksi. Yleiseksi työkokemukseksi hyväksytään varusmiespalvelus sellaisenaan.

Moniin siviilitoimiin pääsyä edistää, että on menestyksellisesti suorittanut varusmiespalveluksen ja saanut erikois-, kouluttaja- ja johtamiskoulutusta. Varusmiespalveluksesta avautuu myös väylä rauhanturvaajaksi, valmiusjoukkoihin tai sotilauralle.

Kaikki varusmiespalveluksen suorittaneet saavat todistuksen, johon on merkitty annettu sotilaskoulutus sekä taito- ja johtamisarviointi. Todistuksesta on hyötyä työelämässä (työkokemus) ja oppilaitoksissa (hyväksiluettavuus). Oppilaitokset päättävät itsenäisesti kuinka varusmiespalveluksen suorittaminen luetaan työkokemukseksi tai korvaaviksi opintosuorituksiksi.

Ohi on

Jos sinulla on työpaikka, niin ilmoita paluustasi hyvissä ajoin (n. 2 kk ennen kotiutumista). Muistathan, että sinulla on oikeus palata omaan tai vastaavaan työtehtävään tai virkaan.

Jos olet työtön, sinun on ilmoitauduttava työvoimatoimistoon ja ammattiliittosi työttömyyskassaan.

Jos sinulla on opiskelupaikka, niin ilmoita oppilaitokselle opintojesi alkamisesta ja hoida opintotukiasiasi kuntoon.

Yrittäjänä tai viljelijänä sinun on ilmoitettava tarvittaessa kotiutumisesi eläkelaitoksellesi.

Jos olet palveluksen aikana saadun tapaturman tai palvelussairaudesta vuosiksi työkyvytön, pyydä joukko-osaston lääkäriltä tästä todistus, hoida korvausasia Valtiokonttorin kanssa ja hae kunnalta tarvittaessa toimeentulotukea.

Sinulla ja omaisillasi on oikeus kunnalliseen toimeentulotukeen (kotipaikkakunnan sosiaalitoimisto) ja sosiaalipalveluihin sekä kaikkiin sosiaaliturvaetuksiin (Kelan toimisto).

Kertausharjoitukset ja vapaaehtoinen maanpuolustus

Varusmiespalveluksen jälkeen asevelvollinen siirretään reserviin, joka muodostaa pääosan puolustusvoimien sodan ajan henkilöstöstä.

Kertausharjoituksista maksetaan reserviläisille reserviläispalkkaa (1.3.2005):

- miehistö 50,20 euroa/pvä
- aliupseerit 52,60 euroa/pvä
- upseerit ja erikoisupseerit 55,20 euroa/pvä ja
- kaikille reserviläispäivärahaa 3,60 euroa/pvä.

Lakisääteisten kertausharjoitusten lisäksi reserviläinen voi vapaaehtoisen maanpuolustuksen kautta ylläpitää ja kehittää sotilaallisia taitojaan sekä oman sodan ajan joukkonsa yhteenkuuluvuutta ja henkeä. Monipuolista maanpuolustuskoulutusta järjestetään reserviläisten lisäksi laajasti kaikille 15 vuotta täyttäneille Suomen kansalaisille.

Puolustushaarat ja aselajit

Tavoitteena sodanajan joukko

Varusmieskoulutuksen tarkoituksena on kouluttaa ja harjaannuttaa asevelvolliset sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin ja siten luoda edellytykset sodan varalta tarvittavien joukkokokonaisuuksien tuottamiselle. Tämä edellyttää, että jokainen asevelvollinen koulutetaan kykyjensä ja taipumustensa mukaisesti sodan ajan tehtäviin. Varusmiesten koulutus tapahtuu maavoimissa, merivoimissa, ilmavoimissa tai rajavartiolaitoksessa.

Sodan ajan joukon kouluttaminen ajoittuu miehistön palvelusajan (180 päivää) loppujaksolle, jota kutsutaan joukkokoulutuskaudeksi. Joukkokoulutuskausi kestää yhdeksän viikkoa. Tavoitteena on, että harjoittelu ja muu toiminta tapahtuu koko koulutusjakson ajan mahdollisimman todenmukaisissa olosuhteissa sodan ajan kokoonpanossa, joissa myös harjoitellaan kertausharjoituksissa. Joukkokoulutuskausi on koko varusmieskoulutuksen taidollinen ja tiedollinen huipentuma.

Koulutuksen onnistunut toteutus edellyttää johtajilta oikeaa suhtautumista alaisiin. Rehti ja tiukka sotilaallinen kuri kuuluu toki koulutukseen, mutta johtajien on ymmärrettävä vastuunsa alaiensa hyvinvoinnista. Samoin alaisina toimivien on ymmärrettävä johtajien vastuu joukon toiminnasta ja koulutuksesta. Kaikki, niin koulutettavat kuin kouluttajakin, kuuluvat samaan joukkoon ja toimivat saman päämäärän hyväksi.

Peruskoulutuskausi kaikille sama

Varusmiespalveluksen aloittava peruskoulutuskausi on koulutuksen sisällön osalta kaikille varusmiehille pääosin samanlainen. Koulutuskauden aikana jokainen saa sotilaan peruskoulutuksen ja suorittaa sotilaan perustutkinnon. Peruskoulutuskausi on yhdenmukainen kaikissa puolustushaaroissa ja aselajeissa.

Peruskoulutuskaudella tehdään valinnat ja määrätään varusmiehet johtajakoulutukseen sekä eri koulutushaariin ja -ryhmiin. Valintoja tehtäessä pyritään ottamaan huomioon varusmiehen halukkuus kyseiseen koulutukseen sekä koulutettavan osoittamat tiedot ja taidot. Tärkeitä valintaan vaikuttavia tekijöitä ovat esimiesten ja varusmestovereiden tekemät arviot, peruskokeiden tulokset, fyysiset ominaisuudet, sotilaan perustutkinnon tulokset, ampumatulokset sekä varusmiehen erikoistiedot ja -taidot. Eräiden erikoistehtäviin koulutettavien erikoiskoulutus alkaa jo peruskoulutuskaudella.

Peruskoulutuskauden jälkeen varusmiesten koulutus eriytyy siten, että osa koulutetaan johtajiksi. Pääosa varusmiehistä koulutetaan taistelijoiksi tai erikoistehtäviin.

Maavoimat

- *Maavoimat muodostaa pääosan sodanajan puolustusvoimien vahvuudesta. Rauhan aikana maavoimien joukko-osastojen päätehtävänä on kouluttaa valmiutta kohotettaessa perustettavat maavoimien joukot. Maavoimiin kuuluu jalkaväki-, kenttätykistö-, ilmatorjunta-, pioneeri-, viesti-, huolto- ja nykyisin myös helikopterijoukkoja.*

Jalkaväki ➤

Jalkaväki muodostaa maavoimien rungon. Taistelussa sen tehtävänä on yhteistoiminnassa muiden aselajien kanssa torjua ja lyödä vihollinen. Jalkaväki siirtyy nykyaikaisilla telakuorma-autoilla tai panssariajoneuvoilla. Toiminnan nopeus on menestyksen saavuttamisen edellytys.

Taistelutehtävien suorittaminen vaatii hyvää kykyä liikua sekä jalan että suksilla. Jalkaväkimiehiltä vaaditaan hyvää fyysistä kuntoa, henkistä kestävyyttä ja oma-aloitteisuutta tehtävien täyttämiseksi.

Jalkaväessä koulutetaan noin puolet palvelukseen astuvista varusmiehistä. Monipuolinen koulutus jakautuu useisiin koulutushaaroihin. Kaikissa koulutushaaroissa osa varusmiehistä koulutetaan aliupseereiksi ja osa reserviupseereiksi. Henkilökohtaisten taistelijan taitojen ja nykyaikaisten taisteluvälineiden käytön oppiminen sekä johtajakoulutus ovat mielenkiintoista ja haasteellista toimintaa.

Jalkaväkeä koulutetaan yhdeksässä joukko-osastossa eri puolilla maata. Jääkäriprikaatissa ja Kainuun Prikaatissa koulutetaan taistelijoita Lapin ja Pohjois-Suomen olosuhteisiin. Itä-Suomessa sijaitsevat Pohjois-Karjalan Prikaati, Savon Prikaati ja Karjalan Prikaati. Eteläisessä ja läntisessä osassa maata Panssariprikaati kouluttaa panssarimiehiä, tiedustelu- sekä panssarintorjuntamiehiä ja panssarijääkäreitä. Kaartin Jääkäriyrykmentin erikoisalana on asutuskeskustaistelun kouluttaminen. Porin Prikaatin yhtenä tehtävänä on kouluttaa kansainvälisen valmiusjoukon taistelijoita. Utin Jääkäriyrykmentissä koulutetaan mm laskuvarjojääkäreitä ja erikoisjääkäreitä maavoimien erikoisjoukkotehtäviin.

Vaikka joukko-osastojen alueelliset olosuhteet ja erikoisalut antavat koulutukseen erityispiirteitä, koulutus on niissä pääpiirtein samanlaista ja tähtää tehokkaan taistelijan ja hänen johtajansa kouluttamiseen.

Kenttätykistö ➤

Kenttätykistö on monipuolinen ja tekninen aselaji. Käytössä on uudenaikaisiin kalusto, kuten laseretäisyysmittarit, valonvahvistimet, tutkat sekä tietotekniikka eritasoisissa laskimissa, viestijärjestelmissä sekä simulaattoreissa. Kenttätykistön tärkein tehtävä on jalkaväen taistelujen tukeminen. Tämä toteutetaan ampumalla tykeillä, telatykeillä ja raketinheittimillä aina 30 kilometrin etäisyyksille saakka.

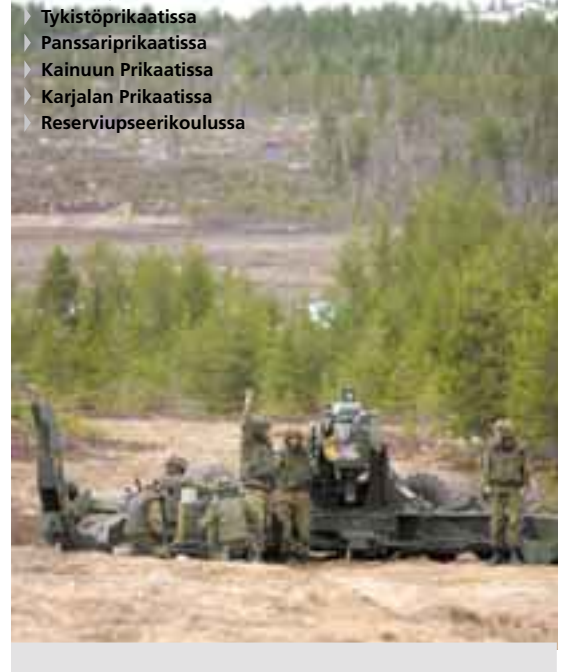
Kenttätykistössä palvelevia kutsutaan tykkimieheksi. Tykkimiehenä on mahdollisuus kouliintua reservin upseeriksi, aliupseeriksi tai miehistön tehtävään. Aselaji on johtajien, viestimiesten, mittausmiesten, tulenjohtajien, tiedustelijoiden, tuliasemamiesten ja eri tukitehtävissä toimivien muodostama kokonaisuus. Tiedustelupatteristossa koulutetaan lisäksi kaikki maa- ja merivoimien säämiehet. Tykkistöprikaati kouluttaa koti- ja ulkomaiseen käyttöön tarkoitettuja Ranger-lentotiedustelujärjestelmiä. Varusmiehiä koulutetaan mm. sotilaspoliisi- ja viestitehtäviin sekä eräisiin erikoisaliupseeritehtäviin.

Toiminta on useiden eri ryhmien ja partioiden yhteistoimintaa. Aselajissa vallitseva tykkimieshenki syntyy tietoisuudesta, että jokaisen panos on yhtä tärkeä päämäärän saavuttamiseksi.

► Kenttätykistön varusmiehiä koulutetaan:

- Tykkistöprikaatissa
- Panssariprikaatissa
- Kainuun Prikaatissa
- Karjalan Prikaatissa
- Reserviupseerikoulussa

Paras ammattitaito hankitaan kuitenkin käytännön harjoituksissa. Jokainen tykkimies hankkii kannuksensa Länsi-Euroopan suurimmalla ampuma-alueella Lapin luonnonkauniissa maisemissa Rovajärvellä.

Ilmatorjunta ➤

Ilmatorjuntayksiköt suojaavat taistelujoukkoja sekä sotilas- ja siviilikohdeita vastustajan ilmahyökkäyksiltä. Tehtävään varten yksiköt on varustettu ilmatorjuntaohjuksin ja -tykein sekä johtamis- ja valvontavälinein. Ilmatorjuntaohjuukset ovat tehokkaita ja teknisesti vaativia taisteluvälineitä. Kauas kantavilla ohjusjärjestelmillä suojataan tärkeitä alueellisia kohteita. ItO 90 (Crotale) -ohjusjärjestelmillä suojataan tärkeimpiä yhtymiä ja sotilaskohdeita. Kannettavat ohjusjärjestelmät soveltuvat hyvin taistelujoukkojen suojaamiseen. Ammusilmatorjunta-aseiden koko vaihtelee 12,7 mm:n ilmatorjuntakonekivääristä 35 mm ilmatorjuntakanuunaan. Niillä suojataan niin joukkoja kuin tärkeitä kohteitakin kolmen kilometrin korkeuteen asti.

Ilmatilan valvonnassa ja maalinosoituksessa käytetään teknisesti korkeatasoisia tutkia ja tietokoneohjattuja laskeimia näyttölaitteineen. Maalitiedot välitetään ampuville yksiköille tehokkailla viestivälineillä.

Ilmatorjunta-aselajin ryhmänjohtajat koulutetaan Parolannummella, Hyrylässä, Vekaranjärvellä ja Rovaniemellä ja reservinupseerit Haminassa Reserviupseerikoulun Ilmatorjuntapatterissa.

Ilmatorjunta-aselajissa on varusmiehille tarjolla teknisesti haastavia tehtäviä, erityisesti elektroniikkakoulutuksen saaneita henkilöitä tarvitaan.

Erityisryhmänä tarvitaan kaikissa ilmatorjuntajoukko-osastoissa RC-lennokkitoiminnan harrastajia radio-ohjattujen maalilennokkien lennättäjiksi. Halukkuudesta tähän tehtävään on ilmoitettava kutsuntatilaisuudessa.

Viesti ➤

Viestitoiminnan tehtävänä on yhteyksien rakentaminen ja ylläpito johtamista, tiedustelua ja tulenkäyttöä varten. Yhteydet aikaansaadaan nykyaikaisilla viestijärjestelmillä ja -välineillä, joita ovat muun muassa yhtymän viestijärjestelmät 1 ja 2 sekä digitaaliset kenttäradiot. Viestiaselaji tarjoaa mielenkiintoisia tehtäviä sinulle, joka olet kiinnostunut tekniikan tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisestä erilaisissa kriisiajan olosuhteissa.

Viestiaselajin aliupseerit koulutetaan samoissa joukko-osastoissa miehistön kanssa. Koulutuspaikkoja ovat Viestirykmentti, Porin Prikaati, Karjalan Prikaati, Kainuun Prikaati ja Panssariprikaati. Reservinupseerit saavat kouluksensa Reserviupseerikoulun Viestikomppaniassa Haminassa.

Erityisryhmänä viestijoukoissa on radioamatööritoimintaa harrastavat henkilöt, joiden on mahdollista harjoittaa varusmiespalveluksen aikana toimintaansa sotilasradioamatööriasemilla. Viestijoukoissa on myös mahdollista aloittaa radioamatööritoiminta yhteyshenkilöiden opastuksella.

- ▶ **Ilmatorjunnan varusmiehiä koulutetaan:**
 - Lapin Ilmatorjuntarykmentissä
 - Karjalan Prikaatissa
 - Panssariprikaatissa

- ▶ **Viestiaselajin järjestelmäkoulutusta annetaan:**
 - Viestirykmentissä
 - Porin Prikaatissa
 - Karjalan Prikaatissa
 - Kainuun Prikaatissa
 - Panssariprikaatissa
- ▶ **Sissiradiokoulutusta annetaan:**
 - Pohjois-Karjalan Prikaatissa
 - Kainuun Prikaatissa
 - Jääkäriprikaatissa ja
 - Porin Prikaatissa.
- ▶ **Reservin viestiupseerit koulutetaan:**
 - Reserviupseerikoulussa
 - Parolassa ja Utissa.

Pioneerit ➤

Pioneerit hidastavat vastustajan liikettä miinoittamalla hyökkääjälle edulliset etenemisurat sekä hävittämällä vastustajan toiminnalle välttämättömät tiet ja sillat. Omien joukkojen liikettä edistetään raivaamalla vastustajan rakentamat miinoitteet sekä korjaamalla vaurioituneet tiet ja sillat.

Tarvittaessa pioneerit rakentavat kenttäoloihin soveltuvia siltoja ja teitä. Vesistöjä ylitettäessä pioneerit voivat kuljettaa joukot kalustoineen ponttonilautoilla. Osa pioneereista koulutetaan pioneerikoneiden asentajiksi sekä työkoneiden ja erikoiskalustojen kuljettajiksi.

► Pioneeriaselajin varusmiehiä koulutetaan:

- Karjalan Prikaatissa
- Pioneerirykmentissä
- Kainuun Prikaatissa
- Porin Prikaatissa
- Panssariprikaatissa
- Uudenmaan Prikaatissa (Merivoimat)
- Reserviupseerikoulun Pioneerikompaniassa

Pioneerien rakentama ylikulku ponttoonikalustolla.

Suojelu ➤

Suojeluala kuuluu pioneeriaselajiin.

Suojelu- ja pelastuskoulutuksen päämääränä on antaa jokaiselle taistelijalle valmiudet selviytyä ydinaseen, biologisen ja kemiallisen aseiden sekä polttoainemateriaalien vaikutuspiirissä. Alan erikoistaistelijat sekä kansainvälisen valmiusjoukon suojeluhenkilöstö koulutetaan Pioneerirykmenttiin kuuluvassa Keski-Suomen Pioneeripataljoonassa Keuruulla. Halukkuus palvella suojelu- ja pelastusalalla Pioneerirykmentissä on ilmoitettava kutsunnoissa.

Taistelijan taitojen lisäksi varusmiehet saavat monipuolisen suojelu- ja pelastusalan koulutuksen, josta on hyötyä myös siviilielämässä. Varsinainen suojelukoulutus sisältää suojelutiedustelussa, puhdistustoiminnassa ja suojeluvälineiden huollossa tarvittavat tiedot ja käytännön taidot. Pelastuskoulutukseen kuuluu sammutus- ja pelastustyön kurssi, josta saadaan Suomen pelastusalan keskusjärjestön (SPEK:n) kurssia vastaava todistus. Lisäksi koulutusta annetaan savusukelluksessa sekä ensiaputaidoissa. Silmälasien käyttö ei ole suotavaa, mutta se ei ole ehdoton este palvella suojelujoukoissa.

Suojelu-upseereiksi koulutettavat palaavat Reserviupseerikoulun kurssin jälkeen harjaantumaan Pioneerirykmenttiin suojelujoukkueen johtajan ja esikunnan suojele-upseerin tehtäviin.

Sotilaspoliisi ➤

Puolustusvoimissa koulutetaan sotilaspoliiseja, joiden tehtävänä on mm. sotilaskohteiden turvallisuusvalvonta ja järjestyksen ylläpito sekä liikenteen valvonta ja ohjaus.

Taistelijan peruskoulutuksen lisäksi sotilaspoliiseille opetetaan tietoja ja taitoja, joita voidaan hyvinkin verrata poliisiin tai vartijan koulutukseen. Sotilaspoliisikoulutuksesta on hyötyä edellä mainittuihin ammatteihin pyrittäessä.

Koulutuksen edistyttyä sotilaspoliisit palvelevat varuskuntien vartiointitehtävissä. Tavoitteena on tällöinkin korkeatasoinen taistelija. Samalla perehdytään sotilaspoliisiin kriisiajan tehtäviin. Sotilaspoliisiksi koulutettavat valitaan joukko-osastossa.

Sotilaspoliiseilta edellytetään tehtävien luonteesta johtuen hyvää ruumiillista ja henkistä kuntoa. Lisäksi sotilaspoliisiksi koulutettavalla on oltava nuhteeton tausta. Johdajiksi koulutettavien sotilaspoliisien palvelusaika on 362 päivää ja sotilaspoliisimpiesten 270 päivää.

Huolto ➤

Huolto on osa puolustusvoimien logistiikkaa. Huollon tehtävä on joukkojen taistelukelpoisuuden ja toimintakyvyn ylläpito sekä kehittäminen. Huolto jakaantuu toimialoihin, joita ovat täydennykset, kunnossapito, lääkintähuolto, kuljetukset ja huoltopalvelut. Täydennykset ovat mm. ampu- ja matarvikkeiden sekä poltto- ja voiteluaineiden varastointia ja jakelua joukoille. Kunnossapito on esimerkiksi aseiden ja ajoneuvojen huolto- ja korjaustoimintaa. Lääkintähuollon tehtävänä on mm. antaa hoitoa haavoittuneille ja sairaille sekä evakuoida heidät hoitopaikkaan.

Kuljetuksilla siirretään materiaalia ja henkilöstöä oikeaan aikaan ja oikeaan paikkaan. Huoltopalveluihin kuuluvat mm. muonitus ja vesihuolto.

Kaikkien aselajien ja puolustushaarojen sodan ajan henkilöstön tehtävistä osa on huollon tehtäviä. Huollon koulutusta annetaan lähes kaikissa joukko-osastoissa sekä keskitetyillä kursseilla mm. Hämeen Rykmentissä, Sotilaslääketieteen keskuksessa sekä Viesti- ja Sähkötekniiksessä Koulussa.

Huollon tehtäviin kannattaa ehdottomasti hakeutua jo kutsuntojen yhteydessä, mikäli sinulla on jokin soveltuva ammattitutkinto tai opiskelet esimerkiksi teknisellä (metalli ja kone-ala tai elektroniikka-ala), terveydenhuollon, kuljetusten tai logistiikan alalla, tai mikäli aiot hakeutua alalle varusmiespalveluksen jälkeen.

Huolto tarjoaa erinomaiset mahdollisuuden lisätä ja harjoittaa erityisosaamistasi käytännön läheisissä tehtävissä. Palveluksen päätteeksi saat tehtävistäsi palvelustodistuksen, josta on hyötyä jatkossakin. Lisäohjeita hakeutumiseen saat mm. Karjalan Prikaatin internetsivuilta.

Kuljetukset ja logistiikka ovat tärkeä osa huoltoa.

Kuljettajakoulutus ➤

Lähes kaikissa puolustusvoimien joukoissa tarvitaan ajoneuvonkuljettajia. Puolustusvoimien ajokortin tai ajoluvan saa vuosittain yli 20% palveluksessa olevista varusmiehistä.

Puolustusvoimien kuljettajat jaetaan kolmeen ryhmään:

- sotilaskuljettajat
- taistelujoneuvon kuljettajat ja
- muut kuljettajat.

Sotilaskuljettajiksi koulutettavilla on oltava voimassa oleva poliisiviranomaisen myöntämä, vähintään B- tai BC-luokan, ajokortti. CE-kuljettajaksi koulutettavalta edellytetään, että lyhytaikainen BC-siviiliajokortti on myönnetty vähintään kuusi kuukautta ennen kurssin alkua. BC-luokan ajokortin omaavilla koulutuksen päämääränä on puolustusvoimien BECE-luokan ajokortti.

Puolustusvoimissa suoritetun kuljettajantutkinnon perusteella ja vaaditun ajokokemuksen täytyessä kotiuttamispäivään mennessä puolustusvoimista annetaan CE-luokan kuljettajantutkintotodistus, jolla voi hakea BECE-luokan siviiliajokorttia. Palvelusaika on tällöin 362 päivää. Sotilaskuljettajaksi voidaan kouluttaa myös B-luokan ajokortin omaavia. Tällöin koulutuksen päämääränä on puolustusvoimien BC-luokan ajokortti ja kotiuttamisen yhteydessä annetaan C-luokan kuljettajantutkintotodistus, jolla voi hakea C-luokan siviiliajokorttia. Palvelusaika on tällöin 270 päivää.

Taistelujoneuvon kuljettajiksi koulutettavilla on oltava voimassa oleva BC-luokan siviiliajokortti. Puolustusvoimien taistelujoneuvoja ovat mm. telakuorma-autot ja panssaroidut miehistönkuljetusajoneuvot. Palvelusaika on yleensä 180 tai 270 päivää.

Eri joukoissa koulutetaan lisäksi muita kuljettajia, jotka koulutuksen perusteella saavat oikeuden oman tehtävänsä ohessa ajaa koulutuksensa mukaisia puolustusvoimien ajoneuvoja. Koulutusta annetaan henkilö-, maastohenkilö- ja pakettiauton, traktorin, moottorikelkan tai moottori-pyörän kuljettamiseen. Vaatimuksena on vastaavan luokan (T-, A- tai B-luokka) siviiliajokortti. Palvelusaika on yleensä sama kuin joukon muilla miehillä.

Sotilaskuljettajakursseja järjestetään tällä hetkellä 16:ssä eri joukko-osastossa. Näille kursseille eri joukko-osastot komentavat sotilaskuljettajiksi koulutettavat varusmiehet.

Kuorma-autolla hankitusta ajokokemuksesta on hyötyä hakeutuessasi kuljettajakoulutukseen. Tarkempia tietoja saat omasta sotilasläänisi esikunnasta tai siitä joukko-osastosta, johon haluat palvelukseen.

*”Varusmiehille pyritään tarjoamaan fyysisesti ja henkisesti haasteellista koulutusta. Koulutus on kuitenkin oikeudenmukaista ja varusmiesten kohtelu asiallista.”
kouluttaja, vänrikki Tommi Kuntsi*

Merivoimat

- Merivoimien tehtävinä ovat merialueemme valvonta ja sen koskemattomuuden turvaaminen, meriyhteyksien ja meriliikenteen suojaaminen sekä meritse tapahtuvien hyökkäysten torjunta. Merivoimat suorittaa tehtävänsä yhteistyössä muiden puolustushaarojen ja rajavartiolaitoksen kanssa. Merivoimat koostuu laivasto- ja rannikkoujoukoista. Laivastojoukkojen kaluston rungon muodostavat ohjusveneet, miinalaivat ja -lautat sekä miinanraivaajat. Rannikkoujoukoihin kuuluu mm. rannikkotykistöpat-teristoja, rannikkolinnakkeita ja rannikko-jääkärikomppania.

Varusmieskoulutus merivoimissa

Merivoimienkin varusmiehet astuvat palvelukseen tammi-kuussa ja heinäkuussa. Kaikille annetaan aluksi yhtenäinen taistelijan peruskoulutus. Tämän jälkeen koulutus jakaantuu laivasto- ja rannikkojoukkojen erikoiskoulutuslinjoihin. Laivapalvelukseen sekä sukeltaja- ja rannikkojääkärikoulutukseen pääsyn edellytyksenä on palveluskelpoisuusluokka A. Vain poikkeustapauksessa laivastojoukkoon voi päästä palveluskelpoisuusluokan B varusmies.

Kansialan tehtäviin koulutettavilla sekä merivoimien reservipseerikurssin laivastolinjalle pyrkivillä tulee olla normaali väriäisti sekä näön tarkkuus ilman silmälasia vähintään 1,0 paremmassa ja 0,5 huonommassa silmässä. Poikkeuksen muodostavat radioviestittäjät, konemiehet ja laivakokit. Laivapalvelukseen valittavalla ei saa olla meritautitaijumusta, herkästi oireilevaa laktoosi-intoleranssia, eikä keliakiaa.

Merivoimissa suuri osa varusmiehistä koulutetaan erikoismiehistä joiden palvelusaika on vähintään 270 pv. Upseereiksi, aliupseereiksi sekä erikoisalojen miehistötehtäviin (sotilasveneenkuljettajat ja E-kuljettajat) koulutettavilla palvelusaika on 362 pv.

► Sukeltajakurssin haku-ohjeet sivulla 50

Rannikkojoukot

Rannikkojoukkojen palveluspaikat ovat merivoimien rannikkotyöstö- ja rannikkojalkaväkikoulutusta antavat yksiköt. Rannikkojoukkokoulutusta annetaan kaikissa merivoimien joukko-osastoissa. Peruskoulutuskaudella opetetaan sotilaan perustaidot.

Kuusi kuukautta palvelevien erikoiskoulutuskausi kestää yhdeksän viikkoa, jonka aikana erikoistutaan koulutusalan yhteen tiettyyn kriisiajan tehtävään ja opitaan koulutuslinjan mukaiset tiedot ja taidot. Rannikkojoukkojen monipuolista koulutusta annetaan vaativissa olosuhteissa rannikon viidessä joukko-osastossa.

Rannikkojääkärit koulutetaan ruotsinkielisessä Uudenmaan Prikaatissa

Fyysisesti vaativaa rannikkojääkärikoulutusta annetaan Uudenmaan Prikaatissa Tammisaarella. Monipuolinen koulutus annetaan merellisessä ympäristössä nykyaikaisella kalustolla. Rannikkojääkärit liikkuvat saaristossa mm. Jurmo-luokan syöksyveneillä ja nopeilla ryhmäveneillä. Uudenmaan Prikaatissa koulutetaan myös jalkaväki- ja merivalvontamiehiä sekä rannikkopioneereja. Koulutus Uudenmaanprikaatissa on ruotsinkielistä, mutta komenkieli on Suomi.

Laivastojoukot

Laivastojoukkojen palveluspaikat ovat merivoimien alusyksiköissä. Laivastojoukkojen koulutus alkaa peruskoulutuksella Suomenlahden Meripuolustusalueella. Varsinainen aluspalvelus toteutetaan Suomenlahden ja Saaristomeren Meripuolustusalueiden sekä Kotkan Rannikkoalueiden aluksilla. Upinniemiessä annettavan peruskoulutuksen jälkeen alkaa 5 viikon pituinen koulutusjakso (J-jakso). Sen aikana annetaan laivastojoukoissa palveleville rannikotaiistelijan perustiedot ja -taidot.

J-jakson jälkeen siirrytään laivapalvelukseen, jolloin alkaa erikoiskoulutuskaudet (E I ja E II). E I -kaudella perehdytetään miehistö aluksella tapahtuvaan palvelukseen ja koulutushaaranasa yleisiin tehtäviin sekä valitaan koulutusalat sekä -linjat. E II -jaksolla opitaan oman koulutuslinjan tehtävät sekä syvennetään opittuja tietoja ja taitoja.

Merivoimien rannikkojoukkoja koulutetaan toimimaan haasteellisissa olosuhteissa.

► Tummanvihreä baretti on eräs kuuluisimmista bareteista maailmassa. Kun maahamme perustettiin Rannikkojääkäripataljoona vuonna 1960, oli luonnollista, että meidän "kaislajääkärimme" saivat vihreän barettinsa. Tämä baretti kuuluu niihin tunnuksiin, joka täytyy ansaita, eikä sen ansaitsemisessa kulu ainoastaan hikeä. Baretin voi myös menettää epäsoitillaallisen käytöksen takia.

Lähde: Ruotuväki

Ilmavoimat

► Ilmavoimat vastaa maamme ilmatilan jatkuvasta valvonnasta ja vartiointista. Ilmatilan loukkaukset estetään tarvittaessa vaikka voimakkein. Lisäksi ilmavoimat osallistuu siviili- ja sotilaslentoliikenteen johtamiseen sekä valtakunnalliseen pelastuspalveluun. Sodan aikana ilmavoimien päätehtävä on hävittäjätorjunta. Ilmavoimat kouluttaa ilmatilan valvonta- ja vartiointitehtävän edellyttämät hävittäjälentäjät ja taistelunjohtajat sekä lentoteknisen, viestiliikenne-, viestitekniikan, elektronisen sodankäynnin ja ilmalavontahenkilöstön.

Varusmiespalvelus ilmavoimissa

Varusmiespalvelukseen voi ilmavoimiin tulla joko erikseen hakemalla tai kutsuntojen kautta. Koulujen hakuajat poikkeavat toisistaan jonkin verran. Tarkista asia kunkin koulun kohdalla.

Kutsuntojen kautta ilmavoimiin

Kutsuntojen kautta ilmavoimien varusmiespalvelukseen astuneista koulutetaan sekä johtajia että miehistöä. Aliupseerikursseilla koulutetaan mm. ryhmänjohtajia, sekä sotilaspoliisi-, talous-, lääkintä-, lentosää-, asesepä- ja moottorialiupseereita. Miehistön erikoiskoulutuskurseilla koulutetaan mm. sotilaskuljettajia, sotilaspoliiseita, lääkintämiehiä ja ilmavalvontamiehiä.

Hakemuksella ilmavoimiin

Ilmasotakoulun ja Ilmavoimien Teknillisen Koulun erikois- (= ohjaaja-, lentoteknilliselle ja johtamisjärjestelmäalan) kurseille otetaan hakemusten perusteella. Hakijalle määrätään kutsunnoissa ns. varapaikka, johon astutaan palvelukseen siinä tapauksessa, ettei tule hyväksytyksi erikoiskurssille. Ilmavoimien kaikilta aliupseerikursseilta on mahdollisuus päästä reserviupseerikurssille.

- ▶ **Lisätietoja ja hakuohjeet ilmavoimien erikoiskurssille sivut 52–55**

Rajavartiolaitos

Sisäasiainministeriön alaisen rajavartiolaitoksen tärkeimmät tehtävät ovat rajavalvonta maastorajoilla ja merialueella sekä henkilöliikenteen rajatarkastukset maarajan ylityspaikoilla, satamissa ja lentoasemilla. Euroopan unioniin ja Schengenin sopimukseen liittymisen myötä on toiminta keskitetty unionin ulkorajalle. Rajavartiolaitos johtaa meripelastustoimintaa, osallistuu muuhun pelastustoimintaan sekä suorittaa etsintöjä ja kiireellisiä sairaankuljetuksia. Rajavartiolaitos huolehtii yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisestä rajanylityspaikoilla silloin kun poliisi on estynyt sitä tekemästä. Rajavartiolaitos voi yksittäistapauksessa suorittaa kiireellisiä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen kuuluvia poliisin tehtäviä, joita poliisi ei voi viipymättä suorittaa. Rajavartiolaitos suorittaa tullilaitoksen ohella tullivalvontaa valtakunnan rajoilla ja niillä rajanylityspaikoilla, joilla tullilaitos ei ole järjestänyt tullivalvontaa. Sotilaallisesti järjestettyyn rajavartiolaitokseen kuuluu esikunta, neljä rajavartiostoa, kaksi merivartiostoa, vartiolentolaivue sekä raja- ja merivartiokoulu. Palkatun henkilökunnan määrä on noin 3100.

Valtakunnan puolustaminen on aina ollut merkittävä rajavartiolaitoksen tehtävä, joka hoidetaan yhteistoiminnassa puolustusvoimien kanssa. Rajavalvonta eli partiointi rajalla

ja merialueella on samalla alueellisen koskemattomuuden valvontaa. Rajavartiolaitoksessa koulutetaan myös asevelvollisia kriisijän tehtäviin.

Kolme rajajääkärikomppaniaa

Pohjois-Karjalan ja Lapin rajavartiostot sekä Raja- ja merivartiokoulu kouluttavat kutsunnoissa palvelukseen määrättyjä varusmiehiä rajajääkärikomppanioissa, jotka sijaitsevat Kontiolahdella Onttolassa, Ivalossa ja Imatralla Immolassa. Saapumiserien vahvuudet ovat noin 100 alokasta. Pohjois-Karjalan rajavartiostossa annetaan koulutusta myös vapaaehtoiseen asepalvelukseen hyväksytyille naisille.

Koulutuksessa keskitytään sissitoiminnan ja rajanvarioinnin opettamiseen. Aliupseerikoulutus annetaan rajajääkärikomppanioissa. Reserviupseereiksi koulutettavat komennetaan Reserviupseerikouluun. Palvelusaika on 180, 270 tai 362 päivää. Merivartiostossa ei kouluteta varusmiehiä. Vartiolaivue antaa täydennyskoulutusta lentoteknillisen aliupseerikurssin suorittaneille varusmiehelle (1–2 varusmiestä/saapumiserä).

► lisätietoja: www.raja.fi

Erikoisjoukot ja -alat

Hakeutuminen erikoisjoukkoihin

Erikoisjoukkoihin pitää hakeutua erikseen. Ketään ei siis kutsunnoissa määrätä palvelemaan erikoisjoukoissa, vaan niihin hakeutuille määrätään kutsunnoissa varapaikka, jos ei tule erikoisjoukkoon valituksi. Erikoisjoukkoja ovat mm laskuvarjojääkärit, sukeltajat, Suomen Kansainvälinen Valmiusjoukko, sotilassoittajat, suurin osa ilmavoimien kurseista ja urheilijat.

Hakeutuessa erikoisaloille muistettava

Eräiden erikoisalojen osalta ilmoitetaan koulutettavien tarve ja hakeutumisohteet Ruotuväki-lehdessä tai muita kanavia käyttäen. Eräiden erikoisalojen suhteen valintamenetely poikkeaa yleisestä. Nämä erikoisalot ovat lääkintä- ja ympäristönvalvonta-ala sekä kirkollinen ala.

Palvelukseen astumisessa on noudatettava kutsunnoissa saatua palvelukseenastumismääräystä. Hakeutuminen erikoisjoukkoihin ei siis muuta palvelukseenastumismääräykseen merkittyä palvelupaikkaa ennen hyväksymistä erikoisjoukkoihin.

Ennen varusmiespalvelusta voit tiedustella tehtäviä sotilaslääniin esikunnasta ja palveluksen aikana perusyksikösi päälliköltä.

Laskuvarjojääkäriksi

Maavoimien erikoisjoukot koulutetaan Utin Jääkärirykmentin Erikoisjääkäripataljoonan Laskuvarjojääkärikomppaniassa. Koulutuksen aikana laskuvarjojääkärit perehdytetään vaativiin tiedustelutehtäviin, iskuosastotoimintaan, erilaisten aseiden, räjähdysaineiden ja ajoneuvojen käytön erikoisosaamiseen sekä yhteistoimintaan helikoptereiden kanssa.

Laskuvarjojääkärikomppaniassa kaikki saavat koulutuksen vähintään aliupseeriksi. Noin 20 prosenttia koulutetaan reservin upseeriksi koulun omalla reserviupseerikurssilla.

Vuosittain Laskuvarjojääkärikomppaniaan hakeutuu noin 600 henkilöä. Valintakokeiden perusteella kurssille valitaan noin 80 koulutukseen soveltuvinta. Laskuvarjojääkärikomppaniaan otetaan vain yksi saapumiserä vuodessa. Palvelukseenastuminen ja kotiutuminen ovat vuosittain heinäkuussa. Palvelusaika kaikilla laskuvarjojääkäreillä on 362 vuorokautta.

Hyppyperuskoulutuskaudesta laskuvarjojääkäri saa 111,05 euron hyppylisän. Tämän jälkeen suoritettavista hypyistä maksetaan 13,50 euroa/hyppy. Palvelusaikana laskuvarjojääkärit hyppäävät noin 10 sotilaslaskuvarjohyppyä.

- ▶ **Laskuvarjojääkärien viinin- tai vaarainpunainen baretti on toinen niistä kansainvälisistä bareteistamme, jotka ovat hyvin tunnettuja kautta maailman. Baretti otettiin käyttöön Utissa vuonna 1961. Baretti on ansaittava ja sen saa ensimmäisen sotilaslaskuvarjohypyn jälkeen. Vuonna 1973 baretti sai laskuvarjo- ja nuolitunnuksen merkkinsä. Tämäkin baretti voidaan menettää tiettyjen rangaistusten ajaksi.**

Lähde: Ruotuväki

Laskuvarjojääkäriksi pääsemisen edellytyksenä ovat:

- ▶ **hyvä fyysinen kunto ja terveys**
- ▶ **palveluskelpoisuusluokka A, näön tarkkuus vähintään 1,0 kummassakin silmässä ilman lasia (silmälasiin käyttö on este koulun pääsulle)**
- ▶ **tarkka väriäisti**
- ▶ **normaalit näkökentät**
- ▶ **normaali kuuloaisti**
- ▶ **uimataito vähintään 200 metriä**
- ▶ **kohtuullinen hiihtotaito.**

Karsivia tekijöitä ovat vaikeat ihotaudit, lääkehoitoa vaativat allergiat, hoitamattomat hampaat tai hammasproteesit, vuotta tuoreemmat raajojen murtumat tai vaikeat nivelvammat sekä rikosrekisteri tai rangaistukseen johdaneet teot (varkaus, kavallus, rattijuopumus, pahoinpitely tms).

Esivalinta tapahtuu hakupapereiden perusteella. Valinnan läpäisseet kutsutaan valintakokeisiin, joiden perusteella Laskuvarjojääkärikomppaniaan valitaan noin 80 koulutukseen soveltuvinta.

Palvelukseenastuminen on heinäkuussa normaalin palvelukseenastumisajankohdan mukaisesti. Palvelusaika on 362 vuorokautta.

Hakemuksessa on oltava mukana seuraavat asiakirjat:

- ▶ hakemus erikoisjoukkoihin
- ▶ lääkärintodistus (T-lomake tai puolustusvoimien terveystarkastuslomake)
- ▶ viimeisen koulutodistuksen jäljennös
- ▶ naisilla lisäksi vapaaehtoishakemus,

Hakupaperit lähetetään vasta palvelukseen astumista edeltävänä vuonna.

Valintakokeiden tulos on voimassa ainoastaan seuraavaan saapumiserään saakka

Lisätietoja ja hakuohjeita saa Utin Jääkärirykmentistä, puhelin (05) 181 25807, sotilasläänien esikunnista ja rykmentin kotisivuilta www.mil.fi/utjr. Hakupaperit voi lähettää myös ennen kutsuntoja, kuitenkin viimeistään 30.11. mennessä. Hakemukset lähetetään osoitteella:

- ▶ **Utin Jääkärirykmentti**
Valintasihteeri
PL 5, 45411 UTTI
www.mil.fi/utjr

Sukeltajaksi

Merivoimien Sukeltajakurssi kouluttaa puolustusvoimien sukeltajat Suomenlahden Meripuolustusalueen 5. Miinalaivueessa Upinniessä. Oppilaat valitaan kurssille vuosittain kolmipäiväisten valintakokeiden perusteella. Lisäksi hakijalle suoritetaan lääkärintarkastus sekä psykologinen testaus. Palveluskelpoisuusluokan on oltava A. Näkövaatimuksena on ilman laseja 1,0 molemmissa silmissä ja väriaistin on oltava normaali. Aikaisempaa sukelluskokeusta ei vaadita.

Sukeltajakurssilla kaikki sukeltajaoppilaat saavat vähintään aliupseerikoulutuksen ja kurssilta on mahdollisuus pyrkiä reserviupseerikurssille. Sukelluspäiviltä maksetaan normaalin päivärahan lisäksi 9,25 € suuruinen sukellusvaararahana. Sukelluspäiviä varusmiespalveluksen aikana on hieman yli 100.

Sukeltajakurssin hyväksytysti suorittaneilla on mahdollisuus lunastaa itselleen CMAS*** laitesukeltajakortti. Sukeltajakurssin valintakokeet järjestetään lokakuun aikana. Palvelukseen astuminen tapahtuu vuosittain tammikuun saapumiserässä. Hakemukset on lähetettävä Sukeltajakurssille heinäkuun loppuun mennessä.

Hakemuksessa on oltava mukana hakulomake erikoisjoukkoihin, (saatavilla netistä ja oman sotilasläänien esikunnasta), kopio puolustusvoimien terveystarkastuslomakkeesta sekä kopio viimeisestä koulutodistuksesta. Naisten on lisäksi lähetettävä vapaaehtoishakemus. Lääkärintodistusta sukelluskelpoisuudesta ei tarvitse hankkia. Kurseille hyväksytään myös kantahenkilökuntaa.

Voit hakeutua Sukeltajakurssille myös jo palvelukseen astuttuasi erillisten saapumiserälle järjestettävien valintakokeiden kautta. Kysy asiasta tarkemmin omasta perusyksiköstäsi tai suoraan Sukeltajakurssilta puhelinnumerosta 09 181 67992.

Hakemukset lähetetään osoitteella:

- ▶ **Suomenlahden Meripuolustusalue**
Sukeltajakurssi
PL 5
02471 Upinniemi
www.mil.fi/merivoimat

<< Sukeltajakurssin osakokeiden pisteytys >>

Sukeltajakurssin osakokeiden pisteytys

Osakoe	Pisteytys: 5	4	3	2	1
1000 m perusvälineuinti	14	15	16	18	20 min
50 m vapaauinti	30	32	34	40	50 sek
100 m lautauinti räpylöin	70	75	85	95	105 sek
Pituussukellus	50	45	40	35	25 m
4 m etsintä	10	9	7	5	3 levyä
6 m etsintä	10	9	7	5	3 levyä
4 m poiminta	65	75	90	100	120 sek
15 km maastomarssi *	80	85	90	95	100 min
Käsinkohonta **	18	16	14	12	10 kert.
Vatsalihasliike	31	29	27	25	23 kert.
Penkkipunnerrus ***	30	26	22	18	14 kert.
Cooper	vähintään 3000 m				
Apnoe (hengenpidätys)	1 min				
Painekammio koe	51 metrin syvyyttä vastaava paine				

* 10 kg:n taakan kanssa

** 1,5 minuutin riipunnassa (minimi)

*** 50 kg yhden minuutin aikana

Suomen Kansainvälinen Valmiusjoukko

Suomen Kansainvälinen Valmiusjoukko – Rapid Deployment Forces on kotimaan puolustuksen nykyaikainen iskujoukko, joka saa koulutuksen myös vaativiin kriisinhallintatehtäviin. Sen tehtävänä on toimia kansainvälisessä kriisinhallintaoperaatiossa uuden monikansallisen joukon suomalaisena kärkijoukkona.

Suomen Kansainvälinen Valmiusjoukko ei korvaa niin sanottua perinteistä rauhanturvaamistoimintaa, vaan täydentää ja laajentaa sitä. Joukkoon koulutetaan vain vapaaehtoisia varusmiehiä, joilla on vankka maanpuolustustahto sekä halu toimia rauhan puolesta myös ulkomailla. Mahdollisessa kriisitilanteessa joukon ensisijainen tehtävä on kotimaan puolustaminen.

Haasteellinen koulutus

Kaikilla valmiusjoukkokoulutukseen valituilla palvelusaika on 362 vuorokautta ja kaikille soveltuville annetaan vähintään ryhmänjohtajatasoinen koulutus. Kansainvälinen koulutus annetaan 14 viikon pituisella kansainvälisellä jaksolla palvelusajan lopulla.

Kansainvälinen koulutus on haasteellista ja käytännönläheistä. Koulutukseen sisältyy kansainvälisen toiminnan ja kriisinhallintatehtävissä olevan sotilaan perustietojen ja -taitojen sekä käyttäytymisen opetusta, ase- ja väkiväkityön erityispiirteiden koulutusta sekä perustietoja sodan oikeussäännöistä ja kriisinhallintaan vaikuttavista kansainvälisistä ja kansallisista määräyksistä. Koulutuksen aikana tulevat rauhanturvaajat raportoivat, toimivat erilaisissa tehtävissä jalka- ja ajoneuvopartioissa sekä saattueissa, harjoittelevat yhteistoimintaa helikopterien kanssa ja saavat tavanomaista paremmat valmiudet mm. lääkitään ja miinaturvallisuuteen liittyvissä tehtävissä. Koulutus huipentuu joko Suomessa tai ulkomailla järjestettävään monikansalliseen harjoitukseen.

Toimintavalmiussitumus

Tavoitteena on, että jokainen kansainvälisen koulutuksen saanut varusmies tekee reserviin siirtyessään toimintavalmiussitoumuksen. Sen tekeminen edellyttää kriisinhallinta- ja rauhanturvakoulutuksen hyväksytyä suorittamista. Sitoumus on vapaaehtoinen ja siinä sitoudutaan saapumaan seitsemän vuorokauden kuluessa käskyn saamisesta kansainväliseen kriisinhallintatehtävään lähtöä tai lisäkoulutusta varten. Sitoumus tehdään vuodeksi kerrallaan ja sitä on mahdollista jatkaa. Sitoumus ei automaattisesti oikeuta osallistumaan operaatioon, mutta antaa etusijan valintoja tehtäessä.

Hakeutuminen

Suomen Kansainväliseen Valmiusjoukkoon hakeudutaan lähettämällä hakemuslomake Porin Prikaatiin 1. helmikuuta mennessä. Hakemukseen on liitettävä alle 3 kk vanha lääkärintodistus, missä tulee olla maininta henkilön palveluskelpoisuudessa. Kutsunnoissa käymättömien ja naisten on liitettävä mukaan vapaaehtoishakemus. Hakemuslomakkeita voi tulostaa netistä tai tilata Porin Prikaatista ja sotilaslääkärin esikunnista. Esikarsinnan jälkeen läpäisseet hakijat kutsutaan kirjallisesti huhtikuussa pidettävään yhden päivän mittaiseen varsinaiseen valintatilaisuuteen.

Valintatilaisuudessa testataan hakijan yleislahjakkuus, paineensietokyky ja motivoituneisuus, puhutun ja kirjallisen englannin kielen ymmärtäminen sekä fyysinen kestävyys. Valinnoissa otetaan huomioon siviilikoulutuksen edut sekä omat toiveet koulutushaaran suhteen. Suomen Kansainvälisen Valmiusjoukon esite ja hakulomake on saatavissa netistä osoitteesta www.mil.fi.

- ▶ **Porin Prikaati (PorPr)**
Satakunnan Jääkäripataljoonan Esikunta
PL 38
27801 Säykylä
(02) 181 52111

Lisätietoa rauhanturvatehtävistä ja hakulomake PvKvK:n kotisivuilta osoitteesta www.fincen.fi. Hakulomakkeita saa myös sotilasläänin esikunnasta. Hakuajoista ilmoitetaan myös suurimmissa sanomalehdissä.

- ▶ **Puolustusvoimien Kansainvälinen Keskus (PvKvK)**
PL 5
38841 Niinisalo
(02) 181 62 111

Elektronisen sodankäynnin koulutus

Nykyaikaisessa sodankäynnissä elektronisten järjestelmien tiedustelu ja niihin vaikuttaminen on korostunut perinteisiin sodankäyntimenetelmiin verrattuna. Puolustusvoimat tarjoaa sinulle koulutusta radio- ja tutkatarjoosalueen elektroniselta taistelulentäältä maalla, merellä ja ilmassa.

Elektronisen sodankäynnin koulutukseen voi hakeutua jo ennen kutsuntoja tai niiden jälkeen. Vuonna 2006 ja 2007 voi elektronisen sodankäynnin koulutukseen hakeutua myös palvelukseenastumisen jälkeen alokaskauden alussa niissä joukko-osastoissa, joissa annetaan elektronisen sodankäynnin koulutusta.

Hakijoiden eduksi katsotaan:

- ▶ **ylioppilastutkinto tai ammatillinen perustutkinto**
- ▶ **elektroniikka-alan tai tietotekninen koulutus**
- ▶ **kielitaito tai kyky ja halu opiskella vieraita kieliä**
- ▶ **tekniset harrastukset (esimerkiksi radioamatööritoiminta)**
- ▶ **nuhteettomuus**

Hakijoilta edellytetään kelpoisuutta vähintään aliupseerikoulutukseen.

Tammikuun saapumiserään haettaessa hakemukset on lähetettävä ensisijaiseen hakukohteeseen viimeistään elokuun loppuun mennessä. Heinäkuun saapumiserään haettaessa hakemukset on lähetettävä ensisijaiseen hakukohteeseen viimeistään tammikuun loppuun mennessä.

Hakemusten määräajasta noin kuukauden kuluessa järjestetään valintakoe, johon kutsutaan hakemusten perusteella.

Elektronisen sodankäynnin joukkoja koulutetaan:

- ▶ **Viestirykmentissä, Riihimäellä**
Ilmasotakoulussa, Tikkakoskella

Saaristomeren meripuolustusalueella, Turussa (alokaskoulutus Upinniemiessä)

Valitut varusmiehet palvelevat 362 vuorokautta ja kaikki saavat aliupseerikoulutuksen. Aliupseerikursilla parhaiten menestyneillä on mahdollisuus päästä reserviupseerikoulutukseen. Koulutus on teknispainotteista ja sisältää monipuolisia sekä haasteellisia tehtäviä modernien tietoteknisten järjestelmien parissa.

Peruskoulutuskausi (8 viikkoa) on elektronisen sodankäynnin koulutusta antavassa joukko-osastossa, aliupseerikoulu on Tikkakoskella ja reserviupseerikursi (14/21 viikkoa) on Tikkakoskella tai Haminassa. Erikois- ja joukkokoulutuskaudeksi (27 viikkoa) palataan omaan joukko-osastoon.

Hakeminen tapahtuu erillisellä hakulomakkeella "Hakemus elektronisen sodankäynnin koulutukseen", josta saa sotilaslääniä esikunnasta ja internetistä sivuilta www.mil.fi/asiointi.

Hakemukset lähetetään lomakkeesta löytyviin osoitteisiin.

Elektronisen sodankäynnin koulutus tarjoaa sinulle mielenkiintoisia tehtäviä huipputekniikan parissa – ota haaste vastaan!

Helikopteri-apumekaanikoksi

Jatkuvasti kehittyvä ja laajeneva helikopteritoiminta tarvitsee yhä enemmän osaavaa henkilöstöä uudistuvan helikopterikaluston käyttö- ja huoltotehtäviin. Utin Jääkäriyrykmenttiin kuuluva Helikopteripataljoona antaa jatkokoulutuksen maavoimien helikopteritoiminnan vaatimille varusmiesmekaanikoille.

Varusmieskoulutus tarjoaa näköalapaikan moderniin helikopteritoimintaan ja antaa perusvalmiuden korkean teknologian opintoihin. Helikopteriapumekaanikoksi koulutetaan 10-12 varusmiestä ikäluokittain.

Helikopteriapumekaanikoiksi pyrkivien on ensin hakeuduttava Ilmavoimien Teknillisen Koulun lentoteknilliselle aliupseerikursille, jonka jälkeen palvelus jatkuu helikopteriapumekaanikkona Helikopteripataljoonassa Utin Jääkäriyrykmentissä, jossa annetaan helikoptereiden tyyppi-koulutus. Palvelusaika on 362 vuorokautta.

Ilmavoimien erikoiskurssit

Lentoreserviupseerikursi

Ilmasotakoulussa Tikkakoskella on ainutlaatuinen mahdollisuus suorittaa varusmiespalvelus ja hakeutua lentäjän ammattiin ilma- ja maavoimissa sekä rajavartiolaitoksessa. Kurssin aikana annetaan laaja ja perusteellinen ilmailuteorian opetus ja noin 40 tunnin lentokoulutus Vinka-alleiskoulutuskoneella unohtamatta reservin upseerin koulutusta. Lentoreserviupseerikursilla palvelusaika on kaikilla 362 vuorokautta.

Hakemusten ja valintakokeiden perusteella kurssille hyväksytään n. 40 hakijaa. Kurssilaiset astuvat palvelukseen heinäkuussa kuten muutkin heinäkuun saapumiserän varusmiehet. Peruskoulutuskausi kestää kahdeksan viikkoa ja se suoritetaan muun saapumiserän kanssa. Aliupseerikurssin I-jakso kestää seitsemän viikkoa ja Reserviupseerikurssi 14 viikkoa, jona aikana luetaan lentoteoriaa yhteensä tiiviit 10 viikkoa. Lentopalvelus alkaa tammi-helmikuun vaihteessa.

Lentokoulutuksen tavoitteena on selvittää oppilaiden jatkokoulutuskelpoisuus hävittäjä- ja helikopterilentäjäksi. Jatkokoulutuskelpoisuuteen vaikuttavat sekä lentotaito että oppilaan valmiudet kehittyä luotettavaksi ja ammattitaitoiseksi upseeriksi. Alkukesästä ne kurssilaiset, jotka pääsevät jatkokoulutukseen, jatkavat lentämistä reserviin siirtymiseen saakka. Heillä on mahdollisuus hakea kadetiksi upseerin koulutusohjelmaan ilmavoimien ohjaajalinjalle Maanpuolustuskorkeakouluun. Muut kurssilaiset jatkokoulutetaan muihin ilmavoimien reservin upseeriden sodan ajan tehtäviin, ja heillä on mahdollisuus hakea Maanpuolustuskorkeakouluun muille upseerin koulutusohjelman linjoille.

Lentoreserviupseerikurssille haetaan 15.1. mennessä kurssin alkamisvuonna. Varusmiespalvelus alkaa heinäkuun saapumiserässä.

Pääsyaatimukset

Kurssille hakevan tulee olla

- ▶ **ikänsä alle 23-vuotias kurssin alkaessa**
- ▶ **hyvämaineinen ja sopiva**
- ▶ **terveydentilaltaan normaali, palveluskelpoisuusluokka A (näkövaatimus Landoltin C-taululla 5 metrin etäisyydeltä vähintään 1,25 molemmilla silmillä ilman laseja, normaali värinäkö, normaali verenpaine, ei allergiaa, hyvä fyysinen kunto)**
- ▶ **henkiseltä suorituskyvyltään soveltuva koulutettavaksi ohjaajaksi**
- ▶ **kurssille voi hakea myös jo palveluksessa oleva varusmies.**

Kurssille hakevilla on oltava suoritettuna lukion oppimäärä tai heidän täytyy olla lukion viimeisellä luokalla opiskelevia. Kannattaa hakea, vaikka et olisi varma, täytätkö kriteerit!

Kurssille haetaan erityislomakkeella "Hakemus ohjaajakurssille Ilmasotakouluun", joita saa Ilmavoimien joukko-osastoista ja sotilasläänien esikunnista sekä Ilmasotakoulun ja Lentosotakoulun Internet-sivuilta.

Hakemukseen tulevat liitteiksi:

- ▶ **valokuva**
- ▶ **jäljennös lukion päästötodistuksesta ja ylioppilastodistuksesta tai lukion kurssitodistuksen ote, josta ilmenevät kaikki lukiossa suoritettut kurssit arvosanoineen sekä kaikkien aineiden keskiarvo. Hakulomakkeen kolmas sivu (tiedot terveydentilasta) on myös täytettävä.**

Hakemukset lähetetään osoitteella:

- ▶ **Lentosotakoulu**
Koulustuotoimisto
Valintasihteeri
PL 5, 62201 Kauhava

Kuva: Lassi Tolvanen

Esivalinta kurssille tapahtuu hakupapereiden perusteella. Valitut kutsutaan kevään aikana psykofysiologisiin kokeisiin lähimpien varuskuntien terveysasemille ja Keskussotilassairaalaan Helsinkiin. Lopulliset valintatulokset ilmoitetaan hakijoille n. kuukautta ennen varusmiespalveluksen alkua. Lisätietoja saa Lentosotakoulun koulutustoimistosta Kauhavalta, puh (06) 181 3023 ja (06) 181 3021 tai Ilmasotakoulun Lentoreserviupseerikursin johtajalta Tikkakoskelta, puh (014) 181 5680 tai internetistä www.mil.fi/ilmavoimat.

Reserviupseerikoulutus ilmavoimissa

Ilmavoimien Reserviupseerikoulussa järjestetään Lentoreserviupseerikursin lisäksi myös johtamisjärjestelmä- ja lentoteknillisen alan reservin upseerin koulutus. Johtamisjärjestelmälinjalla opiskelevat ilmalvonta-, viesti- ja lentosääaloille, elektronisen sodankäynnin linjalla elsoalalle ja tukeutumislinjaualla lentoteknilliselle alalle koulutettavat upseerioppilaat. Taistelunjohtolinjalla koulutetaan pääjohtokeskuksiin hävittäjätoiminnan taistelunjohtamiseen koulutettavat upseerioppilaat.

Valinnat Ilmavoimien Reserviupseerikouluun tehdään peruskoulutuskauden ja aliupseerikursin I-jakson opintomenestyksen ja soveltuvuuden perusteella. Kaikista ilmavoimien joukko-osastoista on mahdollisuus päästä upseerioppilaaksi tälle kurssille. Kurssin jälkeen upseerikolleet toimivat ilmalvonta-alan ja lentoteknillisen alan tehtävissä sekä varusmieskouluttajina ilmavoimien joukko-osastoissa.

Ilmavoimiin koulutetaan reservin upseereita myös Reserviupseerikoulussa Haminassa.

Ilmavoimien aliupseerikursi

Ilmavoimien aliupseerikursilla järjestetään seuraavat linjat, joista tähdellä * merkityille on haettava erikseen:

- 1) johtokeskuslinja*, jolla oppilaat koulutetaan ilmavoimien johtokeskusten tilannevalvojan tehtäviin. Vaatimuksena linjalle on virheetön värinäkö sekä näkö laseilla korjattuna vähintään 1.0.
- 2) viestitekniinen linja*, jolla oppilaat koulutetaan ilmavoimien tutka- ja tietoliikennealan laitteistojen huoltotehtäviin. Etusijalla ovat ammatillisen oppilaitoksen tai ammattikorkeakoulun tietotekniikan ja -liikenteen opinnot. Vaatimuksena linjalle pääsemiseen on virheetön värinäkö.
- 3) viestiliikennelinja*, jolla oppilaat koulutetaan ilmavoimien viestiliikennealan tehtäviin. Hakijalle on eduksi radioamatööritutkinto ja kielitaito.
- 4) elektronisen sodankäynnin linja*, jolla oppilaat koulutetaan ilmavoimien elektronisen sodankäynnin tehtäviin. Hakijalle on eduksi hyvä kielitaito, kiinnostus elektroniikkaan tai matematiikkaan ja radioamatööritutkinto. Tehtävät edellyttävät pitkäjänteisyyttä ja kykyä loogiseen ajatteluun ja itsenäiseen toimintaan.
- 5) ilmalvontalinja, jolla oppilaat koulutetaan ilmalvontaryhmänjohtajan tehtävään. Linjan oppilaat valitaan pääsääntöisesti kutsuntojen kautta tulevista varusmiehistä.
- 6) lentosäälinja, jolla oppilaat koulutetaan ilmavoimien lennostojen lentosääpalvelun tehtäviin. Linjan oppilaat valitaan pääsääntöisesti kutsuntojen kautta tulevista varusmiehistä.

Vapaaehtoisina aliupseerikoulutukseen hakeutuilta edellytetään 362 vuorokauden palvelusaikaa. Linjojen erityisvaatimusten lisäksi aliupseerikursin oppilailta edellytetään hyvää fyysistä kuntoa sekä soveltuvuutta ja halukkuutta johtajakoulutukseen.

Ilmavoimien aliupseerikursille Ilmasotakouluun haetaan tammikuun saapumiserään 31.8. ja heinäkuun saapumiserään 31.1. mennessä.

Hakemuslomakkeena käytetään lomaketta "Hakemus erikoisjoukkoihin", joita saa sotilaslääniänsä esikunnista, Ilmasotakoulusta tai internet-sivuilta www.ilmavoimat.fi/joukko-osastot/.

Hakemukseen tulevat liitteiksi:

- ▶ **kyselylomake varusmiespalvelusta varten**
- ▶ **puolustusvoimien terveystarkastuslomake tai Nuorison terveystodistus (alle vuoden vanha hakuajan päättymispäivästä laskien)**
- ▶ **jäljennös viimeisestä koulutodistuksesta.**

Hakemukset lähetetään osoitteella:

- ▶ **Ilmasotakoulu**
Henkilöstöosasto, koulutusala
PL 7, 41161 Tikkakoski

Hakuvaiheessa hakijat valitaan sopivuuden ja halukkuuden mukaan aliupseerikursin eri linjoille. Lopulliset linjavalmat tehdään peruskoulutuskauden lopulla palvelusmenestyksen, sopivuuden ja halukkuuden perusteella. Valinnoista ilmoitetaan kaikille hakijoille noin kahta kuukautta ennen palvelukseenastumispäivää. Naiset lähetävät hakemuksensa oman sotilaslääniänsä esikuntaan ja Ilmasotakoulu järjestää kaikille hakeutuneille naisille valintatilaisuuden.

Tarkempia tietoja saa Ilmasotakoulun koulutusosalta, puhelin (014) 181 5531 tai (014) 181 5322 tai internetistä www.mil.fi/joukot/ilmask

Lentoteknillinen aliupseerikurssi

Lentoteknilliselle aliupseerikurssille, joka järjestetään Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa Jämsän Hallissa, on mahdollisuus päästä vain erikseen hakemalla. Koulutus jaksoituu peruskoulutuskautteen ja lentoteknilliseen aliupseerikurssiin. Lentokoneapumekaanikon koulutus aliupseerikurssilla kestää noin neljä kuukautta. Kurssin jälkeen palvelus jatkuu lentokoneapumekaanikkona sekä ryhmänjohtajana ilmavoimien ja maavoimien eri joukko-osastoissa. Osa saa ilmavoimien reserviupseerikoulutuksen Ilmavoimien Reserviupseerikoulun lentoteknillisellä linjalla. Palvelusaika on 362 vuorokautta.

Kurssin suorittaneilla on mahdollisuus hakeutua lentoteknillisen alan tehtäviin johtavaan koulutukseen ilmavoimiin.

Hakemusten perusteella hyväksytyt hakijat kutsutaan päivän kestävään valintatilaisuuteen (kykytestit, psykologinen ja fyysisen kunnon testi). Kurseille pyritään valitsemaan riittävä määrä varusmiespalveluksen jälkeen lentoteknilliseen henkilökuntaan hakeutuvia. Valintakokeen tuloksista ilmoitetaan noin kuukautta ennen palvelukseenastumispäivää.

Tarkempia tietoja saa Ilmavoimien Teknillisen Koulun koulustuomistosta, puh (03) 1816 6027 tai (03) 1816 6025.

Lentoteknilliselle aliupseerikurssille Ilmavoimien Teknilliseen Kouluun haetaan tammikuun saapumiserään 31.8. ja heinäkuun saapumiserään 31.1. mennessä. Kurssi järjestetään kaksi kertaa vuodessa.

Pääsyaatimukset

- ▶ vähintään 2-vuotinen ammatillinen tutkinto tai lukion oppimäärä (myös viimeisellä luokalla opiskeleva voi hakeutua)
- ▶ hakijan tulee lisäksi olla hyvämaineinen ja sopiva koulutettavaksi apumekaanikon tehtävään
- ▶ terveydentilaltaan normaali, palveluskelpoisuusluokka A (näkövaatimus Landoltin C-taululla 5 metrin etäisyydeltä vähintään 1,0 ilman laseja tai laseilla, jolloin korjaavan lasin vahvuus enintään ±5 diopteria, tarkka värinäkö, ei voimakkaasti oireilevia allergioita, hyvä fyysinen kunto)

Hakemuslomakkeena käytetään lomaketta "Hakemus erikoisjoukkoihin", joita saa sotilaslääniänsä esikunnista, Ilmavoimien Teknillisestä Koulusta tai internet sivuilta www.ilmavoimat.fi/ilmavoimienteknillinenkoulu tai www.mil.fi/asiointi

Hakemukseen tulevat liitteiksi:

- ▶ jäljennös lukion tai ammatillisen oppilaitoksen päästötodistuksesta ja kesken olevien opintojen osalta opintokortti tai kurssisuoritustodistus
- ▶ mahdollinen työtodistus
- ▶ lääkärintodistus (puolustusvoimien terveystarkastuslomake tai vastaava), alle vuoden vanha hakuajan päättymispäivästä laskien
- ▶ kyselylomake palvelusta ja terveydentilan tutkimista varten
- ▶ naisilla lisäksi vapaaehtoishakemus/lykkäyksen keskeytysilmoitus.

Hakemukset lähetetään osoitteella:

- ▶ Ilmavoimien Teknillinen Koulu
Koulustuomisto
PL 5, 35601 HALLI

Sotilassoittajat

Hämeen Rykmenttiin kuuluvassa puolustusvoimien Varusmiessoittokunnassa Lahdessa koulutetaan vuosittain 70 varusmiestä. Sotilassoittajan palvelusaika on 270 vrk. Aliupseerikoulutus on myös mahdollista.

Sotilassoittajaksi voivat hakea puhallin- tai lyömäsoittajat, bigband-soittajat, kitaristit, kosketin- tai jousisoittajat sekä ääni- ja valomiehet. Kaikki sotilassoittajiksi hakeutuvat kutsutaan hakemusten perusteella musikaalisuus- ja soveltuvuustesteihin. Pyrkijöiltä edellytetään soittotaidon lisäksi hyvää fyysistä kuntoa, ryhdikästä käytöstä ja innostusta sotilassoittajan tehtävään.

Hyväksytyt astuvat palvelukseen tammikuun saapumiserässä. Palvelus alkaa kahdeksan viikon kaikille varusmiehille yhteisellä peruskoulutuskaudella. Palveluksen loppuaikana erikoiskoulutuskaudella varusmiehistä kootaan suuri puhallinorkesteri, bigband ja erilaisia pienempiä yhtyeitä, jotka esiintyvät kaikkialla Suomessa ja ulkomailla merkittävässä edustustilaisuuksissa. Poikkeustapauksissa varusmies voi peruskoulutuksen jälkeen palvella myös muissa sotilassoittokunnissa.

Varusmiespalveluksen jälkeen parhaimmisto voi rekrytoitua sotilassoittajan ammattiin sotilassoittokuntiin, joiden sijaintipaikkakunnat ovat Helsinki, Hämeenlinna, Jyväskylän mlk (ilmavoimat), Kajaani, Kontiolahti, Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Rovaniemi, Turku (merivoimat) ja Vaasa.

Valintalautakunnalle osoitetut hakemukset on lähetettävä joulukuun loppuun mennessä osoitteella:

- ▶ **Hämeen Rykmentti**
Sotilasmusiikkikoulu
PL 5, 15701 Lahti

Hakuohjeet ja -lomakkeet sotilassoittajaksi saa oman sotilasläänin esikunnasta tai puolustusvoimien kotisivuilta osoitteesta www.mil.fi

Urheilukouluun

Puolustusvoimien Urheilukoulu toimii Hämeen Rykmentissä Lahdessa. Urheilukoulun tehtävänä on antaa varusmiespalvelustaan suorittaville lahjakkaille urheilijoille mahdollisuudet toteuttaa sotilaskoulutuksen ohessa systemaattista valmentautumista.

Sotilaskoulutus

Kaikki urheilijat palvelevat Urheilukoulussa 362 vrk, jona aikana heidät koulutetaan vähintään aliupseereiksi. Parhaiten menestyneet saavat reserviupseerikoulutuksen. Myös reserviupseerikurssi pidetään Urheilukoulussa ja urheilijat voivat kurssin aikana harjoitella säännöllisesti.

Valmennus Urheilukoulussa

Valmennus tapahtuu koulutettujen sotilasvalmentajien johdolla. Useissa lajeissa käyvät harjoituksia johtamassa erikoisliittojen valmentajat ja kouluttajat. Erilaiset valmennusleirit tehostavat valmennusta.

Urheilukouluun valitut saavat myös valmentajakoulutusta. He suorittavat B-tason seuravalmentajatutkinnon ja tämän lisäksi he saavat eri tasoista lajikohtaista valmentaja- ja tuomarikoulutusta.

Urheilukoulun palvelukseen astuminen:

- 4.6.2007 (saaperä I/07)
- 1.10.2007 (saaperä II/07)
- 2.6.2008 (saaperä I/08)
- 29.9.2008 (saaperä II/08)

Urheilukoulun hakulomakkeita saa netistä kutsuntatilaisuudessa sekä sotilaslääniä esikunnista.

Urheilukouluun hakijoiden tulee edustaa kansallista nuorten tai yleisen sarjan huippua. Urheilulajin tulee olla olympia- tai MM-kilpailujen ohjelmassa. Valinnat suoritetaan eri lajien asiantuntijalausuntojen sekä psykologisten testien tulosten perusteella.

Palvelukseen astutaan kahdessa saapumiserässä, jotka poikkeavat ajallisesti yleisistä palvelukseen astumispäivistä:

- Kesäkuussa talvilajien urheilijat: hiihtäjät, ampumahiihtäjät, mäenlaskijat, yhdistetyn kilpailijat, pujottelijat, nyrkkeilijät, jääkiekkoilijat, kori- ja lentopalloilijat, painijat, painonnostajat ja judokat. Hakemukset on jätettävä Urheilukouluun viimeistään 1.3. (valintatestit yleensä huhtikuun 1. viikolla).
- Lokakuussa kesälajien urheilijat: ampujat, jalkapalloilijat, uimarit, ottelijat, yleisurheilijat, suunnistajat ja ratsastajat. Hakemukset on jätettävä Urheilukouluun viimeistään 1.7. (valintatestit heinäkuun lopussa).

Myös muiden lajien edustajat voivat hakeutua Urheilukouluun. Palvelukseen astutaan ko. lajin peruskuntokaudella joko kesäkuussa tai lokakuussa.

Hakemukset lähetetään osoitteella:

- ▶ **Urheilukoulu**
PL 5, 15701 LAHTI

Erikoistehtäviin

Eriytisalojen varusmieskoulutuksen tarkoituksena on kouluttaa korkeakoulututkinnon suorittaneita tai opinnoissaan riittävän pitkälle edenneitä varusmiehiä heidän erityisalaansa vastaaviin sodan ajan tehtäviin. Koulutus annetaan erikseen valituille upseerikokelaille ja aliupseereille sekä poikkeustapauksessa riittävän korkeatasoisen siviilikoulutuksen omaaville miehistöön kuuluville.

Koulutettavat valitaan pääsääntöisesti hakemusten perusteella. Ohjeet hakeutumisesta kerrotaan reserviupseerikursilla ja aliupseerikursilla tai joukko-osastoissa. Koulutus aloitetaan siinä vaiheessa, kun kyseisen puolustushaaran reserviupseeri- tai aliupseerikurssi on päätynyt. Miehistöstä erikoiskoulutukseen valittavien osalta hakemukset käsitellään tapauskohtaisesti. Valinnat toteutetaan pääesikunnan maavoimaesikunnassa maavoimissa palvelevien osalta. Meri- ja ilmavoimissa palvelevien osalta päätöksen tekee kyseisen puolustushaaran esikunta.

Lääkärit, hammaslääkärit, eläinlääkärit ja proviisorit

Lääkärit, hammaslääkärit, eläinlääkärit ja proviisorit sekä näiden alojen opiskelijat sijoitetaan kutsunnoissa maavoimien joukko-osastoihin. Peruskoulutuskauden jälkeen heidät komennetaan varusmieslääkärikurssille, jonka aikana valitaan oppilaat Lääkintäkoulun reserviupseerikurssille.

Reserviupseerikurssin koulutuksen päämääränä on tuottaa sodan ajan joukkoyksikön lääkintähuollon suunnitteluun ja johtamiseen pystyviä lääkintäupseereita sekä antaa perustiedot puolustusvoimien terveydenhuollosta. Joukkokoulutuskaudella upseerikokelaat toimivat alansa ammatillisissa tehtävissä ja saavat täydentävää kenttälääkinnän koulutusta.

Ne, joita ei valita reserviupseerikurssille jatkavat palvelustaan jatkokoulutuspaikassa. Heille annetaan oman joukko-osaston koulutuksen lisäksi koulutusta kenttälääkinnässä ja rauhan ajan lääkintähuollossa.

Lakimieskokelaaksi

Erikoisalojen reserviupseerikoulutukseen oikeudelliselle alalle hakeudutaan viipymättä sen jälkeen, kun henkilö on tullut valituksi koulutettavaksi reservin upseeriksi. Hakemuslomakkeita saa oman yksikön yksikköupseerilta. Erikoisalojen upseerikoulutukseen oikeudelliselle alalle (lakimieskokelaaksi) voidaan hyväksyä ylemmän oikeustieteellisen tutkinnon suorittanut henkilö tai tätä tutkintoa suorittava oikeustieteen ylioppilas, joka on suorittanut rikos- ja prosessioikeuden aineopinnot. Koulutukseen hyväksytyt lakimieskokelaat koulutetaan sijoitettaviksi erias-

teisten joukkojen ja esikuntien sodan ajan oikeudellisiin tehtäviin, kuten sodan ajan prikaatin oikeusupseeriksi.

Pääesikunta määrää koulutukseen hyväksytyt lakimieskokelaan koulutettavaksi maanpuolustusalueella tai puolustushaarassa. Valinnan tekee puolustusvoimien asessori. Koulutus toteutetaan maanpuolustusalueen tai puolustushaaran esikunnan johdolla ja sen laatiman koulutusohjelman mukaisesti joukko-osastossa.

Koulutusohjelman käytännön toteuttamisesta vastaa maanpuolustusalueen tai puolustushaaran esikuntaan sijoitettu lakimies yhdessä kunkin joukko-osaston oikeusupseerin kanssa.

Koulutusohjelma sisältää päätoimista työskentelyä yhden tai useamman joukko-osaston virkamiehen, kuten oikeusupseerin, huoltopäällikön ja henkilöstöpäällikön, avustajana sekä tutustumisjakson maanpuolustusalueen tai puolustushaaran esikunnan oikeudelliseen toimintaan.

Kirkolliselle alalle

Kirkollisen alan varusmiesten koulutuksen päämääränä on antaa valmius toimia kirkollisen työn tehtävissä sodan ja rauhan aikana. Koulutus toteutetaan kaksiosaisella varusmiespappi- ja varusmiesdiakonikursilla (VPDK ja VPDK II).

VPDK I pidetään peruskoulutuskauden lopussa. Kursseille valittavan on oltava teologian ylioppilas/kandidaatti/maisteri, diakoni tai kirkon nuorisotyön ohjaaja (mukaan lukien vastaavat ortodoksisen kirkon henkilöt).

VPDK I:n jälkeen varusmies komennetaan kirkollisen työn harjoitteluun, ellei häntä ole valittu koulutettavaksi reservin upseeriksi tai aliupseeriksi.

Maavoimien reserviupseerikursseille valitaan tietyn kiintiön puitteissa VPDK I:n käyneitä kirkollisen alan varusmiehiä.

VPDK II pidetään joukkokoulutus- / johtajakaudella. Kurssin jälkeen jatkuu harjoittelu joukko-osastoissa kirkollisen työn tehtävissä.

Uusmedia-alan tehtävät

Varusmiesten joukosta löytyy aina uusmedia-ammattilaisia, joiden erityisosaaminen on arvokasta puolustusvoimille. Samalla kyetään muutamalle ansioituneelle ja taitavalle varusmiehelle tarjoamaan näköalapaikka digitaalisen viestinnän maailmaan puolustusvoimissa.

- web -ylläpitäjä

Web-ylläpitäjältä vaaditaan usean vuoden kokemus UNIX-pohjaisten palvelinten ylläpidosta ja WWW-palvelinohjelmistojen asentamisesta ja konfiguroinnista raskaaseenkin käyttöön. Lisäksi edellytetään osaamista tietokanta- ja sähköpostipalvelinten ylläpidosta, turvallisuuspäivityksistä, palomureista ja varmuuskopioiden järjestämisestä.

- web -graafikko

Web-graafikko suunnittelee verkkosivujen ulkoasuja ja käsittelee kuvia. Ylläpitäjä hallitsee myös html-kielen ja www-sivujen päivittämisen. Hakijalta edellytetään ammattitaitoa ja työnäytteitä verkkosivujen suunnittelusta. Eduksi katsotaan myös kokemus painotuotteiden suunnittelusta.

- web -ohjelmoija

Web-ohjelmoija hallitsee HTML4:n, CSS:n ja JavaScriptin ja ohjelmoi vaativiakin tietokantapohjaisia web-sovelluksia. Ohjelmoijan tulee hallita sujuvasti ainakin yhden seuraavista ohjelmointikielistä, ja pystyä tarvittaessa laajentamaan osaamistaan muihinkin: PHP, Perl, Java J2EE tai ASP. Edellytämme SQL-kielen tuntemista ja kykyä luoda monimutkaisia relaatiotietokantoja WWW-sovellusten taustalle. Ohjelmoija hallitsee myös XML:n perusteet. Ohjelmoija on tottunut tekemään ohjelmistokehitystä osana työryhmää, ja selkeällä dokumentoinnilla varmistaa muidenkin ymmärtävän tuotoksensa.

Palveluspaikka on pääesikunta Helsingissä tai PvKK myös muualla saattaa olla tehtäviä. Palvelusaika miehistölle on 9 ja varusmiesjohtajille 12 kuukautta.

Puolustusvoimien web-ylläpitäjäksi, web-graafikoksi ja web-ohjelmoijaksi otetaan palvelukseen varusmiehiä jokaisesta saapumiseraasta. Ilmoitukset vapaista palveluspaikoista julkaistaan Ruotuväki-lehdessä ja osoitteessa: www.mil.fi.

Graafikot

Puolustusvoimilla on muutama palveluspaikka graafisen alan ammattilaisille pääesikunnassa, sekä joukko-osastoissa. Seuraa perusyksikkösi ilmoitustaulua, Ruotuväki-lehteä sekä nettisivuja: www.mil.fi

Ruotuväki -lehti

Puolustusvoimien 22 kertaa vuodessa ilmestyvä uutislehti tarjoaa varusmiehille mahdollisuuden opiskella ja pitää yllä lehtityössä tarvittavaa ammattitaitoa.

Palvelus Ruotuväessä avaa nykyaikaisen lehtityön maailman toimittajille, valokuvaajille, graafikoille ja levikkisihiteereille. Tiimityönä kymmenhenkinen varusmiestoimitus julkaisee paperilehden lisäksi myös verkkolehteä.

Palveluksen aikana saa nähdä aitiopaikalta läpileikkauksen puolustusvoimista sekä sen kulttuurista. Takaraivoon iskostuvat kiireellisen lehtityön vaatimukset, kun pienellä joukolla tehdään asiapitoista uutislehteä. Palveluksen aikana karttuvaa työkokemusta arvostetaan laajasti valtakunnan medioissa – monet alalla työskentelevät ovat ansainneet ensimmäiset kannuksensa Ruotuväessä.

Ruotuväkeen valitaan jokaisesta saapumiseraasta varusmiehiä niin alokaskauden kuin aliupseeri- ja reserviupseerikursien jälkeen. Pääosin palvelusaika on joko 270 tai 362 vuorokautta. Valinnoissa arvostetaan aiempaa työkokemusta ja alan koulutusta. Myös vapaamuotoisesti laaditulla työhakemuksella on suuri painoarvo valintoja tehtäessä.

Tehtävistä julkaistaan Ruotuväessä paikanhakuilmoitus, mutta voit jättää vapaamuotoisen hakemuksesi milloin vain; ennen palvelukseen astumista, alokaskaudella tai johtajakoulutuksen aikana. Jos ammattitaitoa ja motivaatiota löytyy, myös töitä löytyy varmasti.

Lisätietoja lehdestä ja palveluksesta Ruotuväessä voi tiedustella päätoimittajalta numerosta (09) 181 22430.

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus

Hakemus liitteineen on toimitettava 1. maaliskuuta kuussa siihen sotilaslääniniin, jonka alueella kotikunta sijaitsee. Hakeutua voi hakuvuoden heinäkuun erään ja seuraavan vuoden molempiin eriin. Lähivuosien yleiset palvelukseenastumis- ja kotiuttamisajat löytyvät tästä kirjasesta sivulta 15.

Erikisjoukkoihin haku tapahtuu kunkin joukon hakuohjeiden mukaisesti. Haku- ja palvelukseenastumisajat löytyvät joukkojen kohdalta tästä kirjasesta. Hakemukseen on aina liitettävä vapaaehtoishakemus.

Sotilasläänien esikunnat ja erikoisjoukot ilmoittavat hakemusten perusteella valituille valintatilaisuuksista, joissa annetaan informaatiota vapaaehtoisesta asepalveluksesta, haastatellaan hakijat ja selvitetään heidän terveydentilansa. Tämän jälkeen palvelukseen valituille lähetetään palvelukseenastumismääräys ja valitsematta jääneille asiaa koskeva ilmoitus.

Valintaperusteina käytetään henkilökohtaisia ominaisuuksia ja koulutusta sekä sitä, että valitut olisivat mahdollisimman sopivia koulutettaviksi puolustusvoimien reserviin. Naiset astuvat palvelukseen yhtäaikaan miesten kanssa.

Hakemuksessa on oltava mukana seuraavat asiakirjat:

- ▶ **Vapaaehtoishakemus**
- ▶ **Kyselylomake palvelusta ja terveydentilan tutkimista varten**
- ▶ **Puolustusvoimien terveystarkastuslomake tai nuorison terveystodistus**

Yhteystietoja:

VARUSMIESKOULUTUKSESTA SAAT TIETOA MYÖS SEURAAVILTA JOUKKO-OSASTOILTA JA JOUKKOYKSIKÖILTÄ
Joukko-osastojen kotisivut löytyvät puolustusvoimien verkkopalvelusta www.mil.fi

MAAVOIMAT

Hämeen Rykmentti	HämR	Lahti, Hennala	(03) 1814 6111
Jääkäriprikaati	JPr	Sodankylä	(016) 181 5111
Kaartin Jääkäriyrykmentti	KaartiJR	Helsinki, Santahamina	(09) 1814 4811
Kainuun Prikaati	KaiPr	Kajaani, Hoikankangas	(08) 181 6111
Karjalan Prikaati	KarPr	Vekaranjärvi	(05) 1812 3111
Lapin Ilmatorjuntarykmentti	LapItR	Rovaniemi	(016) 181 0111
Panssariprikaati	PsPr	Parolannummi	(03) 1814 5111
Pioneerirykmentti	PionR	Keuruu	(014) 181 2111
Pohjois-Karjalan Prikaati	PKarPr	Kontiolahti, Kontioranta	(013) 181 3111
Porin Prikaati	PorPr	Säkylä, Huovrinne	(02) 1815 2111
Tykistöprikaati	TykPr	Niinisalo	(02) 1816 2111
Utin Jääkäriyrykmentti	UtJR	Utti	(05) 1812 5111
Viestirykmentti	ViestiR	Riihimäki	(019) 181 2111

MERIVOIMAT

Kotkan Rannikkoalue	KotRa	Kotka	(05) 1816 7111
Saaristomeren Meripuolustusalue	SmMepa	Turku, Pansio	(02) 1814 2111
Suomenlahden Meripuolustusalue	SiMepa	Kirkkonummi, Upinniemi	(09) 1816 7111
Uudenmaan Prikaati	UudPr	Tammisaari, Dragsvik	(019) 181 4111

ILMAVOIMAT

Lapin Lennosto	LapLsto	Rovaniemi	(016) 181 0111
Satakunnan Lennosto	SatLsto	Tampere, Pirkkala	(03) 1816 1111
Karjalan Lennosto	KarLsto	Kuopio, Rissala	(017) 181 5111
Lentosotakoulu	LentoSK	Kauhava	(06) 181 3111
Ilmasotakoulu	IlmaSK	Tikkakoski	(014) 181 0111
Ilmavoimien Teknillinen Koulu	IlmaTK	Halli	(03) 1816 6111

KOULUT

Huoltokoulutuskeskus	HKoulK/HämR	Lahti	(03) 1814 6111
Maanpuolustuskorkeakoulu	MpKK	Helsinki, Santahamina	(09) 1814 4811
Maasotakoulu	MaaSK	Lappeenranta	(05) 1814 5111
Merisotakoulu	MeriSK	Helsinki, Suomenlinna	(09) 1814 4811
Pioneer- ja Suojelukoulu	Pion- ja SluK/PionR	Keuruu	(014) 181 2111
Puolustusvoimien Varusmiehsoittokunta	PvVmSK/HämR	Lahti	(03) 1814 6111
Reserviupseerikoulu	RUK	Hamina	(05) 1816 6111
Teknillinen Koulutuskeskus	TeknKoulK/HämR	Lahti	(03) 1814 6111
Urheilukoulu	UrhK/HämR	Lahti	(03) 1814 6111

RAJAVARTIOLAITOS (varusmiehiä kouluttavat hallintoyksiköt)

Lapin rajavartiosto	LR	Ivalo	020 410 5000
Pohjois-Karjalan rajavartiosto	P-KR	Onttola	020 410 3000
Raja- ja merivartiokoulu	RMVK	Imatra	020 410 2000

www.raja.fi

SOTILASLÄÄNIEN ESIKUNNAT

suluissa käyntiosoite

Helsingin Sotilasläänin Esikunta

PL 169, 00141 Helsinki, (Laivanvarustajankatu 6).....(09) 1812 4511.....helsle@mil.fi

Hämeen Sotilasläänin Esikunta

PL 315, 13131 Hämeenlinna, (Suomenkasarmi, Vuorikatu 22)(03) 181 0111hamsle@mil.fi

Keski-Suomen Sotilasläänin Esikunta

PL 47, 40101 Jyväskylä, (Myllyjärventie 10)(014) 181 6311..... kessle@mil.fi

Kuopion Sotilasläänin Esikunta

PL 1080, 70111 Kuopio, (Puistokatu 29)(017) 181 6111..... kuosle@mil.fi

Kymen Sotilasläänin Esikunta

PL 1077, 45101 Kouvola, (Paratikkentä 1).....(05) 181 0111 kymsle@mil.fi

Lapin Sotilasläänin Esikunta

PL 66, 96101 Rovaniemi, (Louhikkotie 28).....(016) 181 0111.....lapsle@mil.fi

Mikkelin Sotilasläänin Esikunta

PL 57, 50101 Mikkelä, (Päiviönkatu 15)(015) 181 0111.....miksle@mil.fi

Oulun Sotilasläänin Esikunta

PL 108, 90101 Oulu, (Hiukkavaara).....(08) 181 0111 oulsle@mil.fi

Pohjois-Karjalan Sotilasläänin Esikunta

PL 55, 80101 Joensuu, (Kauppakatu 40 B)(013) 181 3011.....pkarsle@mil.fi

Turun ja Porin Sotilasläänin Esikunta

PL 1, 20521 Turku, (Heikkilän Kasarmialue, Rykmentintie 15)(02) 1812 2111.....turporsle@mil.fi

Uudenmaan Sotilasläänin Esikunta

PL 35, 08101 Lohja, (Kauppakatu 5-9)(019) 181 0111.....uudsle@mil.fi

Vaasan Sotilasläänin Esikunta

PL 22, 65101 Vaasa, (Wolffintie 35).....(06) 181 2111 vaasle@mil.fi

Sotilasläänien esikuntien kotisivut löytyvät puolustusvoimien verkkopalvelusta www.mil.fi

Muut yhteystiedot:

Puolustusvoimien aloitetoimikunta

Pääesikunta / Sotatalousosasto

PL 919, 00131 Helsinki

Maanpuolustuksen aloitesäätö

Pääesikunta / Huolto-osasto

PL 919, 00131 Helsinki

VMTK-päsihteeri

Pääesikunta / Asevelvollisuusosasto

PL 919, 00131 Helsinki

Varusmiespalveluksen jälkeen

Varusmiesaikana annettavan koulutuksen ensisijaisena päämääränä on kouluttaa suomalainen taistelija, joka pystyy taistelemaan hyvin sekä yksin että joukon jäsenenä.

Sotilaskoulutukseen liittyy monessa muodossa myös sellaista koulutusta, josta on välitöntä hyötyä ammatissasi tai muussa elämässäsi kotiuutumisen jälkeen. Eri ase-lajien koulutus avaa mahdollisuuden alaa sivuvaan toimeen siviilissä, jossa samanarvoisten hakupapereiden joukossa sotilaserikoiskoulutusta pidetään ansiona.

Varusmiehenä saatu sotilaskoulutus rinnastetaan osin eri ammatteihin tarvittavaan harjoittelu-aikaan. Tämä tulee kyseeseen lähinnä toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin pyrittäessä. Varusmiesaikaisesta tehtävästä ja koulutushaara-rasta riippuen alakohtaiseksi työkokemukseksi hyväksyttävä aika vaihtelee. Yleiseksi työkokemukseksi hyväksytään varusmiespalveluksen pituus sellaisenaan. Kaikille kotiutuville varusmiehille kirjoitetaan työkokemuksen osoittava palvelustodistus.

Aliupseeri- ja upseerikoulutuksen johtamistaidon harjoittelu esimiesasemassa on syytä ottaa huomioon tulevaisuudensuunnitelmien kannalta. Moniin siviilitoimiin pidetään vaatimuksena reservin upseerin tai aliupseerin koulutusta tai sitä, että on menestyksellisesti suorittanut varusmiespalveluksen. Näkyvänä todisteena palvelusajastaan varusmies saa sotilaspassin ja palvelustodistuksen.

Kertausharjoitukset

Varusmiespalveluksesi päätyttyä sinut siirretään reserviin. Koska puolustusvoimiemme henkilöstö koostuu sodan aikana pääosin reserviläisistä, on välttämätöntä, että varusmiesaikana annettua koulutusta ylläpidetään ja täydennetään. Tähän pyritään kertausharjoituksilla. Kertausharjoitukset perustuvat asevelvollisuuslakiin, jonka mukaan miehistöön kuuluva reserviläinen voidaan käskää kertausharjoituksiin yhteensä 40, erikoiskoulutettu (pidemmän palvelusajan) miehistö 75 sekä upseerit, opistoupseerit ja aliupseerit yhteensä 100 vuorokauden ajaksi. Kertausharjoitukset toteutetaan samoissa joukkokokoonpanoissa, joissa koulutettiin varusmiespalveluksen joukkokoulutuskaudella.

Kertausharjoitukset ovat samanlaista lakisääteistä palvelusta kuin varusmiespalveluskin. Kertausharjoitukset muodostavat olennaisen osan puolustusvoimiemme rauhanaikaisesta koulutusjärjestelmästä ja ne vaikuttavat merkittävästi valtakuntamme puolustusvalmiuteen. Pääosa reserviläisistä käsketään ensimmäiseen joukon kertausharjoitukseen siinä kokoonpanossa, jossa heidät varusmiesaikana koulutettiin. Ensimmäinen joukon kertausharjoitus on noin 2–5 vuoden kuluttua varusmiespalveluksen suorittamisesta.

Keitä kertausharjoituksiin kutsutaan

Joukkojen kertausharjoituksissa koulutetaan nopeimmin tarvittavia kriisiajan joukkoja ja esikuntia. Harjoituksiin kutsutaan näihin joukkoihin sijoitettuja reserviläisiä. Tehtäväkohtaisissa kertausharjoituksissa koulutetaan kurssimuotoisesti joukon suorituskyvyn kannalta keskeisiin tehtäviin sijoitettuja johtajia ja avaintaistelijoita.

Kertausharjoitusten kestoajat vaihtelevat riippuen harjoituksen laadusta ja tehtävästä. Kertausharjoitukset kestävät pääsääntöisesti 5–6 päivää. Kertausharjoitusajalta maksetaan reserviläisille reserviläispalkkaa ja päivärahaa. Yksityiskohtaiset ohjeet kertausharjoituksiin kutsuille ja tiedot mm. taloudellisista eduista ovat käskyn mukana. Lisätietoja reservistä ja kertausharjoituksista löydät osoitteesta www.mil.fi.

Sodan ajan joukkojen vapaaehtoistoiminta

Reservin kertausharjoituksia on noin 3–7 -vuoden välein. Sotilaallisia taitoja on mahdollista ylläpitää ja kehittää myös vapaaehtoiselta pohjalta.

Vapaaehtoisissa harjoituksissa ja koulutuksessa annetaan oman tehtävän suorittamisen kannalta tärkeää koulutusta. Sodan ajan joukkojen vapaaehtoistoiminta on puolustusvoimien tukemaa reserviläisten vapaaehtoisuuteen perustuvaa koulutusta. Harjoitukset toteutetaan puolustusvoimien vapaaehtoisina harjoituksina. Kokoon-

tuminen sodan ajan joukossasi antaa hyvän mahdollisuuden tutustua lähimpiin taistelijapareihisi, joiden kanssa joutuisit poikkeusoloissakin toimimaan.

Maanpuolustuskoulutus ry:n antama koulutus

Maanpuolustuskoulutus ry (MPK ry) on koulutusorganisaatio, joka johtaa puolustusvoimien ja muiden viranomaisten ohjaamana sekä tukemana vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta.

Koulutus toteutetaan MPK ry:n maanpuolustuspiireissä sekä niiden paikallisosastoissa. Paikallisosastoissa koulutetaan vapaaehtoisia poikkeusoloja varten yhteistoiminnassa viranomaisten kanssa.

Puolustusvoimien vapaaehtoiset harjoitukset ja MPK ry:n kurssit ja muukin puolustusvalmiutta palveleva vapaaehtoistoiminta otetaan huomioon reservin ylennyksissä.

Sodan ajan joukkojen vapaaehtoistoiminnasta ja Maanpuolustuskoulutus ry:n kurssi- ja paikallisosastotoiminnasta saat lisätietoja varusmiesaikanasasi esimiehiltäsi. Reservissä saat tietoa muun muassa internet-sivuilta osoitteista www.mil.fi sekä www.mpkry.fi.

Sotilasammatit

Varusmiespalveluksen jälkeen sinulla on mahdollisuus hakea sopimusotilaaksi, sotilasammattihenkilöksi, erikoisupseeriksi, siviilitehtäviin tai pyrkiä Maanpuolustuskorkeakouluun. Hakuohjeet ja hakuvaatimukset Maanpuolustuskorkeakouluun julkaistaan vuosittain keväätalven aikana valtakunnallisissa sanomalehdissä ja Ruotuväki-lehdessä.

Oppilaaksi hyväksyminen Maanpuolustuskorkeakouluun ja valmistuminen upseeriksi edellyttää reserviupseerikursin tai sitä korvaavien opintojen suorittamista. Varusmiespalveluksen aikaisesta johtaja- ja kouluttajakoulutuksesta hyväksiluetaan upseerin opintoihin enintään 20 opinto- viikkoa. Ne opiskelijoiksi hakevat, jotka ovat vuosittain keväällä järjestettäviin pääsykokeisiin mennessä suorittaneet aliupseerikursin, mutta eivät reserviupseerikurssia hyväksytään opiskelijoiksi ehdolla, että he koulutuksen alkuun mennessä suorittavat reserviupseerikursin tai sitä korvaavat opinnot.

Reserviupseerikursin voi myös suorittaa yhdessä seuraavan saapumiserän varusmiesten kanssa. Jo kotiutuneet tai kurssin aikana kotiutuvat aliupseerit suorittavat kurssin varusmiesten palvelusehdoilla.

Varusmiespalveluksen aikana saat kuvan puolustusvoimista työpaikkana ja puolustusvoimien tarjoamista ammateista. Lisäksi voi testata omaa sopivuuttasi alalle. Menestyminen aliupseerikursilla ja reserviupseerikursilla vaikuttaa suoraan valintapisteisiisi. Joukkueen johtajalle ja yksikön päälliköille kannattaa ilmoittaa haastattelun yhteydessä, mikäli olet kiinnostunut sotilasammateista.

Jos tavoitteenasi on tai jos harkitset sotilasammatteja, kannattaa peruskoulutuskauden palvelus suorittaa hyvin ja ilmoittaa halukkuus johtajakoulutukseen. Suorita aliupseerikurssi hyvin ja ilmoita halukkuudesta päästä reserviupseerikouluun. Jos et tule valituksi reserviupseerikouluun, ilmoita halukkuudesta suorittaa se myöhemmin.

Aliupseerikoulussa ja reserviupseerikoulussa esitellään puolustusvoimien ammatteja ja annetaan mahdollisuus tutustua Maanpuolustuskorkeakouluun ja puolustushaarakouluihin (Maasotakoulu, Merisotakoulu, Ilmasotakoulu).

Upseerin ammatin lisäksi puolustusvoimat tarjoaa erikoisupseerin tehtäviä vähintään aliupseerikursin suorittaneille tekniikoille, insinööreille ja lääkäreille. Sotilasammattihenkilöt toimivat valvonta-, vartiointi- ja teknisen- sekä musiikkialan erikoisammattihenkilöinä. Noin puolet puolustusvoimien palveluksessa olevista on siviilejä, joten koulutuksestasi riippuen mahdollisuuksia sijoittua puolustusvoimiin on runsaasti.

Lisätietoja niin upseerin kuin muista puolustusvoimien tarjoamista ammateista saat perusyksikkösi kouluttajilta ja joukko-osaston sosiaalikirjuriin sekä opiskelusta työharjoittelussa olevilta kadeteilta. Ohjeet hakemisesta Maanpuolustuskorkeakouluun ovat yksikön ilmoitustaululla. Yksikön toimistossa on lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun esitteitä. Sotilasammatit on esitelty myös korkeakoulujen valintaoppaissa. Lisätietoja saat myös internetin sivuilta: www.mil.fi.

Puolustusvoimien siviilitehtävät

Puolustusvoimissa työskentelee noin 7 500 siviiliä. Pääosa siviilihenkilöstöstä työskentelee toimintaa tukevissa työtehtävissä, kuten toimistotehtävissä, muonituskeskuksissa, korjaamoissa ja materiaalihallinnon tehtävissä. Puolustusvoimien monipuolisissa suunnittelu-, asiantuntija- ja johdotehtävissä palvelee akateemisen koulutuksen saanutta siviilihenkilöstöä. Heidän työtehtävänsä liittyvät hallintoon, tutkimukseen ja kehittämiseen. Puolustusvoimien teknologia tarjoaa mm. vaativia kehittämistehtäviä teknisen korkeakoulutuksen saaneelle siviilihenkilöstölle.

Puolustusvoimien akateemisille siviileille on kehitetty oma täydennyskoulutusjärjestelmä, joka antaa lisävalmiuksia myös sodan ajan tehtävien ymmärtämiseen ja hoitamiseen. Yliopisto- ja korkeakoulutuksen saaneiden tehtäviä puolustusvoimissa ovat esimerkiksi atk-suunnittelijan, insinöörin, psykologin, taloussuunnittelijan, koulutussuunnittelijan, sotilaslakimiehen ja lääkärin tehtävät.

Akateemisissa siviilitehtävissä olevat työskentelevät koko valtakuntaan liittyvien merkittävien asiakokonaisuuksien parissa, kuten puolustusvoimien asejärjestelmien, henkilöstöjärjestelmien, talousjärjestelmien, informaatio- ja sota- ja elektronisen sodankäynnin parissa.

Rajavartiolaitoksen palvelukseen

Raja- ja merivartiostot ottavat jatkuvasti palvelukseensa uusia rajavartijoita. Valinta tapahtuu hakemusten ja pääsykokeiden perusteella. Hakijan on oltava varusmiespalveluksen suorittanut Suomen kansalainen ja hänen on täytettävä valtion virkaan vaadittavat yleiset kelpoisuusvaatimukset. Hakijalla on oltava hyvä terveys ja ruumiillinen kunto sekä hänen on oltava elämäntavoiltaan nuheteon ja luotettava. Etusija annetaan alle 25-vuotiaille hakijoille. Yleensä edellytetään aliupseeri- tai reserviupseerikursin suorittamista.

Lisätietoja varusmiespalveluksesta rajavartiolaitoksessa saat kutsuntatilaaisuudessa tai ottamalla yhteyttä vartiostoihin sekä rajavartiolaitoksen internet-sivuilta. Siellä on tarkemmat ohjeet myös virkaan hakemisesta.

- ▶ **Rajavartiolaitoksen yhteystiedot, sivu 60**
- ▶ www.raja.fi

Hakemuksella rauhanturvatehtäviin

Suomella on mittavat perinteet rauhanturvaajana. Suomi osallistui ensimmäisen kerran rauhanturvaoperaatioon Suezilla 1956 ja on asettanut rauhanturvaamistehtäviin jo yli 44 000 rauhanturvaajaa. Vuosittainen lukumäärä on nykyisellään, operaatioista riippuen, noin 800 henkilöä. Palvelu rauhanturvatehtävissä tarjoaa mielenkiinto-

sen palvelusajan, tilaisuuden tutustua vieraisiin maihin ja kansoihin, mahdollisuuden säästämiseen, tilaisuuden kielitaidon kohentamiseen sekä ainutlaatuisen kokemuksen työskentelystä erilaisista olosuhteista lähtöisin olevien henkilöiden kanssa.”

Rauhanturvatehtäviin on mahdollisuus päästä joko haekutumalla koulutukseen Suomen Kansainväliseen Valmiusjoukkoon (Finnish Rapid Deployment Force) tai lähettämällä hakemus rauhanturvatehtäviin varusmiespalvelun jälkeen. Molemmissa tapauksissa edellytetään muun muassa hyvää fyysistä kuntoa ja terveyttä, luonteen tasapainoa, kykyä sietää henkistä painetta, yhteistoimintakykyä, kohtuullista englannin kielen taitoa sekä moitteettomia elämäntapoja (ei rangaistuksia).

Hyvin suoritettu varusmiespalvelus antaa mahdollisuuden hakeutua suomalaisiin rauhanturvajoukkoihin, ilman että on saanut kansainvälisen koulutuksen varusmiesaikana. Reservin upseereilla on myös mahdollisuus päästä sotilastarkkailijatehtäviin. Sotilastarkkailijoiksi hakeutuvilta vaaditaan yleisten kelpoisuusehtojen lisäksi aikaisempaa, hyvin suoritettua rauhanturvaamispalvelua, vähintään luutnantin sotilasarvoa sekä enintään 45 vuoden ikää.

Hakemukset jätetään oman sotilasläänin esikunnalle, joka toimittaa ne edelleen Puolustusvoimien Kansainväliseen Keskukseen (PvKvK) Niinisaloon. Hakemuslomakkeita ja tarkempia ohjeita saa sotilasläänin esikunnasta ja PvKvK:n kotisivuilta (www.fincent.fi). Hakuajoista ilmoitetaan myös suurimmissa sanomalehdissä. Rauhanturvajoukkoja täydennetään kaksi kertaa vuodessa (huhtikuussa ja lokakuussa). Tätä varten Puolustusvoimien Kansainvälinen Koulutuskeskus kutsuu hakemusten perusteella sopivimmat 3–4 viikkoa kestäväään valinta- ja koulutustilaisuuteen Niinisaloon, jossa lopullinen valinta tapahtuu.

Rauhanturvatehtäviin hyväksymisestä ilmoitetaan tarjoamalla hakijalle toimintavalmiussitoumusta. Mikäli hakija hyväksyy sitoumuksen ja palauttaa sen allekirjoitettuna, on hän sitoutunut olemaan yhden vuoden ajan valmiina käytettäväksi rauhanturvatehtäviin. Kutsu valinta- ja koulutustilaisuuteen ei kuitenkaan vielä merkitse pääsyä rauhanturvajoukkoon.

Palvelussuhteen ehdot

Varsinainen palvelussitoumus tehdään operaatioon lähtöä edeltävän koulutuksen jälkeen. Käytännössä palvelussitoumus on työsopimus, jossa sovitaan tulevista palvelusehdoista.

Niin julkishallinnon kuin yksityissektorinkin palveluksessa olevat saavat virkavapaata tai vapautta työstä rauhanturvakoulutuksen ajaksi. Rauhanturvatehtävään lähtevän ei tarvitse siten irtisanoa työsuhdettaan tai virkaansa. Jokainen rauhanturvaoperaatioon lähtevä sitoutuu palvelemaan kuusi (6) kuukautta. Palvelusta voidaan jatkaa toisella kuuden (6) kuukauden jaksolla, mikäli palvelus on ollut nuhteeton. Palvelus rauhanturvaamistehtävässä katsotaan Suomen valtion palvelukseksi.

Palkkaus rauhanturvaamispalveluksessa on porrastettu tehtävän ja työn vaativuuden mukaan. Päiväraha on tehtävästä riippumatta tällä hetkellä 27,75 euroa, (Kosovossa 31,96 euroa ja Afganistanissa 52,75 euroa).

Uusissa operaatioissa päiväraha voi olla alussa tätä suurempi. Rauhanturvaamistehtävästä maksettu palkka on veronalaista tuloa, päivärahat ja luontaisedut ovat verovapaata tuloa. Rauhanturvajoukoissa annetaan luontaisetänsä täysi yöpito eli maksuton majoitus, muonitus, vaatetus ja varustus.

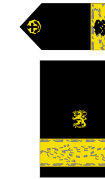

► **lisätietoja:** www.mil.fi ja www.fincent.fi

Maavoimien arvomerkit

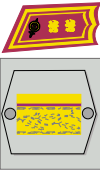

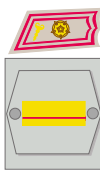

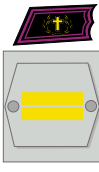
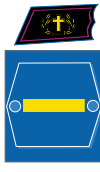

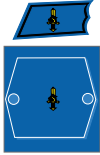

Kenraali	Kenraaliluutnantti	Kenraalimajuri	Prikaatikenraali	Eversti	Everstiluutnantti	
						UPSEERIT
Majuri	Kapteeni	Yliluutnantti	Luutnantti	Vänrikki		
						KADETIT Maanpuolustus- korkeakoulu
Kadettiväpeli IV VUOSIKURSSI	Kadettilyikersantti III VUOSIKURSSI	Kadettikersantti III VUOSIKURSSI	Kadettialikersantti II VUOSIKURSSI	Kadetti I VUOSIKURSSI		
						OPISTO- UPSEERIT
Kapteeni	Yliluutnantti	Luutnantti	Vänrikki	Sotilasmestari		
Sotilasmestari	Väpeli	Ylikersantti	Upseerikokelas	Kersantti		
						ALIUPSEERIT
Upseerioppilas RESERVUPSEERIKOULU	Alikersantti					
						MIEHISTÖ
Korpraali	Aliupseerioppilas	Sotamies (JAAKARI)				

Merivoimien arvomerkit

						
Amiraali	Vara-amiraali	Kontra-amiraali	Lippueamiraali	Kommodori	Komentaja	
						UPSEERIT
Komentajakapteeni	Kapteeniluutnantti	Yliuutnantti	Luutnantti	Aliluutnantti		
						KADETIT
Kadettipursimies IV VUOSIKURSSI	Kadettiylikersantti III VUOSIKURSSI	Kadettikersantti III VUOSIKURSSI	Kadettialikersantti II VUOSIKURSSI	Kadetti I VUOSIKURSSI		Maanpuolustus- korkeakoulu
						OPISTO- UPSEERIT
Kapteeniluutnantti TAISTELUNJOHTALA	Yliuutnantti VIESTIALA	Luutnantti OHJUSALA	Aliluutnantti SUKELLUSALA	Sotilasmestari KONEALA		
						
Sotilasmestari KONEALA	Pursimies TAISTELUNJOHTALA	Ylikersantti VIESTIALA	Upseerikokelas	Kersantti MERKINANTAJA		
						ALIUPSEERIT
Upseerioppilas	Alikersantti VIESTIMIES					
						MIEHISTÖ
Ylimatruusi TYKKIMIES	Aliupseerioppilas	Matruusi TYKKIMIES				

Ilmavoimien arvomerkit

Kenraali	Kenraaliluutnantti	Kenraalimajuri	Prikaatikenraali	Eversti	Everstiluutnantti	
						UPSEERIT
Majuri	Kapteeni	Yliluutnantti	Luutnantti	Vänrikki		
						KADETIT Maanpuolustus- korkeakoulu
Kadettivääpeli IV VUOSIKURSSI	Kadettilylikersantti III VUOSIKURSSI	Kadettikersantti II VUOSIKURSSI	Kadettialikersantti I VUOSIKURSSI	Kadetti I VUOSIKURSSI		
						OPISTO- UPSEERIT
Kapteeni	Yliluutnantti	Luutnantti	Vänrikki	Sotilasmestari		
Sotilasmestari	Vääpeli	Ylikersantti	Upseerikokelas	Kersantti		
						ALIUPSEERIT
Upseerioppilas RESERVIUPSEERIKOULU	Alikersantti					
						MIEHISTÖ
Korpraali	Aliupseerioppilas	Lentosotamies				

					
Insinöörikenraalimajuri	Musiikki-everstiluutnantti	Farmasiamajuri	Lääkintäkaptenei	Teknikkoluutnantti	
					
Insinööri-kontra-amiraali	Farmasiakomentaja	Lääkintäkomentajakaptenei	Musiikki-kapteeniluutnantti	Teknikkoluutnantti	
					ERIKOIS-UPSEERIT
					
Kenttäpiispa	Kenttärövästi	Sotilaspastori	Sotilaspastori ORTODOKSI	Sotilasdiakoni VARUSMIESPAPPI-DIAKONI	
					
Kenttärövästi	Sotilaspastori	Sotilasdiakoni	Ylikersantti (KOULLUTTAJA)	Kersantti	Alikersantti
					
					SOPIMUSSOTILAAT
					
Sotilasvirkamies III LUOKKA INSINOORIALA	Sotilasvirkamies II LUOKKA INSINOORIALA	Sotilasvirkamies I LUOKKA INSINOORIALA	Sotilasvirkamies II LUOKKA INSINOORIALA	Sotilasvirkamies I LUOKKA INSINOORIALA	Sotilasvirkamies I LUOKKA INSINOORIALA
SOTILASVIRKAMIEHET					
					
Sotilasmestari	Vääpeli	Ylikersantti	Kersantti	Sotilasammattihenkilö	Pursimies
					
					Sotilasammattihenkilö
SOTILASAMMATTIHENKILÖT					

Pääesikunta Asevelvollisuusosasto
PL 919, 00131 Helsinki
www.mil.fi ▶ puolustusvoimat@mil.fi

ISBN 951-25-1579-2